اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۳۱ خرداد ۱۴۰۲
• ۲ ذی‌الحجه ۱۴۴۴
• ۲۱ ژوئن ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۶۶۰ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۳۴۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

مبارزه با انحصار در تامین مواد اولیه تولید

در جلسه علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی، صلاحیت و برنامه‌های محمدعلی نیکبخت، وزیر پیشنهادی جهاد کشاورزی دولت سیزدهم مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در نهایت، نمایندگان مجلس با ۱۹۸ رأی موافق، ۴۰ رأی مخالف، ۱۰ رأی ممتنع و بدون رأی باطله از مجموع ۲۴۸ نماینده حاضر در صحن، تصدی وزارتخانه جهاد کشاورزی را به نیکبخت سپردند. محمدعلی نیکبخت نیز در دفاع از برنامه‌های خود برای تصدیگری وزارت جهاد کشاورزی، باتوجه به گستردگی موضوعات بخش کشاورزی و آغاز بررسی برنامه هفتم توسعه کشور، برنامه‌های خود را براساس ۴ جهت‌گیری اصلی مطرح کرد.

۲

گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس از میزان تحقق اهداف برنامه ششم منتشر شد

طولانی‌ترین برنامه؛ سنگین‌ترین شکست

سند چشم‌انداز ۲۰ساله ایران، سندی برای تبیین افق توسعه ایران در زمینه‌های گوناگون فرهنگی، علمی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی است. این سند بالادستی از سال ۱۳۸۴ و در قالب ۴ برنامه توسعه پنج‌ساله تدوین و اجرایی شده و براین اساس تاکنون ۶ برنامه پنج‌ساله توسعه‌ای تدوین و اجرایی شده است. در پایان سال ۱۴۰۰ دوره برنامه ششم توسعه پایان یافت، اما باتاخیر در تدوین برنامه هفتم، برنامه ششم برای سال ۱۴۰۱ تمدید شد که با ادامه تعلل دولت در ارائه برنامه هفتم، برای امسال نیز تمدید برنامه ششم تکرار شد. حالا برنامه هفتم توسعه به مجلس رسیده و قرار است پس از تصویب از سال آینده اجرایی شود. فلسفه تدوین و اجرای برنامه‌های توسعه‌ای، تعیین نقشه و مسیر دستیابی به اهدافی است که در نهایت به اهداف سند چشم‌انداز ختم می‌شود، این در حالی است که به گواه آمار هیچ یک از برنامه‌های توسعه‌ای به اهداف تعیین‌شده نرسیدند و در آخرین آمار نیز مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی میزان تحقق برنامه ششم توسعه را تنها ۹ درصد اعلام کرده است. به گواه آمار برنامه ششم توسعه در هدف‌گذاری‌های خود شکست سختی خورده است.

۷-۱۲

صمت وضعیت ناوگان حمل‌ونقل عمومی شهری را بررسی کرد

سفرهای نفسگیر

۴-۸-۱۵-۱۶

عکس: آیدا فریدی

چهره

۷۵ درصد اتوبوس‌های تندرو غیرفعال شدند

۱۶

گزارش‌های روز

ترمیم مدیریت کلان و ترسیم مسیر درست

۶

حل بحران آب با توان دانش‌بنیان‌ها

۱۲

بازار اجاره زیر ذره‌بین بهارستان نشینان

مسکن، حساس‌ترین بازار مصرفی خانوار است و بسیاری از شهروندان برای تامین و پوشش هزینه خرید و اجاره مسکن، مجبور می‌شوند از سایر فاکتورهای هزینه‌ای ضروری از جمله خوراک، بهداشت، آموزش و تفریح بزنند. در اوضاع فعلی، بازار رهن و اجاره نیز وضعیت بسیار بغرنجی دارد و بسیاری از مستاجران را با دردسر روبه‌رو کرده است. بر همین اساس بحث کنترل و ساماندهی اجاره مسکن همواره در صدر مطالبات مردم از مسئولان قرارگرفته‌است. در همین راستا، به‌تازگی نمایندگان مجلس شورای اسلامی به بازار اجاره مسکن ورود کرده و با تصویب قانون ساماندهی اجاره‌بها، قوانینی را برای این بازار به تصویب رسانده‌اند. دولت سیزدهم و مجلس یازدهم خلاف دولت قبلی در طول فعالیت خود توجه ویژه‌ای به بازار مسکن نشان داده و طرح‌های حمایتی زیادی را نیز مطرح کرده‌اند، اما به‌نظر می‌رسد تمام این سیاست‌گذاری‌ها تنها به پاک کردن صورت‌مسئله منجر شده و چالش‌های بازار مسکن پا برجا است. مسئولان باید بپذیرند بازار مسکن متاثر از وضعیت اقتصادی کشور است و تا وقتی شرایط اقتصادی مطلوب نشود، بازار ملک در ایران در برزخ می‌ماند.

۱۰

مناقصه عمومی
زیگمنت‌های خروجی کوره گندله‌سازی

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد ۳۶ عدد زیگمنت‌های خروجی کوره گندله‌سازی خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۷ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (واحد دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

معاونت بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

مناقصه عمومی
تامین یک دستگاه گیربکس دیسک گندله سازی برند SEW

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد تامین تعداد یک دستگاه گیربکس دیسک گندله‌سازی برند SEW سال ۲۰۲۳میلادی برای کارخانه خود، واقع در استان همدان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۷ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (واحد دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

معاونت بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

مناقصه عمومی
تامین و نصب و راه‌اندازی بین دریافت مواد کارخانه گندله‌سازی

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد تامین و نصب و راه‌اندازی پنج عدد بین دریافت مواد کارخانه گندله‌سازی خود، واقع در استان همدان را به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا پیمانکاران واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۷ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (واحد دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

معاونت بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

مزایده ۱۴۰۲۰۲د
نوبت اول

شرکت جهان فولاد سیرجان

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد مقدار حداکثر ۴،۵۰۰ (چهار هزار و پانصد) تن پوسته اکسید مازاد بر نیاز خود را طبق آنالیز شیمیایی و سبد اقلام مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی بفروش برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۳۱ لغایت ۱۴۰۲/۰۴/۱۰ از ساعت ۸ صبح الی ۱۴ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه ٤، واحد ۷ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۰۲د در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس sjsco.ir پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

واحد فروش شرکت جهان فولاد سیرجان

مزایده ۱۴۰۲۰۳د
نوبت اول

شرکت جهان فولاد سیرجان

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد مقدار حداکثر ۳۵،۰۰۰ (سی و پنج هزار) تن لجن حوضچه مازاد بر نیاز خود را طبق آنالیز شیمیایی و سبد اقلام مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی بفروش برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی، پنجشنبه و جمعه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۳۱ لغایت ۱۴۰۲/۰۴/۱۰ از ساعت ۸ صبح الی ۱۴ به آدرس تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه ٤، واحد ۷ مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد مزایده نوبت اول ۱۴۰۲۰۳د در سایت اینترنتی شرکت جهان فولاد سیرجان به آدرس sjsco.ir پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

واحد فروش شرکت جهان فولاد سیرجان

آگهی فراخوان دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده
انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران

IEOA
انجمن صنفی برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران

احتراماً، بدینوسیله از کلیه اعضای محترم انجمن دعوت به عمل می‌آید تا در مجمع عمومی فوق‌العاده در روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۱ ساعت ۱۶ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران، تالار اصفهان به آدرس تهران- بزرگراه چمران- خیابان سئول محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی تهران براساس دستور جلسه زیر برگزار می‌گردد حضور بهم رسانید.

دستور جلسه:
۱. تغییر و تصویب اهداف و موضوع فعالیت
۲. تغییر و تصویب آدرس
۳. تغییر و تصویب اساسنامه پیشنهادی

هیات‌مدیره انجمن صنفی کارفرمایی انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران

خبر روز

تعیین حقوق ورودی خودروهای کارکرده

۲۸ خرداد لایحه واردات خودروی کارکرده زیر ۵سال ساخت به تصویب مجلس رسید.

واردات تمام خودروها در گام اول نیاز به مجوز ثبت سفارش وزارت صمت، اخذ گواهی از استاندارد و محیط‌زیست دارد، همچنین باید منشأ ارز واردات خودرو به تایید بانک مرکزی برسد.

حقوق ورودی خودرو سواری در سال ۱۴۰۲ مأخذ حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی) خودرو بستگی به حجم موتور و نوع سوخت و قوای محرکه آن دارد؛ به طور مثال، حقوق ورودی خودروهای بنزینی به شرح ذیل است:

- بنزینی کمتر از ۱۰۰۰ سی سی ۲۰ درصد
- بنزینی ۱۰۰۱ تا ۱۵۰۰ سی‌سی ۷۰ درصد
- بنزینی ۱۵۰۱ تا ۲۰۰۰ سی‌سی ۹۵ درصد
- بنزینی ۲۰۰۱ تا ۲۵۰۰ سی‌سی ۱۳۵ درصد
- بنزینی ۲۵۰۱ تا ۳۰۰۰ سی سی ۱۶۵ درصد
- بنزینی بالاتر از ۳۰۰۰ سی‌سی، ۱۷۵ درصد

هزینه‌های گمرکی در واردات خودروهای کارکرده نیز شامل موارد زیر است:

- ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده کالاهای وارداتی (از جمع ارزش گمرکی و حقوق ورودی)
- یک درصد حقوق ورودی به‌عنوان عوارض هلال‌احمر
- عوارض پسماند نیم در هزار ارزش گمرکی کالاهای وارداتی
- عوارض واردات خودروهای بنزین‌سوز و هیبریدی به‌میزان ۱۰ درصد ارزش گمرکی
- عوارض ریالی واردات مینی‌بوس، اتوبوس، کامیون، تریلر و سواری
- عوارض واردات خودروهای سواری به‌میزان ۵ درصد ارزش فوب
- در صورت واردات بدون کارت بازرگانی یا توسط اشخاص حقیقی ۲ درصد مالیات علی‌الحساب

علاوه بر این، هزینه استاندارد معادل ۸ در هزار ارزش cif گواهی اسقاط خودرو برای پلاک هر خودروی ترخیص‌شده یا یک و نیم (۱.۵) درصد ارزش خودرو (۱۰) درصد از ارزش گمرکی خودرو طبق سند ترخیص برای شماره‌گذاری (عوارض راهنمایی و رانندگی) ۳ درصد ارزش گمرکی در هنگام شماره‌گذاری هزینه نقل و انتقال دارایی عوارض شهرداری به هنگام پلاک بسته به نوع خودرو دارد.

تصدی وزارت جهاد کشاورزی به نیکبخت سپرده شد

مبارزه با انحصار در تامین مواد اولیه تولید

جلسه علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی، صلاحیت و برنامه‌های محمدعلی نیکبخت، وزیر پیشنهادی جهاد کشاورزی دولت سیزدهم نیز مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در نهایت، نمایندگان مجلس با ۱۹۸ رأی موافق، ۴۰ رأی مخالف، ۱۰ رأی ممتنع و بدون رأی باطله از مجموع ۲۴۸ نماینده حاضر در صحن، تصدی وزارتخانه جهاد کشاورزی را به نیکبخت سپردند. محمدعلی نیکبخت نیز در دفاع از برنامه‌های خود برای تصدیگری بر وزارت جهاد کشاورزی، با توجه به گستردگی موضوعات بخش کشاورزی و آغاز بررسی برنامه هفتم توسعه کشور، برنامه‌های خود را بر اساس ۴ جهت‌گیری اصلی مطرح کرد.

سکاندار جدید وزارت جهادکشاورزی در جلسه دفاع از برنامه‌های خود گفت: برای رفع کمبود و دستیابی به خودکفایی در تولید محصولات اساسی برنامه داریم و از هرگونه انحصار در تامین مواد اولیه تولید جلوگیری می‌کنیم. وی با بیان اینکه در ابتدا جدیت و تلاش در ادامه اجرای تکالیف قانونی و اسناد بالادستی مورد تاکید است، اظهار کرد: رفع عوامل محدودکننده تولید پایدار و بهره‌ور با تاکید بر ۳ اصل مهم یعنی خودکفایی در محصولات اساسی، حفظ سرمایه‌های انسانی از طریق رعایت کرامت، ارتقای سطح معیشت بهره‌برداران و حفظ منابع پایه موردتوجه است. نیکبخت تصریح کرد: توسعه متوازن همه اجزای زنجیره ارزش با تاکید بر تکمیل زنجیره‌های ارزشی ملی، استانی و منطقه‌ای، نقش‌آفرینی مشارکت‌های مردمی در سرمایه‌گذاری در توسعه زنجیره‌های ارزش، کاهش نوسانات تولید و بازار از طریق اجرای سیاست‌های حمایتی مناسب، کاهش تلفات و ضایعات محصولات کشاورزی، به‌حداقل‌رسانی خام‌فروشی محصولات کشاورزی مدنظر است.

■ تاکید بر کشاورزی دانش‌بنیان

وی، دیگر جهت‌گیری را ریل‌گذاری برای تامین امنیت غذایی مردم، کشاورزی دانش‌بنیان و رشد تولید برشمرد و گفت: باید در همه ارکان بخش کشاورزی به‌ویژه هسته‌های اولیه تولید خودکفا شویم و به‌روزترین فناوری بومی و تجربه‌شده کشور و جهان را وارد زنجیره‌های تولید کنیم.

وی گفت: تولید تصادفی و بی‌برنامه نمی‌تواند ضامن امنیت غذایی پایدار کشور باشد، ضمن آنکه فقط در ۶ سال اخیر، درصد خودکفایی برای گندم ۲۵ درصد، برنج ۲۲ درصد، شکر ۵۴ درصد و جو ۳۱ درصد است و به‌عبارتی، گاهی خودکفا و گاهی واردکننده بزرگ بوده‌ایم و در حال حاضر درصد خودکفایی در روغن و ذرت دانه‌ای کمتر از ۱۰ درصد است و دسترسی به امنیت غذایی پایدار با روش‌های رایج گذشته امکان‌پذیر نیست. نیکبخت با بیان اینکه کشاورزی ایران نیاز به یک بازنگری عمیق و طرح تحول‌زا دارد، افزود: برای خودکفایی در محصولات اساسی برنامه داریم؛ به‌طورمثال، خلأ عملکرد گندم در آبی و دیم به‌ترتیب ۱.۵ و ۵ تن است، این یعنی امکان دستیابی به ۱۶ میلیون تن گندم در کشور وجود دارد. وی افزود: همچنین در بحث تولید جو؛ خلأ عملکرد آبی و دیم، ۲ و ۴ تن است، این یعنی امکان دسترسی به ۵ میلیون تن جو و خودکفایی و توسعه دامپروری در این بخش وجود دارد.

■ کشاورزان را به دام سودجویان نیندازیم

نیکبخت در بحث تامین نهاده‌های تولید اظهار کرد: نباید در این مسیر به راهبری سنتی خود اصرار و تولیدکننده را محکوم به اجرای تصمیم‌های دولتی خود کنیم و آنها را در دام سودجویان قرار دهیم. وی تصریح کرد: در تمام دنیا رابطه مشخصی فی‌مابین نرخ محصولات مختلف وجود دارد و متناسب با سیاست‌های کلان کشور، دولت‌ها نسبت به حمایت‌های قیمتی خود اقدام می‌کنند، اما ما از این ناحیه بسیار آسیب‌پذیر هستیم و این سبب شده است تا تولیدکنندگان انگیزه لازم برای تولید محصولات راهبردی را نداشته باشند که این مسئله باعث ایجاد کمبودهای دوره‌ای می‌شود. وی ادامه داد: همچنین نوآوری و متنوع‌سازی، روش‌های خدمات و تامین مالی و افزایش سرمایه‌گذاری به‌ویژه تامین مالی زنجیره‌ای از بخش صنعت، استفاده از ظرفیت‌های بورس کالا، اصلاح رویکردهای کشاورزی را پیگیری خواهم کرد و سومین بخش این برنامه نیز ارتقای دانش، مهارت و اطلاعات بهره‌برداران است.

■ صیانت از محیط‌زیست

وی با بیان اینکه توجه به حفاظت و صیانت از منابع محیط‌زیست یکی از برنامه‌های اینجانب است، اظهار کرد: یکی از موضوعاتی که کمتر به آن توجه شده، موضوع خاک است، امروزه در حالی که نرخ خاک‌سازی در کشور نیم تن در هکتار برآورد می‌شود، شاهد افزایش شدید ۵ تا ۱۶ تن تخریب هستیم.

■ حمایت از منابع آب

وزیر پیشنهادی وزارت جهاد کشاورزی افزود: توانمندسازی جوامع مختلف و نفوذ تجهیزات آبیاری مناسب، احیا و مرمت قنات‌ها و استفاده از اینترنت اشیا و هوشمندسازی، توسعه و تکمیل شبکه‌های آبیاری و زهکشی، توسعه کشت در محیط‌های کنترل‌شده مانند گلخانه‌ها، راه‌اندازی نهضت احداث سایه‌بان در باغات کشور، استفاده از آب‌های نامتعارف، بهره‌گیری بیشتر از آب‌های سطحی و استفاده از گیاهان کم‌آب‌بر از جمله برنامه‌های اینجانب است. وی بااشاره به برنامه‌های خود برای حفظ جنگل‌ها و مناطق، گفت: طرح تنفس جنگل‌های شمال، سرعت‌بخشی به حدنگاری، طرح صیانت از جنگل‌های زاگرس، جنوب و مناطق مرکزی ایران و مدیریت پایدار و مردم‌محور به‌دلیل معیشت حدود یک میلیون نفر به‌ویژه عشایر و نقش کلیدی آنها در حفاظت از آب و جلوگیری از ورود سیل به مناطق و تولید گوشت قرمز از برنامه‌های اصلی اینجانب است. اجرای طرح کنترل و پیش‌آوری سیل و توجه به طرح‌های آبخیزداری و آبخوانداری از جمله برنامه‌های بنده است.

■ توسعه متوازن زنجیره ارزش

نیکبخت به برنامه‌های خود در حوزه توسعه متوازن زنجیره ارزش در بخش کشاورزی اشاره کرد و افزود: متاسفانه زنجیره‌های ارزش در کشورمان از جامعیت مناسبی برخوردار نیست و اجزای زنجیره هم متناسب با ظرفیت اجزای تولیدی نیست،بنابراین این امر موجب تلفات بسیاری می‌شود. در دنیا قریب به ۹۸ درصد از تولیدات کشاورزی پس از برداشت وارد فرآیند بسته‌بندی می‌شوند، در حالی که در ایران این رقم ۱۵ درصد بوده و این به معنی خام‌فروشی و تلفات و ضایعات است. وی اضافه کرد: در صورت وجود ماشین‌آلات، برداشت، انبارهای استاندارد و سردخانه‌ها و حمل‌ونقل سرد و وجود واحدهای فرآوری در محل‌های تولید از تلفات گسترده محصولات می‌کاهد، تنها یک قلم ریزش برگ یونجه در سال به‌دلیل نبود ماشین‌آلات مناسب برداشت معادل حداقل ۶۵۰ هزار تن کنجاله سویا است. وزیر پیشنهادی جهاد کشاورزی با بیان اینکه در بخش توسعه سرمایه‌گذاری شیلات ظرفیت‌های بسیار زیادی وجود دارد ،گفت: در این حوزه برنامه بنده خودکفایی در هسته‌های اولیه تولید اعم از انواع مواد و مولدها است. وی به جهت‌گیری چهارم برنامه‌های خود اشاره کرد و افزود: در ریل‌گذاری برای آینده کشاورزی ایران، راه‌اندازی شهرک‌های نوآوری بذر در صدر برنامه‌ها است که با حداکثر استفاده از ظرفیت بخش خصوصی نخبگان علمی و توانمند کشور و با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری انجام می‌شود. نیکبخت ادامه داد: دومین ریل‌گذاری؛ راه‌اندازی نهضت تولید، خوراک دام و پسماندها و سومین ریل‌گذاری ایجاد شرکت‌های حرفه‌ای خدمات کشاورزی است. وی پیش‌بینی کرد: به‌دلیل افزایش هزینه‌های تولید در سال‌های آینده ممکن است مالکان اراضی کشاورزی قادر به تولید نباشند، بنابراین یکی از برنامه‌های بنده ایجاد شرکت‌های خدمات فنی کشاورزی است که به‌واسطه حضور نخبگان کشاورزی و حمایت دولت در زمینه اشتغال نیروهای جوان ایجاد می‌شوند.

تجدید فراخوان مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

شرکت آب منطقه‌ای لرستان
www.larw.ir

شناسه آگهی: ۱۳۹۴۲۲۷

۱- دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت آب منطقه‌ای لرستان (شماره شبای ۱۴۰۸۱۱۱۴۱۴۴۱۱۱۳۰۸۰۱۰۰۰۰IR۶۴ بانک مرکزی) با کد اقتصادی ۴۱۱۱۶۳۴۵۱۹۸۸ وشناسه ملی ۱۰۸۶۱۳۰۵۷۳۰

۲-موضوع مناقصه: عملیات احداث شبکه برق فشار متوسط هوایی دو مداره جاده جایگزین و ساماندهی شبکه فشار متوسط هوایی و پست‌های برق روشنایی محوطه سد حوضیان

۳- برآورد: ۴۹/۷۳۹/۲۵۰/۲۵۵ریال

۴- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۲۴۸۷میلیون ریال بصورت ضمانتنامه بانکی و ارائه اصل آن قبل از بازگشایی پاکات الزامی می‌باشد.

۵- رتبه و رشته موردنیاز: حداقل ۵ نیرو

۶- مدت و محل اجرا: ۶ ماه- شهرستان الیگودرز

۷- تاریخ توزیع اسناد: ۱۴۰۲/۳/۲۷ لغایت ۱۴۰۲/۳/۲۹

۸- آدرس و شماره تماس جهت تهیه اسناد مناقصه: شرکت‌های واجد شرایط جهت دریافت فایل اسناد به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس WWW.SETADIRAN.IR با به نشانی لرستان- خرم‌آباد -انتهای بلوارولیعصر(عج) شرکت آب منطقه‌ای لرستان مراجعه نمایند. تلفن تماس: ۰۶۶۳۳۲۴۰۰۰۹

۹- ارائه گواهی صلاحیت و آخرین تغییرات روزنامه و اساسنامه و صورت‌های مالی حسابرسی شده و... الزامیست.

۱۰- دستورالعمل شماره ۹۴/۱۵۸۷۶۴ مورخ۹۴/۷/۱۳ درخصوص تعیین دامنه قیمت‌های متناسب پیشنهادی در این مناقصه لحاظ می گردد.

۱۱- پیمانکاران می‌بایست دارای گواهی صلاحیت ایمنی از اداره کار باشند.

۱۲-تاریخ ارسال پیشنهادها: شرکت‌ها نسبت به ارسال پیشنهادات خوداز طریق سامانه ستاد تاپایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۴/۱۱ اقدام نمایند. بازگشایی پاکات در تاریخ ۱۴۰۲/۴/۱۲ راس ساعت ۱۰صبح خواهد بود.

روابط عمومی شرکت آب منطقه ای لرستان

«آگهی مناقصه عمومی»
شماره ۰۰۶ -T- ۴۰۲

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین در نظر دارد:
«بارگیری و تنظیم بار و خوراکدهی به باسکول‌های تنظیم بار محصولات فروش، تخلیه زیرنواری اضطراری ۰۰۶ کندله و دپوسازی شرکت سنگ‌آهن گهرزمین (سهامی‌عام)» با مشخصات مندرج در اسناد مناقصه را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.
لذا از شرکت‌های توانمند در این حوزه جهت دریافت اسناد، از تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۳ لغایت ۱۴۰۲/۰۴/۰۷ دعوت به عمل می‌آید.
محل دریافت و تحویل اسناد مناقصه: تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، پلاک ۱۲، شرکت سنگ‌آهن گهر زمین
لازم به ذکر است مهلت تحویل پاکت‌ها به دبیرخانه مرکزی تهران تا ساعت ۱۵ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۱ می‌باشد.
شایان ذکر است شرکت‌کنندگان محترم بایستی جهت خرید اسناد مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال را به شماره شبای IR۶۸۰۱۵۰۰۰۰۰۰۱۱۳۷۸۰۰۲۰۰۰۷۵ واریز نمایند.

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین

«آگهی مناقصه عمومی»
شماره ۰۰۵ -T- ۴۰۲

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین در نظر دارد:
«۱- تخلیه بارگیری و دپوسازی بار ریزشی از نقاط اضطراری خط یک دو و سه کنسانتره.
۲- خوراکدهی به فیدرهای انتهایی خطوط یک دو و سه کنسانتره شرکت سنگ‌آهن گهرزمین (سهامی عام)» با مشخصات مندرج در اسناد مناقصه را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.
لذا از شرکت‌های توانمند در این حوزه جهت دریافت اسناد، از تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۳ لغایت ۱۴۰۲/۰۴/۰۷ دعوت به عمل می‌آید.
محل دریافت و تحویل اسناد مناقصه: تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، پلاک ۱۲، شرکت سنگ‌آهن گهر زمین
لازم به ذکر است مهلت تحویل پاکت‌ها به دبیرخانه مرکزی تهران تا ساعت ۱۵ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۱ می‌باشد.
شایان ذکر است شرکت‌کنندگان محترم بایستی جهت خرید اسناد مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال را به شماره شبای IR۶۸۰۱۵۰۰۰۰۰۰۱۱۳۷۸۰۰۲۰۰۰۷۵ واریز نمایند.

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه

ZIBA MORGH ESFAHAN CO.

شرکت زیبامرغ اصفهان (سهامی خاص) به شماره ثبت ۱۱۳۹۹ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۳۲۴۵۲۸

بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام شرکت زیبامرغ اصفهان (سهامی خاص) دعوت می‌شود که در ساعت ۵ بعدازظهر روز پنجشنبه ۱۴۰۲/۴/۱۵ در جلسه عمومی عادی سالیانه که در محل شرکت تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانید.

■ دستور جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت زیبامرغ اصفهان

۱. رسیدگی به محاسبات شرکت و تصویب ترازنامه سال مالی ۱۴۰۱
۲. انتخاب اعضاء اصلی هیات‌مدیره
۳. انتخاب بازرسان اصلی و علی‌البدل
۴. تعیین روزنامه که آگهی‌ها و دعوتنامه‌های شرکت را منتشر نماید.
۵. هر نوع تصمیمی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی باشد.

هیات‌مدیره شرکت زیبامرغ اصفهان (سهامی خاص)

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

«آگهی فراخوان عمومی»
شناسایی بهره‌بردار تصفیه‌خانه مرکزی شهرک صنعتی اشتهارد

■ موضوع فراخوان: شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد به شماره ثبت ۵۹۶ و شناسه ملی ۱۴۰۰۳۹۳۱۸۹۰ در خصوص بهره‌برداری از تصفیه‌خانه مرکزی شهرک که بر اساس دستورالعمل‌های بهره‌برداری از طریق فراخوان عمومی و ارزیابی کیفی بهره‌برداران و پس از برگزاری مناقصه به شرکت توانمند و متخصص واگذار می‌نماید.

■ شرایط شرکت درمناقصه:

۱. دارا بودن صلاحیت بهره‌برداری از تصفیه‌خانه‌های فاضلاب از شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور
۲. داشتن رزومه کاری مرتبط‌های شهرک‌های صنعتی

■ محل اجرای پروژه: استان البرز – شهرستان اشتهارد -تصفیه‌خانه شهرک صنعتی اشتهارد

■ مدت زمان اجرای پروژه: ۲۴ ماه شمسی

لذا از کلیه شرکت‌های فعال و توانمند در این خصوص دعوت به عمل می‌آید در صورت تمایل اعلام آمادگی کتبی خود را به همراه کپی گواهینامه‌های فوق‌الذکر را به نشانی استان البرز – شهرستان اشتهارد – شهرک صنعتی اشتهارد – دفتر شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد ارسال نمایند.

متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر در ساعات اداری به شماره ۸-۳۷۷۷۳۶۳۵-۰۲۶ تماس حاصل نمایند.

■ آخرین مهلت تحویل اسناد ارزیابی به مناقصه‌گزار: پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۳۰ خواهد بود.

تذکر۱: پس از پایان مرحله ارزشیابی مناقصه گران، دعوتنامه شرکت در مناقصه برای مناقصه گرانی که صلاحیت ارزیابی اولیه را احراز نموده‌اند، ارسال و فرآیند انجام مناقصه وفق شرایط اعلام شده در اسناد مناقصه مورد اقدام واقع خواهد شد.

تذکر۲: اعلام آمادگی هیچگونه حقی برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

تذکر۳: هزینه انتشار این آگهی از برنده مناقصه آتی اخذ خواهد شد.

هیات‌مدیره شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد

واردات خودرو در انتظار تایید شورای نگهبان

وزیر صنعت،معدن و تجارت با اشاره به اینکه واردات خودرو یکی از ابزارهای مدیریت و کنترل بازار است گفت: مجلس نقطه نظرات خود را در این حوزه ارائه کرده و به تازگی نیز مصوبه‌ای در این حوزه داشته است، ما مصوبات را رعایت خواهیم کرد. عباس علی‌آبادی ضمن بیان این مطلب افزود: واردات یک ظرفیت جدی برای مدیریت بازار به منظور جلوگیری از رانت و انحصار است، در حوزه کالاهای تک و کالاهای راهبردی و کالاهایی که کشور باید استقلال داشته باشد، سیاست دیگری حاکم است که مطابق با آن سیاست باید عمل شود اما در موضوعاتی که نه مزیت اقتصادی و نه مزیت رقابتی داریم، باید به سمت تعامل با دنیا رویم.این اظهارات وزیر صمت در جلسه رای اعتماد از نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطرح شد و پس از آن نمایندگان مجلس با واردات خودرو دست دوم موافقت کردند. در همین حال عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: پس از طی فرآیند تایید لایحه واردات خودروهای کارکرده در شورای نگهبان، احتمالا این لایحه تا پایان تیر ماه برای اجرا به دولت ابلاغ شود. علی جدی در گفت‌وگو با مهر ادامه داد: به نظر می‌رسد طی این فرآیند حدود یک ماه زمان ببرد و لایحه تا پایان تیر ماه برای اجرا به دولت ابلاغ شود. وی گفت: البته این در حالی است که در همین دور نخست لایحه به تایید شورای نگهبان برسد در ضرورت عدم تایید شورا، لایحه مجدد به مجلس عودت می‌شود.عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس یادآور شد: بر اساس آنچه در مجلس مورد تایید قرار گرفته خودروهای با عمر کمتر از ۵ سال می‌توانند مجوز واردات دریافت کنند.

بررسی تاثیر خبر موافقت با لایحه واردات خودروهای کارکرده بر بازار

خودرو در سراشیبی قیمت

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در نشست ۲۸ خرداد با لایحه ماده واحده دو فوریتی واردات خودروی کارکرده موافقت کردند. بر اساس این مصوبه، ۳ ماده شامل مواد ۱۱ تا ۱۳ به قانون ساماندهی بازار خودرو مصوب ۱۴۰۰ مجلس افزوده می‌شود که براساس تبصره یک ماده ۱۱ قانون ساماندهی بازار خودرو امکان واردات خودروی کارکرده امکان‌پذیر خواهد شد. به این ترتیب الزامی که در بندهای ۳ و ۴ قانون موجود مبنی بر انتقال فناوری همزمان با واردات خودرو، حذف شده و طبق تبصره ۲ این ماده خودروهای با ۵ سال کارکرد امکان واردات خواهند داشت.

در چند روز گذشته و به دنبال انتشار خبر ابلاغ لایحه واردات خودروهای کارکرده تا تیر، بازار خودرو شاهد ریزش قیمت‌ها بوده به‌طوری که در دسته مونتاژی‌ها و خودروهای داخلی برخی خودروها با افت قیمت قابل توجهی همراه است. آنچه در ادامه می‌خوانید گزارش صمت از تاثیر مصوبه اخیر مجلس بر بازار خودرو است.

تصویب لایحه واردات خودروی کارکرده زیر ۵سال ساخت از سوی نمایندگان خانه ملت و اخبار مثبت بهبود روابط سیاسی، بر بازار خودرو تاثیرگذار شد و نرخ همه انواع خودروها در بازار فروریخت

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

مجموع عوامل موثر بر بازار

سعید موتمنی - رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودروی تهران:

به‌طور کلی اخبار مثبت؛ چه آزاد شدن واردات، چه درباره مسائل سیاسی و غیره بر کالاهای سرمایه‌ای از جمله خودرو تاثیرگذار است.

در چند روز گذشته شاهد روند صعودی قیمت‌ها در بازار خودرو بودیم، اما با تصویب لایحه واردات خودروی کارکرده زیر ۵ سال ساخت، همچنین اخبار مثبت واصله از بهبود روابط سیاسی با همسایگان بر بازار تاثیرگذار شد و نرخ همه انواع خودروها در بازار فروریخت. به‌طور مثال پژو ۲۰۷ دنده‌ای سقف شیشه‌ای که در روزهای گذشته تا ۷۵۰ میلیون تومان افزایش یافته بود، روز گذشته در ۷۰۰ میلیون تومان نیز مشتری نداشت.از سوی دیگر چنانچه مصرف‌کننده بداند که در آینده نزدیک گشایشی درواردات خودرو (حال چه خودروهای نو و چه کارکرده) ایجاد می‌شود، قیمت‌ها با کاهش مواجه خواهد شد و تصویب لایحه واردات خودروی کارکرده زیر ۵ سال ساخت از سوی مجلس نیز در همین راستا اثرگذار شد.

بنابراین هر اقدامی در جهت ساماندهی بازار خودرو، حتی اگر این اقدام واردات تعداد اندکی خودرو باشد، بر بازار با تاثیرگذاری مثبت همراه خواهد شد.

به این ترتیب در آینده نزدیک خواهیم دید که با آزاد شدن واردات خودرو، موضوعی همچون اینکه تعرفه گمرکی واردات چقدر باشد، بر قیمت‌ها تاثیرگذار می‌شود.

عرضه و تقاضا حرف اول را می‌زند

لطف الله سیاهکلی- عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس:

در بازار خودرو عرضه و تقاضا حرف اول را می‌زند. در کشور ما از آنجایی که تولید خودرو طی چندین سال کمتر از تقاضا بوده و واردات خودرو هم نداشتیم، بازار خودرو به بازار سیاه تبدیل شده است. با تصویب لایحه واردات خودروهای کارکرده ، بازار خودرو از التهاب خارج شده و نرخ خودرو هم سیر نزولی پیدا می‌کند.

بنابراین می‌بینیم نرخ برخی از خودروهای داخلی تا یک میلیارد تومان افزایش یافته است و اگر ما عرضه و تقاضای خودرو را مدیریت نکنیم، نرخ خودرو از وضعیت فعلی هم بیشتر خواهد شد.

زمانی که تولید خودرو در کشور ما به اندازه تقاضا نیست، یک راه‌حل ایجاد تناسب بین عرضه و تقاضا این است که در کنار تولید خودرو، واردات هم انجام دهیم. در واردات خودرو هم باید به توان ارزی کشور دقت شود. با توجه به شرایط ارزی کشور نمی‌توانیم خیلی در زمینه واردات خودرو هزینه کنیم و در کل حدود ۳ میلیارد دلار برای واردات خودرو می‌توانیم در نظر گیریم. اگر نرخ هر خودرو را ۲۰ هزار دلار در نظر بگیریم، با ۳ میلیارد دلار می‌توان حدود ۱۵۰ هزار خودرو وارد کرد که واردات این تعداد خودرو نمی‌تواند خیلی بازار خودرو را تنظیم و متعادل کند.

ما گفتیم برای آنکه میزان ارز ما برای واردات خودرو پاسخگو باشد، بهتر است واردات خودروهای کارکرده زیر ۵ سال در دستورکار قرار گیرد و در این صورت می‌توان حدود ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار خودرو وارد کرد. از سوی دیگر باید به این مسئله توجه کرد که خودرو یک کالای مصرفی است و به محض اینکه فردی خودرو را خریداری و یک روز از آن استفاده کند، ۲۰ درصد نرخ آن خودرو کاهش می‌یابد و نرخ خودرو خیلی افت دارد. برای مثال، نرخ یک خودرو ۴۰ هزار دلاری بعد از ۳ سال ۲۰ هزار دلار و بعد از ۵ سال تا ۱۵ هزار دلار کاهش نرخ دارد. پس ما می‌توانیم خودروهای کارکرده با استاندارد بالای خارجی با قیمت‌های تا ۶۰۰ میلیون یا ۱.۵ میلیارد تومان وارد کنیم.

نمایندگان مجلس این موضوع را در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ دیده بودند، اما در مجمع تشخیص مصلحت نظام رد شد و دوباره دولت لایحه واردات خودروهای کارکرده به مجلس ارائه شد. اگر لایحه واردات خودرو از سوی شورای نگهبان تایید شود، نه تنها بازار خودرو از التهاب خارج می‌شود بلکه نرخ خودرو سیر نزولی پیدا می‌کند و رضایتمندی مردم هم افزایش می‌یابد.

> اگر لایحه واردات خودرو از سوی شورای نگهبان تأیید شود، نه تنها بازار خودرو از التهاب خارج می‌شود، بلکه نرخ خودرو سیر نزولی پیدا می‌کند و رضایتمندی مردم هم افزایش می‌یابد

واردات خودروی کارکرده همه جای دنیا مرسوم است

بابک صدرایی - کارشناس بازار خودرو:

واردات خودروی کارکرده، امر مرسومی در همه جای دنیا اما دارای ضوابط و قوانین خاصی است.

اولا این امر باید از انحصار خارج شود؛ دوم اینکه خودرویی که وارد می‌شود باید تمام مدارک سلامت آن موجود باشد و از مبادی موثق گرفته شود؛ همچنین، خودروها باید از حالت رانت خارج شوند چون ممکن است برخی افراد سودجو خودروهای دارای نقص و مشکل را وارد و هزینه‌های واردات قطعات یدکی و خدمات را دوچندان کنند. از آنجا که ما در شرایط تحریمی هستیم واردات خودرو به‌ویژه از برندهای ژاپنی، کره‌ای و اروپایی بسیار سخت است، برای همین واردات خودروی دست دوم هم ارزبری کمتری دارد و هم حساسیتی که در مورد آن ایجاد می‌شود خیلی کمتر است و با توجه به شبکه تجار قبلی که ما در کشورهای اطراف خود به‌ویژه کشورهای عربی داریم تامین آن راحت‌تر است.

البته باید این مورد را هم مد نظر قرار داد که واردات خودروی کارکرده یک تیغ دو لبه است، این کار اگر خوب اجرا شود و یک مکانیسم خوب به لحاظ خدمات، قطعات یدکی و سلامت خودروها و عدم ایجاد رانت و انحصار در آن صورت بگیرد می‌تواند قیمت‌ها را از سقف بشکند. درواقع، نخستین کاری که می‌کند نرخ خودروهای خارجی را پایین می‌آورد.

درحال‌حاضر لوکس‌ترین و گران‌ترین خودروهای بازار ایران خودروهای ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ وارداتی هستند و اینکه نرخ آنها شکسته شود سرانجام یک تاثیر و موجی بر بقیه حلقه‌های بازار هم خواهد داشت اما اگر این طرح به نادرستی اجرا بشود و با رانت و انحصار دست یک عده خاص بیفتد خود همان‌ها هم هزینه‌های اضافی را بر جیب ملت و کشور تحمیل می‌کنند و نه تنها نرخ خودرو را پایین نمی‌آورند بلکه با انحصاری که ایجاد می‌کنند باعث می‌شوند همین تعداد خودرویی که می‌آید با قیمت‌های خیلی گزاف در بازار خرید و فروش شود.

از سوی دیگر با توجه به وضعیت اقتصادی کشور و همچنین تورم ۵۰ درصد اینکه ما فکر کنیم که خودرو ارزان می‌شود یک خیال باطل و شعار تبلیغاتی است اما مسئله‌ای که مطرح است اینکه به‌ویژه نرخ برخی از خودروهای وارداتی در بازار حتی با همین شرایط اقتصادی هم همخوانی ندارد مثلا یک خودرو لکسوس ان ایکس ۲۰۱۷ حدود ۱۱ میلیارد تومان است، در حالی که اگر شما نرخ ۲۰۲۳ این خودرو را ۴۰ هزار دلار هم در نظر بگیرید نرخ آن با همین دلار امروزی در خارج از کشور ۲ میلیارد تومان است، پس چطور ممکن است مدل ۲۰۱۷ آن که در گمرک مانده و بیرون آمده ۱۰ تا ۱۱ میلیارد تومان نرخ بخورد!

بنابراین، تاکید می‌کنم که واردات خودروهای دست دوم به معنای ارزانی خودرو نیست بلکه حباب‌های بی‌رویه‌ای که مخصوصا در بازار خودروهای وارداتی ایجاد شده است را از بین می‌برد که این اتفاق قطعا در بازار خودروهای پایین‌دستی هم تاثیرگذار خواهد بود البته نه به آن شدتی که به طور ناگهانی خودروی ۱۰ میلیارد تومان ۶ میلیارد تومان بشود بلکه همه اینها به عوارض و تعرفه‌هایی که تعیین می‌شود و همچنین اینکه در چه تعدادی و چه کسی یا چه نهاد و ارگانی این خودروها را وارد می‌کند و چه کسی می‌خواهد کنترل کند، بستگی دارد.

طبق مصوبه قبلی مجلس، سقف ۲۰ هزار دلار برای واردات خودروهای کارکرده تعیین شده است. تا سقف ۲۰ هزار دلار خودروهای ۲۰۱۸، ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ نسبتا خوب و قابل قبولی را می‌توان در بازارهای جهانی تهیه کرد البته باید به این نکته توجه داشت که با توجه به بحران اقتصادی که در دنیا شکل گرفته است و با دقت در کمبود قطعات الکتریکی تولید خودرو که بعد از شیوع کرونا تشدید شد، پیش‌بینی شده که بازار خودروهای دست دوم در کشورهای جهان اول و پیشرفته هم داغ شود که با این اتفاق تهیه این خودروها یک مقدار سخت است.

با همه اینها، اگر ما هر تعداد خودروی کارکرده خوب را بتوانیم از کشورهای اطراف جمع‌آوری و وارد کنیم می‌تواند تاثیرگذار باشد اما باز باید گفت که یک تیغ دو لبه است که اگر خوب اجرا بشود در بازار داخل موثر خواهد بود و اگر بد اجرا شود در کوتاه‌مدت تاثیر منفی ایجاد می‌کند و حتی باعث می‌شود بازار در بعضی از مدل‌ها با افزایش نرخ هم مواجه شود.

گشتی در بازار

در حالی که روزهای گذشته بازار خودرو در بیشتر محصولات روند صعودی به خود گرفته بود، اما در پی تصویب این لایحه، شاهد ریزش قیمت‌ها در بازار خودروهای داخلی و مونتاژی هستیم به‌طوری که در دسته مونتاژی‌ها و گروه مدیران خودرو، هر دستگاه تیگو ۸ پرو ۹۰ میلیون تومان، تیگو۸ پرومکس ۸۰ میلیون تومان، تیگو۸ پرومکس (IE) ۷۰ میلیون تومان، فونیکس FX(۱.۵) ۶۰ میلیون تومان، تیگو۷ پرو ۵۵ میلیون تومان و فونیکس FX(۱.۵) ۵۰ میلیون تومان، افت نرخ تجربه کردند.

در گروه کرمان‌موتور هر دستگاه کی ام سی J۷ با کاهش ۸۰ میلیون تومانی، کی ام سی K۷ با افت ۵۰ میلیون تومانی، جک S۵ با کاهش ۴۵ میلیون تومانی، جک S۳ و کی ام سی T۸ با افت ۴۰ میلیون تومانی و جک J۴ با کاهش ۲۴ میلیون تومانی همراه شدند.

همچنین جک j۴، جک S۵ و کی ام سی J۷ این خودروساز، به بهایی کمتر از نرخ کارخانه قیمت‌گذاری شدند.

در گروه بهمن نیز شاهد افت ۵۰ میلیون تومانی نرخ دیگنیتی پرستیژ و فیدلیتی هفت نفره، کاهش ۴۵ میلیون تومانی فیدلیتی پنج نفره و افت ۴۰ میلیون تومانی رسپکت و دیگنیتی پرایم تا لحظه درج این خبر بودیم.

کاهش ۵۰ میلیون تومانی نرخ بازاری فردا T۵ و ۴۵ میلیون تومانی فردا SX۵ در روز جاری نیز ثبت شد.

▣ افت۴ تا ۴۰ میلیون تومانی خودروهای داخلی

نرخ خودروهای داخلی نیز کاهش تجربه کرد؛ به‌طوری که در گروه صنعتی ایران‌خودرو دناپلاس توربوشارژ اتوماتیک ۴۰ میلیون تومان ریزش نرخ داشت. همچنین سورن پلاس (تیپ۲) و پژو پارس سفارشی ELX با افت ۳۷ میلیون تومانی، پژو ۲۰۷ موتور TU۳ با کاهش ۳۶ میلیون تومانی، سورن پلاس دوگانه سوز با افت ۳۵ میلیون تومانی، پژو پارس TU۵ و پژو ۲۰۶ تیپ۲ با کاهش ۳۰ میلیون تومانی مواجه شدند.

خودروهای مونتاژی این خودروساز نیز از گزند کاهش قیمت‌ها در امان نماندند و هر دستگاه هایما S۵ پلاس، هایما S۷ پلاس سفارشی و هایما S۸ با افت ۴۰ میلیون تومانی، هایما S۷پلاس با کاهش ۳۵ میلیون تومانی و پیکاپ فوتون در هر دونوع بنزینی اتوماتیک و دیزلی با کاهش ۴۰ میلیون تومانی همراه شدند.

در دسته سایپا نیز پیکاپ زاگرس با افت ۲۵ میلیون تومانی، بیشترین ریزش نرخ را تجربه کرد. همچنین شاهین و کوئیک S با کاهش ۱۵ میلیون تومانی، کوئیک با افت ۱۳ میلیون تومانی، سایر انواع کوئیک با کاهش ۱۲ میلیون تومانی و ساینا S با افت ۱۰ میلیون تومانی همراه شدند.

سخن پایانی

بسیاری از کارشناسان تاکید دارند راه‌حل سریع رفع تنش بازار خودرو این است که واردات خودرو در اولویت قرار گیرد. حال لایحه واردات خودرو در مجلس شورای اسلامی تصویب و برای اعلام نظر راهی شورای نگهبان شده؛ مصوبه ای که خبر ابلاغ آن هم منجر به ریزش چشمگیری در بازار روزهای گذشته شده است و باید منتظر نظر نهایی شورای نگهبان ماند.

زیر ذره‌بین

دردسرهای سامانه یکپارچه

۲۴ خرداد ماه مرحله دوم عرضه خودرو از طریق سامانه یکپارچه فروش خودرو با اعلام اولویت‌های خودرویی به متقاضیان به اتمام رسید.بررسی‌ها نشان می‌دهد در این دور نوبت تحویل اغلب متقاضیان خرید خودرو از طریق سامانه به سال ۱۴۰۳ موکول شده و این در حالی‌است که یکی از مهم‌ترین اهداف ایجاد سامانه یکپارچه، خروج دلالان از بازار خودرو و متوازن کردن عرضه و تقاضا بود اما حالا به نظر می‌رسد با انصراف متقاضیان، این افراد با ورود به بازار خودرو مجدد به تقویت نقش دلالان کمک کنند.

مهر در گزارشی به تشریح ابهامات این طرح پرداخته و نوشته؛ در واقع وزارت صمت قصد داشت با سامانه یکپارچه فروش خودرو می‌تواند علاوه بر تحویل خودرو با نرخ کارخانه به مصرف‌کنندگان و جلب رضایت حداقلی آنان، سروسامانی هم به بازار خودرو بدهد و نقدینگی مورد نیاز تولیدکنندگان را نیز تا حدودی تامین کند. این در حالی است که برخی از کارشناسان و فعالان بازار معتقدند با وضعیتی که در نوبت‌دهی خودروها پیش آمد به نظر می‌رسد این هدف نتواند به صورت کامل محقق شود. به گفته برخی از کارشناسان، یکی از اصلی‌ترین دلایلی که می‌تواند از تحقق این هدف جلوگیری کند، شرط فروش خودرو با نرخ روز است؛ بر همین اساس افرادی که موعد تحویل خودروهای ثبت‌نامی آنها به نیمه دوم سال ۱۴۰۳ موکول شده نمی‌دانند که خودرو را دقیقا با چه قیمتی قرار است خریداری کنند، چراکه با توجه به تورم موجود، احتمال افزایش دوباره نرخ کارخانه‌ای خودرو تا سال آینده وجود دارد، بنابراین احتمال انصراف این دسته از افراد از خرید خودرو در سامانه یکپارچه، قوی است. از سویی دیگر در نوبت‌دهی‌ها عبارت «پاییز ۱۴۰۳» و یا «زمستان ۱۴۰۳» ذکر شده است، بنابراین دقیقا مشخص نیست متقاضی در چه تاریخی خودرو را تحویل خواهد گرفت. باید این مسئله را مد نظر قرار داد که اغلب ثبت‌نام‌کنندگان در سامانه یکپارچه فروش خودرو متقاضیان عادی بوده و برای مصرف شخصی قصد خرید خودرو را دارند بنابراین چگونه می‌توان این افراد را متقاعد کرد که برای خرید خودرویی که نرخ نهایی و روز نهایی تحویل آن مشخص نیست بیشتر از یک سال صبر کنند؟!

اما یکی دیگر از مشکلاتی که این روزها به‌چشم می‌خورد مسئله عدم اجازه ثبت نام به افرادی است که مدارک هویتی‌شان کامل است اما هنوز در سامانه‌ها دیده نمی‌شود. به‌عنوان نمونه فردی که تاریخ گواهینامه‌اش به اتمام رسیده و اقدام به اخذ گواهینامه جدید نیز کرده است اما به دلیل عدم اتصال سامانه‌ها به هم اجازه ثبت‌نام به متقاضی نمی‌دهد و اعلام می‌کند که نقص مدرک دارد. همچنین نکته دیگر آنکه درباره نحوه نوبت‌دهی نیز شفاف‌سازی خاصی نشده؛ یعنی مشخص نیست نوبت افراد در سامانه یکپارچه بر اساس چه پارامتری تعیین شده است. آیا طبق فرمول قرعه‌کشی نوبت‌ها تعیین شده یا شیوه خاص دیگری برای اعلام اولویت‌ها وجود داشته است؟

از سویی دیگر برخی از خودروهایی که در سامانه یکپارچه عرضه شده‌اند، خودروهای جدیدی محسوب می‌شوند که خط تولید آنها طی امسال راه‌اندازی شده است، بنابراین دقیقا مشخص نیست خودروساز بتواند این خودروهای جدید را طبق تقاضای ایجاد شده به‌دست متقاضیان برساند یا خیر.

نکته دیگر اینکه اگر قرار باشد خودروهای تولید شده در سال آینده به متقاضیان امسال تحویل داده شود، تکلیف کسانی که در دور سوم عرضه خودرو ثبت نام کنند، چه می‌شود؟ یعنی این افراد باید برای تحویل خودرو تا سال ۱۴۰۴ منتظر بمانند؟

هرچند نمی‌توان منکر مزایای سامانه یکپارچه فروش خودرو شد اما باید مشخص شود برنامه وزارت صمت برای ایجاد این حجم از تعهدات برای خودروسازانی که همچنان از مشکلات عدیده‌ای از جمله کمبود نقدینگی، پایین بودن بهره‌وری و... رنج می‌برند، چیست؟

یادداشت

معضل موتورسیکلت‌های فرسوده در شهر

سید آرش حسینی‌میلانی
کارشناس حوزه محیط‌زیست

آلایندگی خودروها و موتورسیکلت‌های فرسوده معضلی است که سال‌های سال کلانشهری مانند تهران را درگیر کرده است. در هر دوره مدیریتی در سطح دولت و مدیریت شهری، تدابیری اندیشیده و راهکارهایی برای حل این معضل پیشنهاد شده، اما طرح‌ها به‌طور کامل به نتیجه نرسیده و اهداف آنها محقق نشده است. در حال حاضر در کلانشهرها و به‌ویژه پایتخت با عدم‌نظارت در حوزه تردد موتورسیکلت‌های فرسوده و نحوه تردد آنها در سطح شهر یا به‌عبارت دیگر، نحوه اعمال قانون درباره این وسایل نقلیه فرسوده روبه‌رو هستیم. در حوزه خودرو، پیگیری خودروهای فرسوده براساس پلاک آنها راحت‌تر انجام می‌شود، اما در این روند برای موتورسیکلت با مشکلاتی مواجهیم. در واقع می‌توان گفت پلیس در حوزه موتورسیکلت فرسوده موفق عمل نکرده است.

از طرفی هم حذف خودروهای فرسوده از چرخه مصرف، نیاز به سرمایه‌گذاری دارد و در شرایط اقتصادی و اجتماعی فعلی، این موضوع با حساسیت‌های خاصی پیگیری می‌شود. این امر کار را سخت کرده است؛ به‌ویژه اینکه بعد از اپیدمی کرونا، کسب‌وکارهای آنلاین رونق گرفته‌اند و یکی از ابزارهای کار در این بخش هم موتورسیکلت است. این امر تحت اختیارات شهرداری‌ها نیست و اگر پلیس راهور پیشنهادی داشته باشد، شورای شهر باید متناسب با آن سیاست‌گذاری کند. البته اگر پایش و اعمال قانون نباشد با انگیزه اقتصادی نمی‌توان مشکلات سر راه این طرح (نوسازی ناوگان حمل‌ونقل کشور) را رفع کرد.

برقی‌سازی موتورسیکلت‌ها و جایگزین کردن آنها با فرسوده‌ها در پایتخت نیز از دیگر موضوعاتی بود که از سوی شهرداری دنبال شد. البته چه در بحث ساخت باتری و چه ایجاد ایستگاه‌های شارژ، هزینه‌های این طرح بالا بود؛ از همین‌رو به‌نوعی از سبد برنامه‌های شهرداری خارج شد.

از سویی هم برای کاهش مصرف سوخت و بهبود کیفیت محصولات ضرورت دارد موتورسیکلت‌های کاربراتوری به انژکتوری تبدیل شوند. این کار هزینه کمتری دارد و قابل انجام است. در چند سال گذشته، این موضوع هدف‌گذاری شده که وام به اسقاط موتورسیکلت‌های فرسوده اختصاص یابد، اما باتوجه به افزایش قیمت‌ها، طرح در نهایت به اجرا نرسید، زیرا بودجه در نظر گرفته شده کفاف تعداد موتورسیکلت‌های فرسوده پایتخت را نمی‌داد.

برای تحقق هدف حذف یک میلیون موتورسیکلت فرسوده از سطح شهر تهران، شهرداری تنهاست. اگر نهادهای دیگر در اجرای قانون هوای پاک همراه باشند، کار زودتر به سرانجام می‌رسد و نتیجه آن را می‌توان دید.

دولت موظف است وام کم‌بهره پرداخت کند تا صاحبان خودروهای فرسوده ترغیب و تشویق به ارائه خودرو و موتورسیکلت فرسوده خود و جایگزینی آن با یک وسیله نقلیه نو شوند. در حال حاضر، اختصاص تسهیلات و نقدینگی، یکی از چالش‌های موجود برای تحقق این هدف است.

موتورسیکلت‌های فرسوده و کاربراتوری چندبرابر خودروهای فرسوده آلایندگی دارند و نیمی از تلفات در حوزه رانندگی هم مربوط به موتورسیکلت است. پیشنهاد می‌شود باتوجه به آلایندگی موتورسیکلت از محل ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید، یارانه به خریداران این وسیله نقلیه، اختصاص یابد تا مالکان موتورسیکلت‌های فرسوده در طرح جایگزینی شرکت کنند؛ شبیه آنچه در حوزه خودروهای سنگین فرسوده در حال انجام است. به این ترتیب، مالک، وسیله نقلیه فرسوده خود را تحویل می‌دهد و از مزایای در نظر گرفته شده استفاده می‌کند.

می‌توان گفت بهترین راهکار برای خروج موتورسیکلت‌های فرسوده از چرخه تردد همین طرح است که پیش‌بینی می‌شود با استقبال خوبی هم روبه‌رو شود. در حال حاضر برای نوسازی ناوگان در بخش موتورسیکلت، توجیه اقتصادی نداشتن قیمت لاشه موتورسیکلت و فاصله قیمتی آن با یک موتورسیکلت نو، موضوعی مطرح است. امروز نرخ ارزان‌ترین موتورسیکلت در بازار، حدود ۴۰ میلیون تومان است که برای صاحبان موتورسیکلت و اقشار کم‌درآمد، مبلغ بالایی به‌شمار می‌رود. در این میان، برای تشویق صاحبان خودرو نیاز است کمک‌های مالی ازسوی دولت انجام شود؛ به این ترتیب بخش زیادی از آلودگی هوا با حذف خودروهای فرسوده از بین می‌رود و مصرف سوخت به میزان زیاد و قابل‌توجهی کاهش می‌یابد.

اعلام نوبت متقاضیان طرح جایگزینی فرسوده‌ها

نوبت تخصیص خودرو به متقاضیان طرح جایگزینی خودروهای فرسوده که در دومین مرحله از فروش یکپارچه خودروها ثبت درخواست کرده بود، اعلام شد. به گزارش ایسنا، نتایج نوبت‌بندی تحویل خودروها برای شرکت‌کنندگان در مرحله دوم فروش یکپارچه خودروها برای متقاضیان عادی و مادران مشمول طرح جوانی جمعیت، هفته گذشته اعلام شد، اما همان‌طور که مدیر سامانه یکپارچه تخصص خودروها اعلام کرده بود، فرآیند پایش اطلاعات متقاضیان طرح جایگزینی خودروها فرسوده کمی بیشتر طول کشید. در ابتدای هفته جاری وعده داده شده بود نتایج در این هفته اعلام خواهد شد که حالا این نتایج روی سامانه بارگذاری شده و ۲۰ هزار نفر متقاضی این طرح می‌توانند از زمان تخصیص خودرو خود مطلع شوند.

یادآوری می‌شود دارندگان خودروهای فرسوده که در طرح جایگزینی خودروهای فرسوده در مرحله دوم فروش یکپارچه قرار دارد، در صف انتظار خودروهای طرح عادی قرار نداشتند و با متقاضیان عادی قرعه‌کشی نوبت‌دهی نشدند؛ بنابراین در زمان کوتاه‌تری می‌توانند محصول خود را دریافت کنند. در مرحله دوم فروش یکپارچه خودروها، برای بار اول طرح جایگزینی خودروهای فرسوده هم به دو طرح ویژه متقاضیان عادی و طرح جوانی جمعیت (ویژه مادران) اضافه شده بود.

تفاوت این طرح با دو طرح دیگر (عادی و مادران) این بود که شرط پلاک انتظامی فعال به‌نام متقاضی، وجود نداشت، اما متقاضیانی می‌توانستند در این طرح شرکت کنند که خودرو فرسوده آنها مدل ۱۳۸۵ یا قبل از آن و پلاک و سند خودرو فرسوده به‌نام متقاضی بود.

بررسی صمت از وضعیت ناوگان حمل‌ونقل عمومی پایتخت نشان داد

ضعف در مدیریت حمل‌ونقل عمومی

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

حمل‌ونقل عمومی به‌ویژه در کلانشهری مانند تهران، به‌عنوان بخشی از ساختار شهر پذیرفته شده و نقش بسیار پررنگی ایفا می‌کند. استفاده از حمل‌ونقل عمومی به‌دلایل گوناگون از جمله در دسترس بودن و رهایی از بار ترافیکی برای شهروندان برتری دارد و مزیت به‌شمار می‌رود. انتظار این بود که حمل‌ونقل عمومی بیش از ۷۵ درصد سفرهای شهری را پوشش دهد و مدیریت شهری به سمتی حرکت کند که استفاده از این بخش به‌صرفه‌تر و راحت‌تر باشد و اکثر شهروندان آن را به خودروهای شخصی خود ترجیح دهند تا هم در مصرف سوخت صرفه‌جویی شود و هم معضل آلودگی به‌ویژه در کلانشهرها کاهش یابد. اما آنچه این روزها بیشتر شاهد آن هستیم، کیفیت پایین خدمات‌رسانی در این بخش است که دلیل عمده آن را به تامین نشدن قطعات و تجهیزات این بخش نسبت می‌دهند. این امر به‌نوعی کیفیت خدمات ناوگان حمل‌ونقل عمومی را کاهش داده و استفاده‌کنندگان از آن را با چالش‌های زیادی مواجه کرده است. حال باتوجه به شرایط اقتصادی که اکثر افراد با آن مواجهند و در دوره زمانی که اقبال به ناوگان حمل‌ونقل عمومی افزایش یافته، ناتوانی این بخش در ارائه خدمات بیشتر به چشم می‌آید. صمت دلایل این وضعیت را از کارشناسان این بخش جویا شده که در ادامه می‌آید.

سرمایه‌گذاری در حمل‌ونقل عمومی نه‌تنها هزینه نیست، بلکه موجب کاهش هزینه‌هایی زیست‌محیطی، اجتماعی و روانی جامعه و جلوگیری از تنش‌های اجتماعی در آینده می‌شود

بهبود خدمات‌رسانی نیازمند تغییر نگاه مدیران

مسعود ابراهیمی، کارشناس حوزه حمل‌ونقل درباره چالش‌هایی که ناوگان اتوبوسرانی داخل‌شهری در بخش حمل‌ونقل عمومی با آن مواجه است به صمت گفت: به‌طور کلی عوامل موثر بر وضعیت حمل‌ونقل عمومی در دو بخش عوامل درون‌بخشی (فاکتورهای درون‌زا) و عوامل برون‌بخشی (فاکتورهای برون‌زا) قابل تقسیم‌بندی است. ناوگان اتوبوسرانی داخل‌شهری در بخش حمل‌ونقل عمومی در حال حاضر با چالش‌هایی متعددی مواجه است که عمده آنها عبارتند از فرسودگی ناوگان به‌دلیل گذشت عمر مفید اتوبوس‌ها و عدم‌جایگزینی اتوبوس‌های فرسوده با اتوبوس‌های نو، کسری بودجه اختصاصی و عدم‌تعیین و تخصیص هزینه استهلاک سالانه ناوگان، عدم‌طراحی مدل مناسب حمل‌ونقل در این بخش که باعث کاهش هزینه‌های سیاست‌گذاری، قبل از اجرای هرگونه سیاست ناشی از آزمون‌وخطا می‌شود و پیش‌بینی اثرات هرگونه سیاست‌گذاری در این بخش را قبل از اجرا امکان‌پذیر می‌سازد (مدیریت تحقیق و توسعه) و توزیع نامتناسب اتوبوس در مسیرهای مختلف شهری متناسب با تقاضا و تراکم جمعیت و درآمد مصرف‌کننده.

کمبود قطعات، بزرگ‌ترین چالش

ابراهیمی در پاسخ به این پرسش که مشکل تامین قطعات و تجهیزات این بخش چقدر این ناوگان را دچار بحران کرده، اظهار کرد: بدون شک در حال حاضر یکی از اصلی‌ترین دلایل بحران در این بخش، کمبود قطعات و تجهیزات برای تعمیر ناوگان موجود بوده که بهره‌وری امکانات موجود را تا حدود زیادی کاهش داده و از جمله دلایل شرایط موجود ضعف در مدیریت در دو بخش تحقیق و توسعه و بخش عملیات و اجراست. البته در بعد کلان، شرایط اقتصادی کشور نیز بر این وضعیت تاثیرگذار بوده است. وی درباره عواملی که بر وضعیت فعلی ناوگان حمل‌ونقل عمومی تاثیرگذار بوده و منجر به کاهش کیفیت خدمات این بخش شده، گفت: از عوامل استهلاک بالای ناوگان فعلی می‌توان به استفاده بیش از ظرفیت از ناوگان حمل‌ونقل عمومی موجود، عدم‌بروزرسانی وسایط نقلیه فرسوده، ضعف در مدیریت تحقیق و توسعه و طراحی مدل‌های مناسب در بخش حمل‌ونقل شامل حمل ریلی، اتوبوس، تاکسی و...، کسری بودجه و عدم‌تناسب آن با میزان منابع موردنیاز برای اصلاح و توانمندسازی ناوگان موجود اشاره کرد. ابراهیمی با تاکید بر اینکه در این شرایط هم می‌توان با راهکارهایی وضعیت خدمات‌رسانی در این بخش را بهبود بخشید، افزود: باتوجه به شرایط اقتصادی کشور و کسری بودجه موردنیاز برای بروزرسانی ناوگان حمل‌ونقل عمومی، فراهم کردن شرایط لازم برای استفاده از توان بخش خصوصی از طریق سیاست‌گذاری مناسب تشویقی که سرمایه‌گذاری و حضور بخش خصوصی را به لحاظ اقتصادی توجیه‌پذیر می‌کند، استفاده از تجربیات سایر کشورها و کلانشهرهای جهان در زمینه اصلاح الگوی حمل‌ونقل عمومی و بومی‌سازی آن، بروزرسانی و اصلاح تجهیزات و سایر عوامل مکمل و مؤثر بر حمل‌ونقل عمومی از قبیل چراغ‌های راهنمایی و رانندگی، دوربین‌های نظارتی، تابلوهای راهنمایی و رانندگی، اصلاح و تعمیر آسفالت معابر و اصلاح مسیرهای تردد و تعریف ناوگان متناسب با تقاضا و تراکم جمعیت و درآمد مصرف‌کننده از جمله راهکارهایی است که به افزایش کیفیت خدمات‌دهی در این بخش کمک می‌کند. تعیین جایگاه هزینه حمل‌ونقل عمومی در سبد مصرفی خانوارها و کشش تقاضا برای این بخش نیز یک راهکار موثر و تعیین‌کننده است. برای مثال آیا تاکسی به‌عنوان یکی از وسایل حمل‌ونقل عمومی در سبد مصرفی اقشار مختلف مردم و نقاط مختلف شهر یک کالای لوکس به‌شمار می‌رود یا ضروری؟

این کارشناس حوزه حمل‌ونقل در پایان تاکید کرد: تغییر نگرش متولیان و مدیران در اختصاص بودجه به حمل‌ونقل عمومی و سرمایه‌گذاری در این بخش لازم است؛ ضمن اینکه سرمایه‌گذاری در حمل‌ونقل عمومی، نه‌تنها هزینه نیست، بلکه موجب کاهش هزینه‌هایی مانند هزینه‌های زیست‌محیطی، اجتماعی و روانی جامعه و جلوگیری از تنش‌های اجتماعی در آینده می‌شود.

در خرید ناوگان جدید و روزآمد، چه در مترو و چه در اتوبوسرانی، همیشه با چالش‌های مالی روبه‌رو هستیم

حمل‌ونقل در اولویت دولت نیست

محمد علیخانی، عضو پیشین شورای شهر تهران درباره وضعیت کلی حمل‌ونقل عمومی شهر تهران به صمت گفت: حمل‌ونقل عمومی به‌ویژه در بخش مترو و اتوبوسرانی، یکی از بخش‌های مهم مدیریت شهری کلانشهر تهران است که باید بهترین خدمات را به شهروندان ارائه دهد. متاسفانه تجهیزات این بخش به‌دلایل گوناگون از جمله نابسامانی‌های اقتصادی و تحریم‌ها، نوسازی نشده و در فاز فرسودگی هستند که به‌طور قطع تاثیر زیادی بر عملکرد ناوگان حمل‌ونقل عمومی دارد. البته متولیان امر همواره به‌دنبال اورهال و مناسب‌سازی واگن‌ها، اتوبوس‌ها و... در راستای بالا بردن کیفیت خدمات حمل‌ونقل عمومی شهر هستند و بازسازی و اورهال اتوبوس‌های شهری و واگن‌های مترو، همیشه در برنامه‌های شهرداری، به‌ویژه شورای شهر بوده و تمهیداتی برای آن اندیشیده شده است. البته در تامین منابع مالی آن هم همواره مشکلاتی وجود داشته و به همین دلیل هم از برنامه عقب مانده است. اگر عدم‌بروزرسانی و نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی را ریشه‌یابی کنیم، بخش زیادی از آن به دولت و انجام ندادن وظایفش برمی‌گردد.

علیخانی درباره راهکارهایی که برای رفع این مشکلات اندیشیده شده، اظهار کرد: واقعیت این است که اولویت دولت، حمل‌ونقل شهر تهران نیست. اولویت نخست، پرداخت حقوق کارکنان دولت است و در اولویت‌های بعد پرداخت یارانه‌ها، دارو، ترمیم حقوق بازنشسته‌ها و... قرار دارد. در این شرایط با مشکلات اقتصادی که داریم و اینکه تحریم‌ها کار را بسیار سخت کرده، نمی‌توانیم امید داشته باشیم دولت وظیفه‌اش را در زمینه حمل‌ونقل عمومی شهر تهران انجام دهد. البته می‌توان راهکارهایی را دنبال کرد. یکی از این راهکارها استفاده از اوراق مشارکت دولت است که تا حدی بتواند به تامین مالی این بخش کمک کند و همچنین افزایش منابع مالی مترو. علاوه بر اینها کسب درآمد از محل اجرای بعضی طرح‌ها مانند تی‌اودی (TOD) یا توسعه مبتنی بر حمل‌ونقل عمومی هم می‌تواند کمک‌کننده باشد. البته برخی‌ها معتقدند نباید به تی‌اودی نگاه درآمدی داشت. واقعیت هم این است که اگر بخواهیم نگاه درستی داشته باشیم نباید صرفا به‌خاطر کسب درآمد، سراغ یک طرح یا برنامه برویم. در واقع ما یک برنامه را به‌خاطر اصولی و درست بودن باید اجرا کنیم، نه کسب درآمد.

افزایش تصاعدی هزینه اورهال

وی افزود: در گذشته تا قبل از دولت آقای روحانی، دولت سالانه بین ۲ تا ۳ هزار اتوبوس به شهرداری می‌داد که کمک بزرگی به حمل‌ونقل شهری تهران در بخش اتوبوسرانی بود. از زمان آقای روحانی با اینکه دولت مصوبات خوبی در این زمینه داشت و تصمیمات خوبی هم گرفته می‌شد، متاسفانه این‌گونه اقدامات حمایتی از سوی دولت انجام نشد که یکی از موانع آن را مشکلات اقتصادی، تحریم‌ها و نوسانات نرخ ارز می‌دانم. اینکه دولت به وظایفی که در قبال حمل‌ونقل عمومی به‌ویژه در بخش اتوبوسرانی داشت، به‌دلایل گوناگون و بحران‌های اقتصادی متعدد، عمل نکرد، باعث شد این بخش از حمل‌ونقل عمومی، نه‌تنها در شهر تهران که در تمام کشور دچار فرسودگی شود و به بحران‌های شدیدتری برخورد کند. در نهایت این مشکلات انباشت و بیشتر شد و به بحران‌های شدیدتری برخوردیم که نیاز به تامین مالی بسیار زیاد و برنامه‌های کلان و عملیاتی قوی دارد. علیخانی درباره نحوه انجام فرآیند اورهال اتوبوس‌های حمل‌ونقل شهری اظهار کرد: اورهال تجهیزات حمل‌ونقل عمومی، بخش مهمی از برنامه‌های مدیریت شهری است که باید همواره در برنامه‌های مربوط موردتوجه قرار گیرد. در شرایط کنونی هزینه اورهال اتوبوس‌های ناوگان حمل‌ونقل عمومی شهر افزایش قابل‌توجهی پیدا کرده است. وقتی صحبت از اورهال می‌کنیم، منظورمان فقط رنگ، صافکاری و رسیدگی به شکل ظاهر وسایل حمل‌ونقل عمومی نیست و باتوجه به اینکه بحث آلودگی هوا هم مطرح است باید موتور این اتوبوس‌ها و قطعات و تجهیزات آنها مدام بروزرسانی شود و در مواردی ارتقا یابد. البته باتوجه به منابع و امکانات محدود و شرایطی که داریم، به‌نظر می‌رسد اورهال ۱۰۰ درصدی اتوبوس‌های فعال در این بخش در واقعیت تحقق پیدا نکند. متاسفانه ناوگان این بخش دچار فرسودگی شده و در مقابل یارانه اتوبوس‌های شهری بخش خصوصی به‌دلایل گوناگون ازسوی دولت پرداخت نمی‌شود و بخش خصوصی هم توان نوسازی تجهیزاتی که در اختیار دارد، حتی در جایی که نیاز به جایگزینی یک اتوبوس با اتوبوسی نو است را ندارد که این وضعیت بسیار نگران‌کننده است. وی ادامه داد: در دوره پنجم شورای شهر تهران، کارهای کمی برای نوسازی و اورهال ناوگان در بخش اتوبوسرانی شهری انجام شد که البته طبق انتظارات نبود، اما به هر حال قدم‌هایی برداشته و تعدادی اتوبوس و مینی‌بوس نو خریداری و به مجموعه حمل‌ونقل شهری اضافه شد، اما نیاز شهر تهران بسیار بیشتر از این اعداد و ارقام است. واقعیت این است که اتوبوس‌های فعلی ناوگان شهری همه فرسوده شده‌اند که بیشتر آنها هم متعلق به بخش خصوصی هستند. در این زمینه، وظیفه دولت در درجه اول و سپس شهرداری، این است که تامین مالی کنند، اما با این منابع محدود و مشکلات فراوان کار زیادی نمی‌توان انجام داد و در واقع انتظار زیادی نمی‌توانیم داشته باشیم.

سخن پایانی

شکی نیست که مدیریت شهر و نگهداری تجهیزات آن هزینه دارد و باتوجه به گسترگی و تقاضایی که در شهر تهران وجود دارد، هزینه‌های بخشی به‌عنوان حمل‌ونقل عمومی سرسام‌آور است و امکان بازسازی و نوسازی این ناوگان به‌طور استاندارد و براساس نیاز شهروندان وجود ندارد. در چنین وضعیتی، هزینه‌های مربوط به حمل‌ونقل عمومی شهر با فرسودگی ناوگان در حال افزایش است و به‌تبع آن هزینه مدیریت شهری برای دولت و نهادهای متولی بالا می‌رود، ضمن آنکه میزان حوادث را در این بخش بیشتر خواهد کرد و هزینه‌های جانبی نیز دارد. هرچند برای کمک به وضعیت حمل‌ونقل عمومی شهر تهران در بخش مترو و اتوبوسرانی صحبت از عدد و رقم‌های بسیار بالایی می‌کنیم، اما می‌دانیم که در شرایط فعلی که مشکلات مربوط به نوسانات نرخ ارز، تحریم‌ها و بی‌ثباتی اقتصاد را شاهدیم نباید انتظار داشته باشیم در مدت زمان کوتاهی مشکلات این بخش به‌ویژه در تامین و نوسازی تجهیزات برطرف شود.

در بررسی جایگاه معدن در اقتصاد مطرح شد

افزایش بهره‌وری معدن با تمرکز بر فناوری روز آمد

امروز ذخایر مختلف معدنی در پهنه‌های کشور وجود دارد که نیازمند شناسایی دقیق با استفاده از دانش فنی و فناوری‌های جدید است. به گفته بسیاری از فعالان این حوزه برای بهره‌وری مطلوب از ذخایر اکتشاف شده، باید بتوانیم به‌صورت بهینه و با کمترین قیمت تمام‌شده و درنتیجه بهره‌وری بالا، استخراج و فرآوری کنیم. برای موفقیت در این حوزه نیز نیازمند فناوری‌های جدید هستیم تا به‌جای مطرح‌شدن موضوع باطله، با استحصال مناسب، آن را به یک عنصر جدید و قابل‌استفاده در صنایع تبدیل کنیم. بر همین اساس ایمیدرو از سال گذشته با همکاری شرکت‌های بزرگ، وزارت صمت و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری، طرح عناصر راهبردی و استراتژیک با تمرکز بر ۱۴ عنصر معدنی استراتژیک را که روی آنها کار نشده یا کمتر کارشده و به واردات وابسته است در دستور کار قرار داده است.

عکس: آیدا فریدی

جایگاه معدنکاری دیجیتال در ایران و جهان

با مدنظر قرار دادن آمارهای جهانی پیش‌بینی‌شده که حجم بازار معدنکاری دیجیتال از حدود ۹۳۰۰ میلیون دلار در سال ۲۰۱۹ به بیش از ۲۳ هزار میلیون دلار در سال ۲۰۲۷ برسد و این نشان می‌دهد که اکتشاف، استخراج و فرآوری به‌عنوان ۳ رکن اساسی در بخش معدن به شمار می‌روند و هرکدام از این بخش‌ها وابستگی زیادی به فناوری اطلاعات و ارتباطات دارند.

با توجه به اینکه معدن در دنیا با استفاده از فناوری و ایده‌های نوآورانه به‌سوی کاهش خطرات و افزایش سرعت معدنکاری رفته است بنابراین نیاز است تا در ایران نیز زیرساخت‌های این مهم ایجاد و عقب‌ماندگی‌ها جبران شود. این در حالی است که مطابق اعلام معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری، بیش از ۸۷۰۰ شرکت دانش‌بنیان در کشور وجود دارد که فقط ۴۵۰ مورد آنها (حدود ۵ درصد) معدنی یا مرتبط با حوزه زنجیره معدن و صنایع معدنی هستند؛ به‌طوری‌که باوجود منابع متعدد، از آن بهره‌برداری نمی‌شود و همچنان نگاه سنتی به معدن و کار در آن حاکمیت دارد.

بر اساس همین آمارها، تنها ۳۶ شرکت دانش‌بنیان در حوزه مس، ۴۴ شرکت در زنجیره اکتشافات و استخراج، ۱۵ شرکت نیز در زنجیره سرب و روی فعالیت خود را ثبت کرده‌اند و به ارائه ایده مشغول هستند. در همین حال عناصر نادر خاکی، استراتژیک و از اولویت‌های وزارت صمت و ایمیدرو به شمار می‌رود. بنابراین باید علاوه بر شناسایی نوآوران و فناوران بخش معدن و صنایع معدنی، فرصتی را برای آنها ایجاد کرد تا ایده‌های‌شان به سمت بومی‌سازی هدایت و تجاری‌سازی شود.

توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان راهی برای حضور در رقابت بین‌المللی

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران گفت: یکی از راه‌های سرعت بخشیدن به فعالیت‌های صنایع، توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان برای حضور جدی در رقابت‌های بین‌المللی است.

به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران، مجتبی حمیدیان در آیین افتتاح صندوق پژوهش و فناوری سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (CVC) سنگ‌آهن که با حضور معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری، استاندار یزد، فرماندار بافق، مدیران شرکت‌های دانش‌بنیان و جمعی از مدیران و مسئولان استان یزد و شهرستان بافق در مرکز اطلاعات و ارتباطات یزد برگزار شد بابیان این مطلب اظهار کرد: برنامه مدونی برای سرعت بخشیدن به توسعه فعالیت‌ها داریم که امیدواریم به‌زودی نتایج این برنامه مشخص و ملموس شود.

وی با بیان اینکه فعالیت‌های یک‌ساله شرکت در حوزه دانش‌بنیان به نقطه قابل قبولی رسیده است، گفت: امروز شرکت‌های بزرگ صنعتی تبدیل به مگا صنعت شده‌اند و همزمان در حوزه‌های مختلف فعالیت می‌کنند. وی اظهار کرد: اگر نیازهای مگا صنعت به‌درستی شناسایی شود و موردتوجه قرار گیرد، به‌طور حتم می‌توان به آینده موفق اقتصادی کشور امیدوار بود.مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی با اشاره به افتتاح مرکز نوآوری بافقی نو و خانه نخبگان بافق گفت: این فعالیت‌ها برای تامین و ساماندهی نیروهای نخبه و کارآفرین است که خوشبختانه معاونت علمی ریاست‌جمهوری قول‌های خوبی برای حمایت از نیروهای کارآفرین و توسعه هسته‌های فناورانه داده است. وی با بیان اینکه فعالیت این مراکز نیاز به سرمایه‌گذاری دارد تصریح کرد: شرکت سنگ‌آهن مرکزی در گام بعدی راه‌اندازی صندوق CVC را دنبال کرد که امروز این صندوق با حضور معاون رئیس‌جمهوری افتتاح شد.

حمیدیان اضافه کرد: شرکت سنگ‌آهن مرکزی قبل از اینکه قانون جهش دانش‌بنیان ابلاغ و مجوزها صادر شود، پیگیر سرمایه‌گذاری برای سرعت گرفتن فعالیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان بود اما صدور مجوزها، سرعت فعالیت‌ها را بالا برد و ما امروز شاهد انعقاد قرارداد با شرکت‌های دانش‌بنیان هستیم.

مجری طرح ایجاد زیست‌بوم نوآوری و فناوری بخش معدن و صنایع معدنی با اشاره به اینکه در زیست‌بوم نوآوری بخش معدن و صنایع معدنی با چالش کمبود ایده مواجهیم و داشتن ایده‌های نو برای حل مشکلات مختلف از چالش‌های ما است، عنوان کرد: براساس معیار جهانی، ۹۸ درصد ایده‌ها رد می‌شوند و به این معناست که از ۱۰۰ ایده تنها ۲ ایده انتخاب می‌شوند.

حسین منصوری با بیان اینکه ۱۰۰ شرکت به فعالیت در بخش معدن و صنایع معدنی مشغول هستند، گفت: بر اساس بررسی‌های ما ۵۹ درصد از شرکت‌های دانش‌بنیان نیاز به توسعه بازار دارند، ۲۸ درصد با مشکلات تامین مالی روبه‌رو هستند و باقی مشکلات نیز به منابع انسانی مربوط می‌شود که امیدواریم دانشگاه‌ها، شتاب‌دهنده‌ها، صندوق‌ها و دیگر بازیگران زیست‌بوم آگاه به این دغدغه‌ها هم‌افزایی و نقش‌آفرینی کنند. مهدی مجیدپور رئیس دانشکده مدیریت علم و فناوری دانشگاه صنعتی امیرکبیر با بیان اینکه بسیاری از شرکت‌های معدنی و صنایع معدنی با الفبای نوآوری و کارآفرینی آشنا نیستند و نسبت به ورود طرح‌های نوآورانه و فناورانه مقاومت‌هایی نشان می‌دهند.

فعالیت بیش از ۱۰۰ شرکت دانش‌بنیان در حوزه معدن

مجیدپور بابیان اینکه دانشگاه‌ها جایی برای شکل‌گیری و پرورش ایده‌های نو هستند، گفت: ما در تلاش بودیم با ایجاد آزمایشگاه نوآوری در درون دانشگاه به مدل‌سازی و ساختار تامین مالی در زیست‌بوم نوآوری بپردازیم و نقاط ضعف این عرصه را شناسایی کنیم. وی عنوان کرد: دانشکده مدیریت علم و فناوری دانشگاه صنعتی امیرکبیر با همکاری طرح ایجاد زیست‌بوم نوآوری و فناوری بخش معدن می‌تواند بسترهای درست تامین مالی ایده‌های نوآورانه و فناورانه را شناسایی و با همکاری متولیان و دیگر بازیگران زیست‌بوم نوآوری بخش معدن کشور راهکارهای کارشناسی شده حمایت مالی از نسل نوآور را ارائه کند. مراکز نوآوری و شتاب‌دهنده‌ها موتور محرک زیست‌بوم نوآوری هستند و متولیان بخش معدن اهرم‌های حرکت توسعه این زیست‌بوم محسوب می‌شوند. همچنین با توجه به اینکه یکی از اهداف راه‌اندازی مرکز نوآوری افزایش سهم اقتصاد دانش‌بنیان در بخش معدن و صنایع معدنی بوده، چگونگی تامین مالی و نوع حمایت از نوآوران جوان حائز اهمیت است تا فناوران و نوآوران دانشگاه و صنعت به ایده‌پردازی ترغیب شوند. وی با اشاره به تجارب برگزاری جشنواره مشترک دانشگاه تهران، ایمیدرو و (اینوماین) بیان کرد: نهادسازی در تامین منابع مالی ایده‌های معدنی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های حمایتی موجود در دستگاه‌های اجرایی و همنشینی بازیگران چند سویه اقتصاد دانش‌بنیان همواره از اهداف قابل توجه در زیست‌بوم نوآوری بخش معدن بوده است.

سخن پایانی

بسیاری معتقدند ایران از انقلاب صنعتی چهارم و معدنکاری دیجیتال عقب‌مانده است، به‌طوری‌که امروزه باید در نگاه سنتی خود به معادن تجدیدنظر کند و رگولاتوری معدنکاری دیجیتال را به وجود آورند. قطعا دنیا برای افزایش بهره‌برداری از ذخایر طبیعی، معدنکاری دیجیتال را انتخاب کرده تا علاوه بر کاهش نیروی انسانی و خطراتش، به حوزه اکتشاف و استخراج سرعت بیشتری ببخشد. برخی نیز تاکید دارند باوجود ذخایر بسیار معدنی در ایران، اگر حتی امروز در این مسیر حرکت و زیرساخت‌های آن را تامین کنیم، ۱۰ سال آینده می‌توانیم در جایگاهی بایستیم که امروز شرکت‌های بزرگ معدنی دنیا در آن قرار دارند.

مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت فولاد هرمزگان برگزار شد

تقسیم سود ۶۵۰ ریالی به ازای هر سهم

مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت فولاد هرمزگان جنوب «هرمز» با موضوع استماع گزارش هیئت مدیره و بازرس قانونی، تصویب صورت‌های مالی سال (دوره) مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹، انتخاب حسابرس و بازرس قانونی، انتخاب روزنامه کثیرالانتشار، انتخاب اعضای هیئت‌مدیره، تعیین حق حضور اعضای غیر موظف هیئت‌مدیره، تعیین پاداش هیئت مدیره که در صلاحیت مجمع باشد، برگزار شد.

در ابتدای مجمع عمومی سالیانه صاحبان سهام شرکت فولاد هرمزگان جنوب مدیرعامل این شرکت گزارشی از عملکرد شرکت ارائه کرد و گفت: حضور مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه در مجمع فولاد هرمزگان برای نخستین بار در مجمع یک شرکت زیرمجموعه، نشان از اهمیت این شرکت در طرح‌های توسعه‌ای گروه فولاد مبارکه است و این نوید را به مردم استان هرمزگان برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای بیشتر می‌دهد. سال ۱۴۰۱ برای فولاد هرمزگان سالی پربرکت و پررکورد بود، در حالی که تحریم و عوارض صادراتی ابتدای سال دو مانع برای تولید و فروش بودند. همچنین به این موانع نیز باید مشکلات تامین برق در تابستان و گاز در زمستان را نیز اضافه کرد، اما فولاد هرمزگان تسلیم این مشکلات نشد و با یک برنامه‌ریزی دقیق توانست از این موانع یک سکوی پرتاب برای خود بسازد و افتخارات بزرگی را خلق کند.

عطاالله معروفخانی افزود: فولاد هرمزگان در سال ۱۴۰۱ جایگاه خود را به عنوان پنجمین تولیدکننده فولاد خام کشور تثبیت و یک میلیون و ۵۴۵ هزار و ۷۵۳ تن تختال را به عنوان محصولی نهایی خود تولید کرد که با توجه به عدد ۲۱۰ هزار تنی توقف و خاموشی ناشی از کمبود برق عدد بسیار خوبی برای تولید این محصول به شمار می‌رود، این در حالی است که در صورت نبودن این توقف‌ها شرکت می‌توانست به راحتی به تولید یک میلیون و ۷۵۰ هزار تنی تولید تختال دست یابد. شرکت فولاد هرمزگان در بخش فولادسازی و ریخته‌گری مداوم و نیز احیا مستقیم و تولید آهن اسفنجی دستاوردهای مهمی را داشت و با وجود توقف‌ها و خسارات ناشی از کمبود انرژی موفق شد رشد ۶.۸ درصدی را در تولید تختال نسبت به مدت مشابه سال گذشته رقم بزند. سال ۱۴۰۱ را می‌توان برای فولاد هرمزگان سالی پر از رکوردشکنی‌های متنوع در حوزه بهره‌برداری نامید، به طوریکه ۳۱ رکورد در حوزه تولید روزانه، ماهانه و در پایان سال رکورد تولید سالیانه به میزان یک میلیون و ۵۴۵ هزار و ۷۵۳ تن تختال ازجمله مهم‌ترین دستاوردهای فولاد هرمزگان در سال ۱۴۰۱ به حساب می‌آیند.

وی تاکید کرد: در حوزه بهره‌برداری دستاوردهای دیگری نیز به دست آمد که کسب پنج رکورد در کاهش مصرف انرژی، کاهش ۳۰ درصدی توقف‌های برنامه‌ای و اضطراری، اجرای پروژه سیستم پاشش سرباره در راستای کاهش توقف‌های جمع‌آوری سرباره و افزایش تولید ذوب، اجرای پروژه کاهش مصرف قراضه در شارژ فلزی کوره‌های قوس الکتریکی و انجام پروژه بومی‌سازی اشکال ویژه تاندیش و اشکال ویژه پاتیل در راستای حمایت از تولید داخل و تامین پایدار ازجمله آن هستند. در حوزه فروش نیز اقداماتی انجام شده که ازجمله مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به این موارد اشاره کرد. در سال ۱۴۰۱ شرکت فولاد هرمزگان توانست یک میلیون و ۵۵۱ هزار تن محصول را در بازارهای داخلی و صادراتی به فروش برساند و رشد ۹ درصدی را در میزان فروش تختال و رشد ۴ درصدی درآمد فروش کل را با ثبت درآمد ۲۲ هزار و ۵۹۵ میلیارد تومان تجربه کند. رشد ۱۹ درصدی میزان صادرات با فروش ۷۱۵ هزار و ۴۳۵ هزار تن تختال در بازارهای بین‌المللی و رشد ۱۷ درصدی درآمد حاصل از صادرات به میزان ۱۰هزار و ۲۱۸ میلیارد تومان نشان از موفقیت این شرکت در بازارهای بین‌المللی است. همچنین تحقق ۱۳۷ درصدی میزان فروش نسبت به برنامه و رشد ۲ درصدی فروش نسبت به مدت مشابه سال قبل در بازار داخل نیز نشان از نگاه مثبت این شرکت به تامین نیاز شرکت های داخلی است. علاوه بر آن تامین نیاز صنایع داخل به محصولات ویژه و قطع وابستگی به واردات این محصولات جزو اهداف مهم این شرکت مبنی بر تکیه بر دانش و توانمندی متخصصی داخلی است. رشد ۱۷ درصدی فروش تختال ویژه با ارزش افزوده بالا به میزان ۱۷۶ هزار و ۴۱۸ تن و ۱۲ درصد از کل فروش نشان از توجه فولاد هرمزگان در تحقق این هدف مهم دارد.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان در ادامه مهم‌ترین اقدامات در حوزه تکنولوژی و توسعه در سال ۱۴۰۱ برشمرد و خاطرنشان کرد: تعداد ۲۵ پروژه به ارزش ۲۶ هزار و ۸۶۰ میلیارد ریال و ارزش ۱۲۳ میلیون یورو در واحد تکنولوژی و توسعه فولاد هرمزگان به پیمانکاران ابلاغ شده و هم اکنون ۸۷ پروژه در مراحل مطالعات مهندسی قرار دارند که مهم‌ترین آنها عبارتند از طرح توسعه ظرفیت فولادسازی به ۳,۲ میلیون تن تختال در سال، احداث مدول چهارم آهن‌سازی به ظرفیت ۱,۶ میلیون تن آهن اسفنجی در سال، احداث واحد تولید گازهای صنعتی شماره ۳،احداث ایستگاه کاهش فشار گاز طبیعی شماره ۳، توسعه پست برق ۲۳۰ و ارتقا شبکه توزیع برق، مطالعات امکان سنجی احداث نیروگاه برق، احداث کارخانه نورد گرم پیوسته ازجمله اقدامات توسعه‌ای این شرکت به حساب می‌آیند. همچنین تعداد ۴۳ پروژه نیز در مراحل مختلف اجرایی هستند که مهم‌ترین آنها عبارتند از احداث مدول سوم آهن سازی جهت تامین بخشی از مواد اولیه واحد فولادسازی در طرح توسعه، افزایش ظرفیت ذخیره سازی مخازن آهن اسفنجی، احداث ایستگاه کاهش فشار گاز طبیعی شماره ۲، احداث ۴ پست توزیع برق است.

معروفخانی در ادامه به مهم‌ترین اقدامات در حوزه خرید اشاره کرد و گفت: خرید و حمل آهن اسفنجی به میزان ۴۵۸ هزار تن و ۱۷۶ درصد جذب بیشتر به نسبت برنامه اعلامی، کسب درآمد ۱۳هزار و ۳۸۵ میلیارد ریالی ناشی از فروش ضایعات و افزایش ۱۰۲ درصدی درآمد حاصل از فروش ضایعات نسبت به سال ۱۴۰۰، کاهش ۸۸ درصدی هزینه دموراژ سال ۱۴۰۱ به نسبت سال ۱۴۰۰، اخذ مجوزهای لازم و انجام توافقات قراردادی جهت جلوگیری از ضرر و زیان شرکت ناشی از خاتمه، فسخ یا طولانی شدن مدت قرارداد مهم‌ترین اقدامات در حوزه خرید هستند. در خصوص اقدامات حوزه منابع انسانی نگاه فولاد هرمزگان به کارکنان خود، نگاهی سرمایه‌ای و بلند مدت است و کارکنان سرمایه‌های انسانی این شرکت به حساب می‌آیند. در سال ۱۴۰۱ شرکت فولاد هرمزگان در تداوم نگرش نو در سازماندهی، تامین، نگهداشت و توسعه پایدار منابع انسانی و نیز افزایش بهره‌وری سرمایه‌های انسانی اقدامات موثری انجام داد که مهم‌ترین این اقدامات شامل جاری‌سازی کدهای اخلاقی و رفتاری بر اساس ارزش‌های سازمانی و تدوین کتاب کدهای اخلاقی و رفتاری به نام فانوس، برگزاری نظرسنجی سالیانه کارکنان، استقرار نظام مدیریت عملکرد کارکنان «پیاده‌سازی فاز چهارم اقدام استراتژیک»، ساماندهی و اجرای نظام جامع بیمه تکمیل درمان و عمر و حادثه کارکنان پیمانکاری در قراردادهای مستمر، راه‌اندازی مرکز تندرستی و مشاوره ورزشی شرکت فولاد هرمزگان ویژه کارکنان، تفکیک و جداسازی پسماندهای شهری جهت واگذاری به مراکز خیریه در راستای عمل به مسئولیت‌های اجتماعی، برگزاری کمیسیون پزشکی جهت کلیه پرسنل امانی و پیمانی و پرداخت هزینه‌های درمانی مصوب از صندوق درمان شرکت می‌شود.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان در ادامه در خصوص عملکرد زیست محیطی این شرکت توضیح داد و افزود: در فولاد هرمزگان با نگاه ویژه به محیط زیست اقدامات شاخصی انجام شده که اهم آن‌ها شامل مواردی همچون نصب سیستم پالایش آنلاین آلاینده‌های گاز در واحد احیاء مستقیم جهت اطلاع و کنترل وضعیت آلایندگی گازهای خروجی از دودکش مدول A و B واحد احیا مستقیم، مدیریت پسماندهای صنعتی ویژه، پروژه تصفیه‌خانه پساب صنعتی جهت تصفیه کامل آب مصرفی، مشارکت در دوره آموزشی مدل‌سازی آلودگی هوا با نرم‌افزار aermod در دانشگاه آزاد بندرعباس، تمدید گواهینامه ISO ۱۴۰۰۱ می‌شود. فولاد هرمزگان در رابطه با مسئولیت‌های اجتماعی نیز اقدامات موثری را انجام داده است که مشارکت در ساخت و تجهیز مساجد و مهدیه بندرعباس، مساعدت به دانش آموزان کم بضاعت آموزش و پرورش استان هرمزگان، مشارکت در طرح اکرام ایتام و محسنین با هدف حمایت از ۲۰ هزار کودک یتیم و غیر یتیم تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره)، مساعدت مالی در خصوص جشن گلریزان جهت آزاد سازی زندانیان جرائم غیر عمد، مساعدت جهت ساخت و نصب آب شیرین کن شهرستان سیریک، مساعدت در ارسال نیتروژن و اکسیژن به بیمارستان‌های استان هرمزگان، مشارکت و همکاری با سازمان محیط زیست جهت دفن پسماندهای عمومی و تامین آهک مورد نیاز این سازمان ازجمله این اقدامات هستند.

وی در ادامه افتخارات فولاد هرمزگان را برشمرد و عنوان کرد: سال ۱۴۰۱ برای فولاد هرمزگان سالی سرشار از کسب افتخارات گوناگون بود که مهم‌ترین این افتخارات عبارتند از کسب عنوان کارفرمای نمونه کشوری در جشنواره ملی انتخاب کارآفرینان و کارفرمایان برتر سال ۱۴۰۱، کسب رتبه برتر ایمنی جنوب شرق کشور، کسب تندیس چهارمین اجلاس سراسری چهره‌های نامی صنعت، معدن و اقتصاد کشور، کسب تندیس بلورین از جشنواره نظام پیشنهادها، کسب تندیس رضایتمندی در ششمین اجلاس سراسری رضایتمندی مشتری، دریافت تقدیرنامه چهره شاخص از همایش ملی ارتقای اخلاق و ترویج مسئولیت پذیری اجتماعی، کسب تندیس برند برتر در اجلاس نشان منتخب ملی مصرف کنندگان، دریافت تندیس برنزین از دومین کنفرانس و ششمین ارزیابی ملی تحول دیجیتال هستند. شرکت فولاد هرمزگان بر آن است تا همزمان با تولید محصولات فولادی تخت به منظور توسعه زیرساخت‌های کشور و تامین نیازهای مشتریان داخلی و خارجی هدف به یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان محصولات فولادی در جنوب کشور با توانایی تولید ۳,۵ میلیون تن تختال با گرایش به محصولات ویژه تبدیل شود.

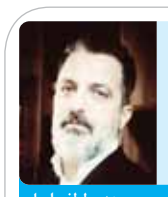
در ادامه یاسر طیب‌نیا، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه نیز در مجمع فولاد هرمزگان مطرح کرد: حضور ما در مجمع فولاد هرمزگان به‌عنوان بزرگ‌ترین شرکت زیرمجموعه حاکی از اهمیت این شرکت است. فولاد هرمزگان مرکز ثقل توسعه‌های آتی ما خواهد بود. دو طرح افزایش ظرفیت به ۳,۲ میلیون تن و نورد گرم بزرگ‌ترین طرح‌های ما برای توسعه‌های آتی هرمزگان خواهد بود. طرح‌های توسعه‌ای فولاد هرمزگان با سرعت قابل قبولی پیش می‌روند و امسال پیشرفت چشمگیری خواهند داشت و از برنامه جلو خواهند زد.

در پایان مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت فولاد هرمزگان صورت‌های مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه سال ۱۴۰۱ مورد تصویب سهامداران قرار گرفت و از این رو ۶۵۰ ریال سود به ازای هر سهم تقسیم شد، همچنین اعضای هیات‌مدیره همچون سابق انتخاب شدند و پاداش اعضای هیات‌مدیره بدون تغییر ۵۵۰ میلیون تومان به تصویب رسید. در این مجمع دو روزنامه کثیرالانتشار صمت و دنیای اقتصاد نیز به‌عنوان روزنامه رسمی انتخاب شدند.

یادداشت

آمایش؛ سند راهبردی توسعه پایدار

مهدی لطفی‌اصل
کارشناس و فعال معدن

آمایش سرزمین به‌معنای تعیین مختصات جغرافیایی و جمعیتی هر منطقه از نظر ظرفیت‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی است تا براساس آن بستر مناسب برای برنامه‌ریزی در راستای توسعه اقتصادی موثر و پایدار فراهم شود. پس می‌توان گفت سند آمایش سرزمین در تهیه و تدوین قوانین و دستورالعمل‌های فعالیت‌های صنعتی و معدنی اولویت دارد.

بااین‌حال، هنوز در بخش معدن و صنایع‌معدنی سند نهایی آمایش سرزمین، تهیه و تدوین نشده و در نتیجه، این نقص چالش فراوانی دامن معدن و صنایع وابسته را گرفته است. علت اصلی این ضعف، ناتوانی در برنامه‌ریزی برای گرد هم آمدن کلیه ارگان‌های دولتی و بخش‌های خصوصی صاحب‌نظر است. بنابراین، شاید دخالت مجموعه‌ای بالادستی که بتواند همه بخش‌های مرتبط را دور هم جمع کند، تا سرانجام این سند بسیار حائزاهمیت تهیه و تدوین شود، ضروری است. در مرحله بعد، جمع‌آوری اطلاعات مربوطه و تحلیل و آنالیز آنها مهم‌ترین اقدام در تهیه و تدوین سند آمایش سرزمین است. در صورتی که این سند تهیه شود، مسئولیت اجرای مفاد آن در گام نخست برعهده سازمان برنامه و بودجه و متعاقب آن، برحسب نوع فعالیت، برعهده ارگان‌های ذی‌ربط است. در بخش معادن و صنایع‌معدنی هم به‌تبع وزارت صمت و سازمان ایمیدرو مجری اصلی در راستای تهیه و تدوین سند مربوطه هستند. البته تهیه و تدوین سند آمایش سرزمین برای بخش معدن و صنایع‌معدنی ملاحظات خاص خود را دارد. در این مرحله باید ابتدا داده‌ها و اطلاعات مربوطه به مناطق جغرافیایی کشور با در نظر گرفتن ظرفیت‌های معدنی جمع‌آوری و سپس با تحلیل این اطلاعات، اولویت‌بندی‌های مربوطه تدوین شود و به مرحله نهایی برسد. اهمیت تدوین این سند برای معدن و صنایع‌معدنی کاملا محرز و مشخص است. با در اختیار داشتن داده‌های این سند می‌توان طرح‌های اقتصادی را باتوجه به‌تمامی جوانب اثرگذار از جمله حفاظت و صیانت از محیط‌زیست و زیست‌بوم طبیعی منطقه به مرحله اجرا گذاشت. به‌عبارت‌دیگر، عمده‌ترین مشکلی که در حال حاضر در بخش معدن و صنایع‌معدنی وجود دارد، موضوع رعایت شرایط زیست‌محیطی و حفاظت از منابع‌طبیعی است. ویژگی اصلی و تاثیرگذار سند آمایش سرزمین (تهیه، تدوین و اجرایی کردن آمایش سرزمین) می‌تواند ارائه راهکارهای مناسب برای رفع معضلات و چالش‌های مرتبط باشد. به‌عنوان‌مثال، باتوجه به داده‌های سند آمایش می‌توان با در نظر گرفتن ضرورت‌ها و محدودیت و ممنوعیت‌های محیط‌زیستی و منابع‌طبیعی اجرای طرح‌های معدنی را اولویت‌بندی کرد و به‌این‌ترتیب، عواقب ناخوشایند اجرای طرح‌های معدنی و صنایع‌معدنی را کاهش داد. برای مثال، در صورتی که مشخص شود، چندین محدوده فلزی در یک منطقه متمرکز است، به‌راحتی می‌توان تشخیص داد که آن منطقه از ظرفیت اولیه لازم در راستای توسعه فعالیت‌های مرتبط و ایجاد زنجیره ارزش‌افزوده، برخوردار است و عملیاتی کردن آنها توجیه اقتصادی دارد. همچنین در طرح آمایش سرزمین علاوه بر در نظر گرفتن ظرفیت‌های اقتصادی، ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی و محیط‌زیستی، شرایط خاص مناطق گوناگون کشور هم مدنظر قرار گرفته می‌شود و در اجرای پروژه‌های اقتصادی (که در اینجا منظور بیشتر معدن و صنایع معدنی است) تمامی این جوانب مدنظر قرار می‌گیرد. این ویژگی، یکی از گزاره‌های مهم و موردنیاز در راستای رشد و توسعه اقتصاد پایدار است، زیرا توسعه اقتصادی پایدار زمانی اتفاق می‌افتد که مبتنی بر برابری و توازن باشد و بتواند علایق گروه‌های مختلف مردم را در نسل‌های حاضر و آتی در ۳ بعد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی مدنظر قرار دهد. بنابراین، یکی از کارکردهای ویژه سند آمایش سرزمین باید توجه ویژه به بحران‌های محیط‌زیستی موجود و چاره‌جویی در راستای برطرف کردن آنها باشد. در نتیجه، باید از اطلاعات و داده‌های جمع‌آوری‌شده، برای تهیه و تدوین سند آمایش سرزمین برای معادن و صنایع معدنی، در حوزه‌های دیگر از جمله منابع طبیعی، کشاورزی و محیط‌زیست هم بهره‌برداری کرد و داده‌های آن را موردتوجه قرار داد تا از دامنه‌دار شدن مشکلات و بحران‌ها جلوگیری کرد.

جنجال یارانه زغال‌سنگ در اروپا

یک پیشنهاد دیرهنگام برای تمدید یارانه نیروگاه‌های زغال‌سنگ، برنامه کشورهای اتحادیه اروپا برای تصویب اصلاحات بازار برق این بلوک را بر هم زد. به‌گزارش دنیای‌معدن، وزیران انرژی کشورهای اتحادیه اروپا به‌منظور رسیدن به موضعی مشترک در زمینه مقررات جدید بازار برق اتحادیه اروپا، دیدار می‌کنند. در این مقررات، توسعه برق کم‌کربن و اجتناب از تکرار بحران انرژی سال گذشته، مدنظر گرفته شده است. هدف از اصلاحات پیشنهادی، تثبیت و پیش‌بینی‌پذیر کردن نرخ برق است، اما این مذاکرات با پیشنهاد دیرهنگام سوئد که ریاست دوره‌ای اتحادیه اروپا را برعهده دارد، کمی پیچیده شده است. این کشور پیشنهاد داده است که پرداخت یارانه مکانیزم ظرفیت برای نیروگاه‌های زغال‌سوز را تمدید کنند تا ظرفیت تولید برق کافی برای اجتناب از خاموشی کاهش پیدا نکند. مکانیزم ظرفیت که پیش از جولای سال ۲۰۱۹ اتخاذ شده است، می‌تواند محدودیت دی‌اکسیدکربن را که اتحادیه اروپا معمولا برای چنین طرح‌هایی اعمال می‌کند، دور بزند و به نیروگاه‌های زغال‌سوز امکان فعالیت بدهد. بر این اساس، این پیشنهاد که هفته گذشته موردحمایت اکثریت اعضای اتحادیه اروپا قرار گرفته است، لهستان می‌تواند طرح حمایتی خود از نیروگاه‌های زغال‌سوز را فراتر از سال ۲۰۲۵ تمدید کند. بعضی از کشورهای اتحادیه اروپا می‌گویند که در سرعت حذف زغال‌سنگ و حمایت از صنایع جدید در جوامعی که مدت‌ها است به مشاغل بخش زغال‌سنگ متکی بوده‌اند، باید انعطاف به خرج داد. لهستان حدود ۷۰ درصد برق موردنیاز خود را با استفاده از زغال‌سنگ، تامین می‌کند. اما دیپلمات‌های اتحادیه اروپا می‌گویند که بعضی از دولت‌ها، به‌دلیل نگرانی‌های زیست‌محیطی و به‌خطرافتادن توافق بر سر اصلاحات کلی بازار برق، با این پیشنهاد مخالفت کرده‌اند.

یکی از دیپلمات‌های اتحادیه اروپا گفت: ما فکر می‌کنیم که این پیشنهاد، ظرفیت بر هم زدن توافق را دارد.

در گزارش صمت درباره مدیریت منابع آب در فعالیت‌های معدنی مطرح شد

ترمیم مدیریت کلان و ترسیم مسیر درست

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

معدنکاری می‌تواند از نظر کمی و کیفی منابع آب را تحت‌تاثیر قرار دهد. به‌عبارت‌دیگر، برداشت آب از منابع زیرزمینی برای فعالیت مربوط به زنجیره تولید و فرآوری مواد معدنی موجب افت تراز آب می‌شود و کاهش حجم منابع آب، غلظت آنیون‌ها و کاتیون‌ها را افزایش می‌دهد و زمینه افت کیفیت آب را فراهم می‌کند. از سوی دیگر، انتشار زهاب‌اسیدی یا پساب کارخانه‌ها فرآوری هم سهم بسزایی در آلودگی منابع آب سطحی دارد. این آثار سوء به‌ویژه در مناطقی از کشور که با محدودیت‌های جدی منابع آب روبه‌رو هستند، ابعاد گسترده‌تری دارد.

هرچند گفته می‌شود بیش از ۸۰ درصد منابع آب کشور در بخش کشاورزی هدر می‌رود، اما معدنکاری هم فقط باید با رعایت کامل ضرورت‌های محیط‌زیستی باشد تا منابع آب، خاک و هوا آلوده نشود و به باور کارشناسان، اگر جایی نمی‌توان استانداردهای لازم را رعایت کرد، باید اولویت با حفظ محیط‌زیست باشد.

موضوع گزارش امروز صمت، آسیب‌های وارده به منابع آب و راه‌های جلوگیری از آن است. آنچه در ادامه می‌خوانید، نظرات همایون کتیبه، استاد دانشکده مهندسی معدن امیرکبیر و محمد مسن‌آبادی، کارشناس و فعال حوزه معدن درباره راه‌های مدیریت منابع آب در فعالیت‌های معدنی است.

عکس: آیدا فریدی

به‌علت ارزش‌افزوده قابل‌توجه در بخش معدن جریمه‌های مالی در نظر گرفته شده برای تخریب محیط‌زیست به‌هیچ‌وجه نمی‌تواند بازدارنده باشد

آلودگی دامنه‌دار در ساحل ارس

به‌گزارش پیام ما، ارمنستان مدت‌های طولانی است که از معادن مس واقع در حاشیه شمالی رودخانه ارس بهره‌برداری می‌کند و این اقدام باعث کاهش کیفیت آب این رودخانه مرزی به‌ویژه در محدوده سد خدا‌آفرین شده است. همچنین، تخلیه و انباشت ده‌ها ساله پسماندها و باطله‌های معدنی مس در امتداد رود ارس از طرف ارمنستان و گاه شکستن برخی سدهای باطله معدنی، باعث انتشار آلاینده‌های زیادی در این رودخانه و کاهش کیفیت آب شده است. براساس گزارشی که دفتر مدیریت و حفاظت آلودگی آب‌وخاک سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور با همکاری مرکز تحقیقات سلامت و محیط‌زیست دانشگاه علوم پزشکی تبریز منتشر کرده است، آنالیز نمونه‌ها نشان از افزایش معنی‌دار غلظت فلزات و عناصر در آب رودخانه ارس در پایین‌دست ۳ سد باطله معدن آگاراک دارد. این موضوع نشان‌دهنده آن است که پساب تخلیه‌شده از سدهای باطله نقش بسزایی در آلودگی ارس دارد و نشت مواد معدنی از سد باطله سوم به‌صورت چشمگیری بر کیفیت آب این رودخانه تاثیر گذاشته است. این افزایش غلظت درباره فلزات و عناصری مانند نقره، آلومینیوم، سریم، باریم، کبالت، کروم، مس، آهن، منگنز، مولیبدن، فسفر، سرب، بیسموت، تیتانیوم، وانادیوم، ایتریوم و روی دیده می‌شود. وجود این فلزات در آب باتوجه به ترکیبات معدن مس و بخش فرآوری آگاراک، منشأ این آلودگی را مشخص می‌کند. نتایج این پایش، همچنین درباره افزایش تیتانیوم و وانادیوم نیز هشدار می‌دهد و اضافه می‌کند: آخرین نکته درباره آلودگی رودخانه ارس، مشاهده آرسنیک در آب این رودخانه در مقادیر بالای حد مجاز ۱۰ میکروگرم در لیتر است که احتمالا منابع آلودگی در بالادست رودخانه وجود دارد.

فعالیت‌های معدنی در رتبه ششم فهرست تخریب

همایون کتیبه ـ استاد دانشکده مهندسی معدن امیرکبیر: فعالیت‌های معدنی در مناطق بیابانی به‌طورقطع تاثیرات منفی و آثار سوء زیست‌محیطی دارد و می‌تواند موجب افزایش پدیده بیابان‌زایی شود، اما باید این موضوع را در نظر گرفت که تاثیر فعالیت‌های معدنی در مراتب پنجم یا ششم فهرست فعالیت‌های مرتبط با بیابان‌زایی است. در واقع مناطق خشک و کویری دوسوم خاک ایران را تشکیل می‌دهد و محدوده‌ای به وسعت یک‌میلیون کیلومترمربع را در بر گرفته است، اما فعالیت‌های معدنی وسعت زیادی از این مساحت را در بر نمی‌گیرد. پارامترهای منفی زیادی هستند که امروزه موجب گسترش بیابان در کشور ما می‌شوند که شاید مهم‌ترین آنها تخصیص نیافتن حقابه محیط‌زیستی به تالاب‌ها، دریاچه‌ها و شوره‌زارها در مناطق کویری است. نمونه بارز آن دریاچه هیرمند است که سال‌ها ست که خشک شده و موجب توفان‌های شن و گسترش مناطق بیابانی در منطقه سیستان شده است یا باتلاق گاوخونی، جازموریان، دریاچه نمک قم، حوض‌سلطان و بسیاری از شوره‌زارهای دیگری که در کویر مرکزی ایران قرار دارند. حقابه‌های محیط‌زیستی که به انحای مختلف به این دریاچه‌ها اختصاص پیدا نمی‌کند، موجب می‌شود که رطوبت در این مناطق کم شود و قابلیت انتقال شن و گسترش شنزارها چند برابر شود.

حتی چرای بی‌رویه دام در این مناطق هم بسیار آسیب‌زا است و موجب از بین رفتن پوشش گیاهی و افزایش پدیده بیابان‌زایی می‌شود. به‌عنوان‌مثال، شترهایی که در مناطق کویری چرا می‌کنند، ماه‌ها رها می‌شوند و گاه صدها کیلومتر طی می‌کنند و بسیاری از پوشش گیاهی مناطق کویری را از بین می‌برند. حتی آن بخش‌هایی که به‌صورت مصنوعی و به‌منظور مقابله با بیابان‌زایی طی سال‌ها ایجادشده است را از میان می‌برند. بنابراین منظور این نیست که معدنکاری تاثیر سوء و منفی ندارد، اما همان‌طور که اشاره شد، در اولویت چندم قرار دارد.

سوءمدیریت منابع آب

مشکل اصلی امروزه کشور ما سوءمدیریت منابع آب به‌انحای گوناگون است؛ چه آن چیزی که از خارج به ما تحمیل می‌شود، از جمله خشک شدن، آلودگی یا کم‌آب شدن رودخانه‌ها. به‌عنوان‌مثال، کم‌آبی هیرمند که موجب خشکی دریاچه هامون شده است، چه سوءمدیریت‌ها و برداشت‌های بی‌رویه‌ای که در بسیاری مناطق ایران مرکزی شاهد آن هستیم یا استفاده بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی و نشست زمین و... که آسیب آنها به‌مراتب بیشتر از فعالیت‌های معدنی است. اما به‌هرحال فعالیت‌های معدنی هم تاثیراتی منفی بر محیط‌زیست دارند و به‌طورقطع باید از فعالیت‌های کنترل‌نشده که آلودگی ایجاد می‌کنند، جلوگیری کرد. برای مثال، در بسیاری از معادن به‌ویژه معادن فلزی و سولفوری خروجی کارخانه‌های فلوتاسیون و فرآوری مواد معدنی پشت سدهای باطله ذخیره می‌شود، اما متاسفانه در برخی موارد شاهد هستیم که فاضلاب‌های معدنی و مواد آلوده‌کننده به طبیعت نشت و آب‌های سطحی و زیرزمینی را آلوده می‌کنند.

از سوی دیگر، وقتی یک ماده معدنی سولفوری باطله‌برداری می‌شود، آن ماده اصطلاحا اکسپوز می‌شود و وقتی با نزولات جوی تماس پیدا کند، پدیده‌ای بسیار آسیب‌زا به نام تولید زهاب‌اسیدی معدنی (Acid Mine Drainage) را به‌وجود می‌آورد. به‌عبارت ساده‌تر، زهاب‌اسیدی معدن که در اثر اکسیداسیون سولفیدهای فلزی (به‌ویژه پیریت) تولید می‌شود، موجب افزایش غلظت فلزات سنگین شده و اثرات سمی و مخرب آنها را تشدید می‌کند. این اسید با نفوذ به آب‌های سطحی و زیرزمینی موجبات آلودگی منابع آب را فراهم می‌آورد و حیات گیاهی و جانوری را در معرض خطر قرار می‌دهد.

کنترل پیامدهای سوء

به‌طورکلی باید دولت موضوع را مدیریت کند و معادن را وادارد که بخشی از درآمد خود را صرف ملاحظات محیط‌زیستی کنند و پیامدهای سوء محیط‌زیستی پیرامون خود را تحت کنترل داشته باشند. به‌عبارت‌دیگر، نباید سود فعالیت‌های معدنی به جیب افراد خاصی برود و مشکلات محیط‌زیستی آن برای کشور و مردم ساکن در اطراف مناطق معدنی باقی بماند. البته می‌دانیم مهم‌ترین عامل کم‌آبی مربوط به کشاورزی است و برداشت بی‌رویه منابع آب زیرزمینی، شیوه‌های آبیاری سنتی، اجرای طرح‌های خودکفایی، فشار فراوانی بر منابع آبی کشور وارد می‌کند. علاوه بر این عوامل توسعه و تکنولوژیکی، جاده‌سازی غیراصولی در عرصه‌های طبیعی، سدسازی و... در اولویت بالاتری از معدن قرار دارند، اما فعالیت معدنی هم بر گسترش بحران آب موثر هستند و باید با رعایت همه موارد زیست‌محیطی انجام گیرد.

زهاب‌اسیدی معدن در اثر اکسیداسیون سولفیدهای فلزی (به‌ویژه پیریت) تولید و موجب افزایش غلظت فلزات سنگین می‌شود و اثرات سمی و مخرب آنها را تشدید می‌کند

ضرورت انکارناپذیر محافظت از آب‌ها

محمد مسن‌آبادی ـ کارشناس و فعال حوزه معدن: خوشبختانه اطلاعات و دانش درونی در کشور ما مانند کشورهای پیشرفته است و قوانین و مقررات پیشگیرانه در این رابطه نیز به‌خوبی تنظیم می‌شود. اگر هم مشکلی در روند حفاظت از منابع آبی وجود دارد، در روش اجرا است، زیرا برای کاهش هزینه‌ها برخی مراحل نادیده گرفته می‌شود. در واقع بیش از ۱۰ سال است که موارد قابل‌توجهی به‌عنوان ضوابط کلی زیست‌محیطی فعالیت‌های معدنی ایران تصویب شده است، اما به سبب نبود آموزش و اقدامات توجیهی درباره روش‌های معدنکاری ناسازگار با محیط‌زیست، بهره‌برداران و کارکنان معادن این الزامات را جدی نمی‌گیرند. در بسیاری از مناطق معدنکاری، به‌واسطه درک نادرست از اثرات دفع باطله در مجاورت تالاب‌های محافظت‌نشده و توصیف ناکافی مشخصات آب زمین‌شناسی منطقه، منابع آب زیرزمینی تحت‌تاثیر قرار می‌گیرند. شیوه‌های نظارتی، بازرسی‌های دوره‌ای و توقف در بهره‌برداری معدن برای بهره‌بردار، علاوه بر صدور مجوزها و ارائه اظهارنامه‌های محیط‌زیستی می‌تواند برای کنترل آلودگی‌های آب، خاک و هوا ناشی از فعالیت معدنکاری باید موردتوجه قرار گیرد. به‌علت ارزش‌افزوده قابل‌توجه در بخش معدن جریمه‌های مالی به‌هیچ‌وجه نمی‌تواند بازدارنده باشد و در صورت مشاهده مخاطرات شدید زیست‌محیطی نمی‌توان با توسل به این شیوه انتظار تغییر شرایط را داشت. به‌نظر می‌رسد واگذاری مسئولیت بازسازی بخش تخریب‌شده به بهره‌بردار تاثیرات بازدارنده بیشتری داشته باشد. علاوه بر وضع قوانین، نظارت و برخورد حقوقی، آموزش و فرهنگ‌سازی نیز می‌تواند عوامل درونی بازدارنده را ارتقا دهد و تاثیر قابل‌توجهی بر اصلاح رفتارها و فعالیت‌ها در طولانی‌مدت داشته باشد.

پایش منابع آب

با تقسیم‌بندی پیکره‌های آب‌های سطحی در مجاورت معدن به چند دسته، از نظر در معرض قرارگیری آنها، می‌توان به‌صورت دوره‌ای و باتوجه به شواهد و آزمایش‌های شیمیایی، طرح کاهش خطرات را برای منابع آبی، متناسب با هر یک از مراحل معدنکاری به اجرا گذاشت. استفاده از داده‌های رقومی و نقشه‌برداری، سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) و بکارگیری روش‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره و روش‌های تحلیلی برای مکان‌یابی یا جابه‌جایی محل مناسب دپو و سد باطله ضروری است. علاوه بر این، طراحی بستر سد باطله از لحاظ نفوذناپذیری اهمیت دوچندانی دارد، زیرا وقتی باطله بعضی از کانی‌های فلزی با نزولات جوی در تماس باشند، اسیدسولفوریک تولید می‌کنند. نفوذ آب‌اسیدی به منابع سطحی و زیرزمینی چشمه‌ها، چاه‌ها و رودخانه‌ها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد و به‌این‌ترتیب، پوشش گیاهی و حیات جانوری را تا کیلومترها در اطراف خود به‌خطر می‌اندازد. از آنجایی که اصلاح آب‌های زیرزمینی در اثر فعالیت معدنکاری، چه به‌دلیل کاهش ظرفیت سفره‌ها یا آلوده شدن آنها، بسیار مشکل و هزینه‌بر است؛ باید همواره راهکارهای پیشگیرانه با مطالعه مشخصات زمین‌شناسی ساختاری و آب زمین‌شناسی منطقه در اولویت قرار گیرد. تکنولوژی‌های جدید در روش‌های فرآوری از قبیل استفاده از تیکنر و فیلترپرس‌ها نیز میزان آب باطله مربوط به فرآوری را بسیار کاهش خواهد داد.

راهی برای برون‌رفت از مشکلات

به‌گمان من، برنامه‌های شتاب‌زده‌ای که در مدت کوتاه موجب رفع مشکلات و موانع شود، ممکن است در آینده بحران را وارد مراحل جدیدتر و شدیدتری کند. سال‌های سال است که برنامه‌های کلان و مسیرهای بهبود و توسعه متعددی تعریف شده است که اگر درست و دقیق بود، مسائل و مشکلات فعلی ایجاد نمی‌شد، بنابراین به‌نظر من، تنها راه برون‌رفت از مشکلات فعلی، ترمیم مدیریت کلان و ترسیم مسیر درست باتوجه به تجربیات قبلی است. به‌عبارت بهتر، مدیریت هر بخش از کشور را باید به متخصصان آن بخش، که توان مدیریتی دارند، سپرد و از آزمون‌وخطا در انتخاب مدیران و فرصت سوزی برای یادگیری آنها در موارد حساس جلوگیری کرد.

سخن پایانی

هرچند معدنکاری بر طبیعت تاثیرات سوئی دارد، اما روشن است که با افزایش روزافزون نیاز بشر به مواد معدنی، نمی‌توان معدنکاری را تعطیل کرد و جلوی این صنعت ایستاد. نکته حائزاهمیت این است که باید هر نوع فعالیت معدنی با رعایت دقیق ملاحظات زیست‌محیطی باشد و جلوی هرگونه فعالیتی را که بر منابع آبی اثر سوء دارد، گرفت؛ چه منشأ آن داخلی باشد و چه خارجی؛ زیرا به قول کارشناسان معدن سرمایه‌ای است که بعد از چند ده سال به پایان می‌رسد، اما محیط‌زیست سرمایه حیات بشر است.

در گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس اعلام شد

تحقق اهداف برنامه ششم، تنها ۹ درصد

امیرعباس آذرموند: بی‌تردید برنامه‌ریزی و تدوین بایسته سند برنامه توسعه یکی از مهم‌ترین ابزارهای نظام تدبیر به‌منظور اداره خردورزانه امور و اجتناب از رفتارهای ناهماهنگ، متعارض، سلیقه‌ای و فاقد مبنا است. از سوی دیگر به‌نظر می‌رسد در صورتی‌که نظام برنامه‌ریزی با همین سطح موجود به‌یک سلسله از اصول پایه و راهگشای حداقلی پایبندی نشان دهد، می‌تواند به پیشبرد امور برنامه در کشور کمک کند.

بنابراین انتظار می‌رود دولت به‌عنوان رکن تدوینگر برنامه، احکام لایحه را به‌گونه‌ای تدوین کند که از ویژگی‌های برنامه‌ای برخوردار باشند و مجلس هم در فرآیند تصویب قانون به این اصول پایبند بماند.

با توجه به موارد یاد شده، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی تحقق برنامه ششم توسعه را تنها ۹ درصد دانسته و این در حالی است که روز دوشنبه در جریان ارائه لایحه برنامه هفتم توسعه به مجلس، ابراهیم رئیسی از تدوین برنامه هفتم بر پایه آسیب‌شناسی ۶ برنامه پیشین سخن گفته و نقطه قوت این برنامه را مسئله‌محور بودن دانسته است.

آنچه در ادامه می‌خوانید، گزارش صمت از میزان تحقق اهداف برنامه ششم توسعه است که برپایه گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی تدوین شده است.

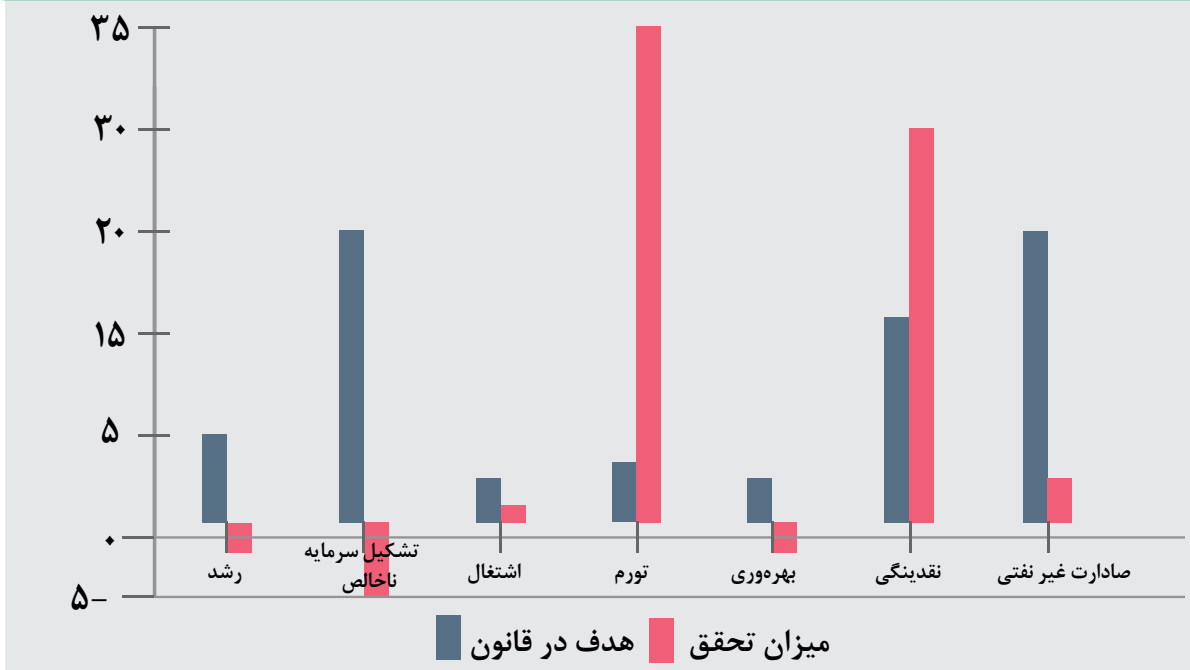
انتظارات شکلی و ماهوی از برنامه هفتم

به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، تهیه مولفه‌های مناسب جهت مواد لایحه برنامه یاارائه پیشنهاد ماده الحاقی یکی از ضرورت‌های اساسی در نظام برنامه‌ریزی کشور است. در این راستا مبتنی بر گزارش مستندسازی تجربه تدوین و تصویب برنامه ششم توسعه، ویژگی‌های خاصی را برای احکام خود شناسایی کرده بود؛ از جمله قابلیت اجرا و اثربخشی در طول دوران برنامه، ماهیت میان مدت احکام برنامه و دائمی نبودن احکام پیشنهادی، عدم ارائه احکام غیرضروری در قالب تکرار قوانین موجود و بیان مساله بدیهی، داشتن اهداف کمی قابل ارزیابی، برخورداری از زمان‌بندی تعیین‌شده برای اجرا و وجود ماهیت تکلیفی و عدم اکتفا به مواد ارشادی. پس انتظار می‌رود احکام لایحه پیشنهادی دولت برای برنامه هفتم و احکام الحاقی نمایندگان مجلس در کمیسیون‌های تخصصی از ویژگی‌های فوق برخوردار باشند. گفتنی است که در تحلیل فعلی، حداقل انتظارات شکلی از احکام برنامه مطرح شده و منافی سایر شرایط لازم برای حکم قانونی مطلوب در برنامه نیست، چه آنکه مهم‌ترین شرط لازم برای یک حکم برنامه‌ای آن است که مبتنی بر آسیب‌شناسی دقیق از علت توسعه‌نیافتگی هر بخش، راهبردی عملی را برای حل یکی از چالش‌های اولویت‌دار کشور تجویز کند.

شکستی بزرگ با اسم رمز برنامه ششم

بدون شک احکام لایحه برنامه باید قابلیت اجرا شدن در دوره مورد نظر را داشته باشند. بنابراین مواد پیشنهادی باید با منابع، ظرفیت‌ها و محدودیت‌های کشور متناسب باشند. بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری موید این نکته بوده و بر «قابل اجرا بودن و قابل سنجش بودن اجرای آن» تاکید کرده است.

براساس گزارش «ارزیابی عملکرد برنامه ششم توسعه» میزان تحقق این برنامه حدود ۹ درصد بوده است. به‌عبارت دیگر عدم تناسب اهداف برنامه ششم با ظرفیت‌ها و منابع کشور و نادیده گرفتن محدودیت‌های فعلی، موجب بی‌اثر شدن برنامه ششم شد.

برخی از اهداف کمی برنامه ششم محقق نشده‌اند و در بیشتر موارد از هدف برآورد شده بسیار دور هستند. با توجه به اینکه تاکنون تحلیل آسیب‌شناسانه‌ای از سوی دولت و سازمان برنامه مبنی بر واکاوی علل عدم تحقق اهداف برنامه ششم ارائه نشده است، تکرار آنها در برنامه هفتم هم نمی‌تواند موجب اثربخشی و تحقق را فراهم آورد و ادامه این روند می‌تواند کارکرد برنامه‌های توسعه را از مهم‌ترین رکن نظام تدبیر به الزام شکلی به‌یک وظیفه قانونی تقلیل دهد.

▣ ماهیت چند بخشی احکام، مانعی مقابل تحقق اهداف

یکی از آسیب‌های جدی برنامه‌های توسعه در ایران که در مورد قوانین بودجه سالانه هم وجود دارد، ناشی از ماهیت چند بخشی برنامه، این است که همه دستگاه‌های اجرای احکام قانونی مورد نیاز خود را در آن طرح می‌کنند که این موجب اخلال در نظام قانون‌گذاری کشور و تشتت قوانین می‌شود.

تدوین «قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و قوانین الحاقی موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی ۱ و ۲» برای رهایی از تبصره‌های غیرمرتبط با بودجه در قوانین بودجه و «قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور» برای رهایی از احکام نامرتبط با برنامه که فاقد ماهیت برنامه‌ای هستند، تدوین و تصویب شده‌اند اما همچنان این روند ادامه دارد.

برای رهایی از این آسیب، ضرورت دارد ماهیت دائمی یا موقت بودن پیشنهاد طرح شده در متن را ماده بررسی و درصورتی‌که ماهیت موضوع مطرح شده پس از اتمام دوره پنج‌ساله برنامه توسعه همچنان موضوعیت دارد، از طریق احکام دائمی به‌آن مساله توجه و از لایحه برنامه توسعه میان مدت حذف شود.

در این راستا می‌توان به بند «۹» سیاست‌های کلی قانون‌گذاری ابلاغی سال ۹۸ که بر «رعایت اصول قانون‌گذاری و قانون‌نویسی و تعیین سازکار برای انطباق لوایح و طرح‌های قانونی» تاکید دارد و بند «۳» ماده (۱۳۱)قانون آیین‌نامه داخلی مجلس که اشعار می‌دارد:«ل وایح قانونی که از طرف دولت به مجلس پیشنهاد می‌شود، باید دارای موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان لایحه باشد»، اشاره کرد.

بررسی احکام ارائه شده در لایحه برنامه ششم توسعه نشان می‌دهد حدود ۶۶درصد احکام ماهیت دائمی داشته‌اند. گفتنی است حتی در خصوص احکامی که ماهیت برنامه‌ای و میان مدت دارند، لازم است گام‌های درنظر گرفته شده برای پیشبرد موضوع در قانون برنامه طراحی و تصویب شود تا امکان نظارت در حین برنامه فراهم شود.

براساس گزارش «ارزیابی عملکرد برنامه ششم توسعه» میزان تحقق این برنامه حدود ۹ درصد بوده است. به‌عبارت دیگر عدم تناسب اهداف برنامه ششم با ظرفیت‌ها و منابع کشور و نادیده‌گرفتن محدودیت‌های فعلی، موجب بی‌اثر شدن برنامه ششم شد

اکنون در آستانه تصویب برنامه هفتم توسعه انتظار می‌رود دولت ضمن درک صحیح از موقعیت خطیر کشور و نقش بنیادین برنامه‌های توسعه در حل و فصل بحران‌ها و بهبود شاخص‌های توسعه‌ای کشور، به‌وظیفه خود یعنی اجرای لایحه برنامه توسعه مبتنی بر آنچه در قوانین مربوطه تصریح شده است، پایبند باشد

تکالیف ۶۴ درصدی هم انگیزه کافی ایجاد نکرد

در لایحه برنامه هم مانند همه قوانین، باید دستگاه یا نهاد مسئول اجرای تعهد حکم، کاملا شفاف بیان شده باشد. مستند این امر بندهای «۱۳»و «۱۸»سیاست‌های کلی نظام اداری و بند «۹»سیاست‌های کلی قانون‌گذاری است.

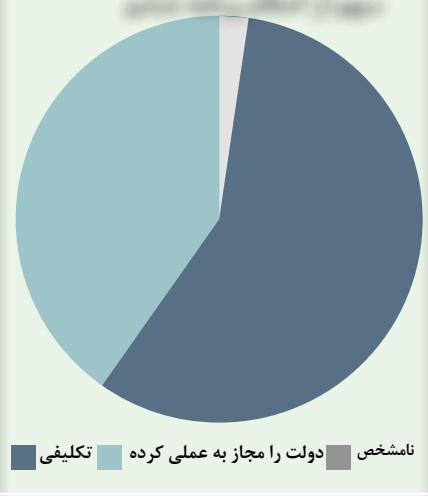
بنابراین عباراتی چون دولت مکلف است مبهم بوده و مسئولیتی برای دستگاه مشخصی ایجاد نخواهند کرد و در عمل فرآیند نظارت در طول سال‌های جاری برنامه را خدشه‌دار خواهد کرد یا حداقل زمانی را تا تعیین دستگاه مشخص از برنامه می‌کاهد.

همچنین ضروری است در احکام برنامه زمان مورد نیاز جهت تحقق حکم پیشنهادی تبیین شود. به‌عبارت دیگر باید مشخص باشد چه بخشی از اهداف حکم در هر سال از اجرای قانون برنامه محقق خواهد شد.

در صورت عدم توجه به این مهم احتمال دارد دستگاه‌های اجرایی با توسل به این بهانه که تا پایان دوره برنامه فرصت اقدام خواهند داشت، از پاسخگویی به نهادهای نظارتی، استنکاف کنند.

بررسی لایحه برنامه ششم از منظر وجود یا عدم وجود ویژگی‌های زمان‌بندی نشان می‌دهد دربیشتر مواد و بندها، صرفا زمان‌بندی معطوف به تدوین آیین‌نامه توسط دستگاه‌های اجرایی است و زمان‌بندی‌های ناظر به عملکرد به‌ندرت یافت می‌شود.

احکام لایحه برنامه توسعه باید ماهیت تکلیفی داشته باشند زیرا اکتفا به ارشاد هیچ‌گونه الزامی برای اجرا به همراه نخواهند داشت و در عمل احکام ارشادی نظارت‌پذیر نیز نخواهند بود. بررسی لایحه برنامه ششم توسعه، حکایت از آن دارد که حدود ۶۴ درصد از احکام ماهیت «تکلیف» داشته‌اند، در ۲۴ درصد از احکام دولت یا دستگاه‌های مسئول مجاز به انجام کاری شده‌اند که بیشتر پیش از تصویب قانون برنامه هم برای آن اقدام منعی وجود نداشته و وضعیت ۴درصد احکام مورد بررسی از منظر تکلیف یا اجازه نامشخص ارزیابی شده است.

تامین مالی، چالشی برای اجرای موادی خاص

بررسی تجربه برنامه ششم توسعه نشان می‌دهد برخی از احکام ارائه شده در لوایح برنامه، در قوانین دائمی کشور جاری هستند اما به‌دلیل عدم تامین مالی، قوانین مذکور دوباره از سوی دستگاه‌های مربوطه در لایحه برنامه قرار می‌گیرند تا در زمان تدوین بودجه قدرت چانه‌زنی آنها را افزایش دهد.

این در حالی است که تکرار قوانین موجود یا اصلاح احکام جاری کشور به‌وسیله لوایح برنامه‌های توسعه و لوایح بودجه، خلاف اصول قانون‌نویسی و قانون‌گذاری است، چرا که علاوه بر مغایرت با ماهیت لایحه برنامه، اصل شفافیت و عدم ابهام قوانین و مقررات را مخدوش خواهد کرد و درنهایت منجر به هرج و مرج در نظام حقوقی کشور خواهد شد. جز «۲» و «۳»بند «۹» سیاست‌های کلی قانون‌گذاری، ابلاغی سال ۹۸ نیز موید همین نکته است.

همچنین در برخی موارد نیز مشاهده می‌شود در احکام برنامه به برخی موضوعات بدیهی اشاره شده است که جزو وظایف قانونی دستگاه‌ها بوده و نیازی به طرح در لایحه برنامه و تبدیل شدن به قانون را ندارد. از جمله این موارد در برنامه ششم، می‌توان به تکرار «احکام مرتبط با ایثارگران در قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران»در بخش ۱۶ قانون یا بند «الف» ماده (۱۰۵)که بر «طراحی و اجرای اقدامات دیپلماتیک در جهت تحقق اصول مربوطه قانون اساسی» تاکید دارد، اشاره کرد.

▣ متن مبهم احکام لایحه

بنا بر اصل (۸۵) قانون اساسی کشور مجلس نمی‌تواند، اختیار قانون‌گذاری را به شخص یا هیاتی واگذار کند. ذکر عباراتی چون «اصلاحات لازم»، «هرگونه مداخله» و ... یا ذکر تنها عنوان برنامه بدون مشخص بودن محتوای دقیق آن، موجب ابهام شده و مخالف اصل ۸۵ قانون اساسی و شأن مجلس در تصویب آن است.

متن مواد و احکام لایحه برنامه توسعه باید دارای اهداف مشخص و ترجیحا به تفکیک سال‌های برنامه و با قابلیت ارزیابی باشند. در غیر این صورت حتی اگر ماده مورد بحث به تصویب هم برسد، در عمل کارکردی نخواهد داشت و در طول اجرای قانون برنامه امکان ارزیابی تحقق یا عدم تحقق آن وجود ندارد.

علاوه بر ضرورت ذکر اهداف برای هر یک از احکام، کلیت برنامه هم نیازمند اهداف کمی است تا بتواند به‌خوبی چشم‌انداز آینده کشور را ترسیم کند. برای تحقق این امر در برنامه ششم توسعه، با پیگیری‌ها و اقدامات نظارتی مجلس، ۴ جدول ابتدایی، مربوط به شاخص‌های کمی قانون با مشخصاتی خاص هستند که امکان نظارت و ارزیابی را در طول سال‌های اجرای برنامه فراهم می‌آورند.

گام نخست اصلاحات را باید شناخت

بررسی‌ها نشان می‌دهند بسیاری از احکام قانون برنامه ششم توسعه فاقد ویژگی‌های مورد انتظار از احکام قانون برنامه بوده است. بنابراین با توجه به تجربه برنامه ششم و به‌منظور ارتقای فرآیند تدوین و تصویب برنامه هفتم توسعه و با هدف افزایش و کیفیت و اثربخشی برنامه یاد شده در مطالعه فعلی، مورد انتظار از احکام برنامه‌های توسعه تبیین شدند.

اکنون در آستانه تصویب برنامه هفتم توسعه انتظار می‌رود دولت ضمن درک صحیح از موقعیت خطیر کشور و نقش بنیادین برنامه‌های توسعه در حل و فصل بحران‌ها و بهبود شاخص‌های توسعه‌ای کشور، به‌وظیفه خود یعنی اجرای لایحه برنامه توسعه مبتنی بر آنچه در قوانین مربوطه تصریح شده است، پایبند باشد.

در این زمینه، ضروری است لایحه پیشنهادی دولت به‌عنوان یک لایحه مطلوب از ویژگی‌های شکلی حداقلی تبیین شده در این گزارش، برخوردار باشد. از سوی دیگر ضرورت دارد نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ضمن اشراف اهمیت نقش نظارتی خویش در ارتباط با ترسیم مسیر توسعه کشور، در راستای رعایت ویژگی‌های برنامه‌ای احکام پیشنهادی، تلاش حداکثری کنند.

به‌طور کلی می‌توان گفت در گام نخست، ضروری است احکام لایحه پیشنهادی و مواد الحاقی از ویژگی‌های مورد انتظار احکام برنامه‌های توسعه برخوردار باشند و در گام بعد مواردی که دارای اغلب ویژگی‌های مذکور باشند، جهت بررسی محتوایی در دستور کار کمیسیون‌های تخصصی قرار بگیرند و در صورت تایید، درنهایت به تصویب برسند.

سفرهای نفسگیر

آقای شهردار خبرنگاران منتظر تور متروگردی هستند

صمت وضعیت پله‌برقی‌های مترو تهران را بررسی کرد

کیمیا ملکی: **شاید بهتر باشد قصه را از جایی شروع کنیم که موجی از شکایت‌های شهروندان مبنی بر خرابی پله‌برقی‌های مترو در سطح شهر راه افتاد. پس از این موج، آقای شهردار در واکنشی اعلام کرد: «اینکه گفته می‌شود همه یا بیشتر پله‌برقی‌های مترو خراب است، گزاره غلطی است.**

من برای خبرنگاران تور برگزار می‌کنم تا بروند پله‌های برقی را چک کنند.» همچنین چندی پیش مسعود درستی، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه گفت: در حال حاضر فقط یک پله برقی خاموش است و سایر پله‌برقی‌ها فعال هستند. اگر خاموشی پله‌برقی‌ها کمتر از ۲۴ ساعت طول بکشد، جزو آمار خرابی محسوب نمی‌شود، اما اگر پله‌برقی ۲۴ ساعت از مدار خارج شود، جزو آمار خرابی‌ها است. با این اظهارات، به‌نظر می‌رسد خط مترویی جداگانه برای مسئولان مربوطه وجود دارد که با خط مترو مورداستفاده شهروندان متفاوت است.

اینجاست که می‌توان خطاب به مسئولان گفت: «ما که رنگ این مترو همه‌چیز تمام را ندیده‌ایم؛ دست‌کم شما سری به مترو ما بزنید و ببینید اوضاع در چه حال است؟»

مترو پرحادثه

هر روز یک حادثه در مترو رخ می‌دهد. البته اجازه نمی‌دهند بخشی از این حوادث رسانه‌ای شود و مردم از آن خبردار شوند؛ مگر آنکه این گوشی‌های هوشمند کاری انجام دهند تا خبری به گوش عموم برسد.

آن بخشی از اتفاقات هم که رسانه‌ای می‌شود با وعده و تخیلات رفع‌ورجوع می‌شود. یک روز قطار با در باز و نوار زردرنگ خطر حرکت می‌کند و روز دیگر از شلوغی قسمت خروجی سکو متوجه می‌شویم پله‌برقی خراب شده است.

شاید این موارد از ساده‌ترین مشکلاتی باشد که در روز با آن روبه‌رو می‌شویم.

به مرداد ۱۴۰۱ برمی‌گردیم و بازخوانی حادثه‌ای در مترو خط یک در ایستگاه دروازه دولت؛ ۸ مرداد مجتبی خالدی، سخنگوی اورژانس کشور اعلام کرد حرکت ناگهانی و خلاف جهت پله‌برقی ایستگاه دروازه دولت حادثه‌آفرین شد که طی آن تعدادی از مسافران به‌دلیل ازدحام و به‌هم خوردن تعادل یکی از مسافران و افتادن وی روی سایرین مصدوم و ۷ نفر راهی بیمارستان شدند، اما شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه این خبر را که فیلم‌های آن نیز منتشر شده و در فضای مجازی دست به‌دست می‌شد، به‌راحتی تکذیب کرد.

این مورد را که باوجود فیلم و صحبت‌های سخنگوی اورژانس کشور تکذیب شد، می‌توان یکی از ضدونقیض‌های تکراری عنوان کرد که البته قابل‌گذشت نیست.

در اتفاقی دیگر ۲۳ خرداد امسال، سرپرست اورژانس تهران از مصدومیت ۱۸ تن درپی ایجاد نقص فنی در یکی از پله‌های برقی ایستگاه مترو شهید بهشتی خبر داد.

البته جای امیدواری است که این بار خبر تکذیب نشد؛ شاید یکی از دلایل این موضوع تعداد بالای مصدومان باشد.

انگار یک قانون درون‌مترویی وجود دارد که براساس آن اگر اتفاقی در مترو افتاد و بیش از ۱۰ نفر در آن آسیب دیدند آن را رسانه‌ای می‌کنیم و تکذیبی در کار نیست، اما اگر تعداد مصدومان آن کمتر از ۱۰ نفر بود و خبری با عددی کمتر از این اعلام شد، هرچه که بود تکذیب! همچنین ۳۰خرداد در ایستگاه مترو امام خمینی(ره) ۴ شهروند در اثر سقوط از پله برقی مصدوم شدند.

این اتفاق را همه دیدند!

یک روز از حادثه سقوط مسافران از پله برقی ایستگاه شهید بهشتی گذشته و در انتظار قطار، روی سکو ایستاده‌ام.

دختر جوانی کنارم ایستاده و از فرصت نیامدن قطار استفاده می‌کند تا گپی کوتاه با بغل‌دستی خود بزند. می‌گوید: «دیروز اینجا بودی؟ دیدی چی شد؟ خدا به من رحم کرد؛ تا از پله اومدم پایین اینجوری شد.»

خانم کناری که مشخص است حال خوشی برای هم‌صحبتی ندارد، با لحنی حاکی از بی‌حوصلگی بیان می‌کند: «مگه بار اوله؟ هر روز یکی از پله‌ها خراب می‌شه! مگه از این اتفاق‌ها کم دیدیم؟»

دختر جوان با همان شور و شوق اول صبح خود حرفش را ادامه می‌دهد و می‌گوید: «اره بابا؛ هر روز که از خونه میام سرکار محاله تو راه یه پله برقی خراب روبه‌رو نشم...» این گپ‌وگفت درباره خرابی پله‌برقی‌های ایستگاه‌های مترو ادامه دارد تا قطار می‌رسد...

راستی! آقای زاکانی یادتان باشد قبل از برگزاری تور متروگردی خبرنگاران، بدهید حتما پله‌برقی ایستگاه بهشتی را تعمیر کنند. البته بد نیست از این دختر جوان هم بپرسید که چه ایستگاه‌هایی در مسیر محل کار او است که مبادا در روز تور آن چیزی شود که نباید!

گل بود به سبزه نیز آراسته شد

ایستگاه ارم سبز در مسیر رفتنن به سکوی کلاهدوز.

ازدحام جمعیت نشان می‌دهد یکی از پله‌برقی‌ها خراب است. کمی نزدیک می‌شوم تا از این حس ششم اطمینان حاصل کنم.

درست است؛ پله‌برقی ایستگاه ارم سبز خراب است. دختری که در ایستگاه بهشتی حرف می‌زد، درست می‌گفت؛ اصلا یک روز هم نیست که با یک پله‌برقی خراب مترو روبه‌رو نشویم. پیرمردی با یک کیف دستی بالای پله‌برقی ایستاده و انگار با خود کلنجار می‌رود که چگونه این پله‌ها را طی کند، اما هیچ کس در اطراف او کاری از دستش برنمی‌آید؛ نهایت کمک این است که کیف‌دستی‌اش را تا پایین پله‌ها برایش بیاورند که آن‌هم خیلی بعید است! هر فردی با قدم گذاشتن روی هر پله‌ای، غرغرکنان جملاتی را نثار می‌کند. اینجا صحبت از زمان است! در شهر زیرزمینی هزاران اتفاق رخ می‌دهد که یکی از آنها تاخیر قطار است و اگر زمان صرف‌شده برای پایین آمدن از تعداد بسیاری از پله‌ها با این تاخیر آمیخته شود، دیگر حساب همان مثل است که می‌گوید: «گل بود به سبزه نیز آراسته شد».

آقای زاکانی یادتان باشد قبل از برگزاری تور متروگردی خبرنگاران بدهید پله‌برقی ایستگاه ارم سبز را هم روغن‌کاری کنند. اصلا می‌خواهید این ایستگاه را برای لحظات پایانی تور بگذارید تا بتوانید بگویید: «وقت تنگ است؛ بازدید از این یکی را فاکتور می‌گیریم».

بازارچه به کار می‌آید

ورودی ایستگاه تئاتر شهر یکی از همان چند پله‌برقی معروف باز هم حاشیه‌ساز شد.

از دور می‌بینم عده‌ای به پله‌برقی که می‌رسند ناگهان مسیر خود را تغییر می‌دهند. آقایی با صدای بلند می‌گوید: «بیایید، بیایید درست شد.» بعد همه مردم به سمت پله‌برقی می‌روند که همین تازه شروع به کار کرده و کمی هم ریپ می‌زند. پس از مدت کوتاهی ناگهان دوباره با تکانی وحشتناک خاموش می‌شود. خانمی که روی پله‌های پایینی ایستاده، در حال افتادن است که خانم دیگری او را نگه می‌دارد؛ اما دیگر پله‌برقی خاموش است و باید باز هم از پله عادی استفاده کرد.

آقای زاکانی یادتان باشد هنگام برگزاری تور متروگردی خبرنگاران سر آنها را به فروشندگان بازارچه این ایستگاه گرم کنید تا وضعیت پله‌برقی‌ها را نبینند و برای حفظ سلامتی به همه توصیه کنید از پله‌های عادی استفاده کنند.

جای خالی‌مانده پله‌ها!

ایستگاه شادمان پله‌برقی به سمت سکوی صادقیه از دور چشمک می‌زند.

ورودی پله‌برقی با نوار زردرنگ خطر بسته شده و چند پله اول آن سر جایش نیست. باید همه پله‌ها را به سمت بالا پیاده طی کرد. باز جای خوشحالی است که تعداد پله‌ها کم است.

آقای زاکانی یادتان باشد قبل از برگزاری تور متروگردی خبرنگاران، بدهید حداقل پله‌های برداشته‌شده از پله‌برقی این ایستگاه را در جایش بگذارند تا حداقل ظاهر کار حفظ شود.

زانوها دوام نمی‌آورد

ایستگاه میرزای شیرازی پله‌برقی منتهی به در خروج.

اینجا دیگر صحبت ۱۰، ۲۰ پله نیست؛ تعداد از دست‌مان در رفته است.

در این ایستگاه که مسیر دائمی من است تنوعی در پله‌برقی‌های خراب ایجاد می‌کنند و هر روز یکی‌شان خراب است. البته اغلب پله‌های خروجی درگیر این چالش است و کارمندان هر چند روز یک بار با پله‌برقی خاموش در این ایستگاه مواجه می‌شوند و ناچارند با استفاده از پله معمولی از ایستگاه خارج شوند. درست در قسمتی که پله‌ها تمام می‌شود، شاهد توقف شهروندان و نفسگیری آنها برای ادامه راه هستیم.

اگر از هدررفت زمان نیز بگذریم، فکر می‌کنم این شهر زیرزمینی حسابی بازار ارتوپدی‌ها را سکه کند، چراکه ما مسافران هر روزه مترو دیگر زانویی برای‌مان نمی‌ماند.

آقای زاکانی یادتان باشد قبل از برگزاری تور متروگردی خبرنگاران با چند دکتر ارتوپد خوب قرارداد ببندید تا کارت‌های تخفیفی را در پایان این تور متروگردی به خبرنگاران بدهید؛ بلکه پله‌برقی‌های خراب را نادیده بگیرند.

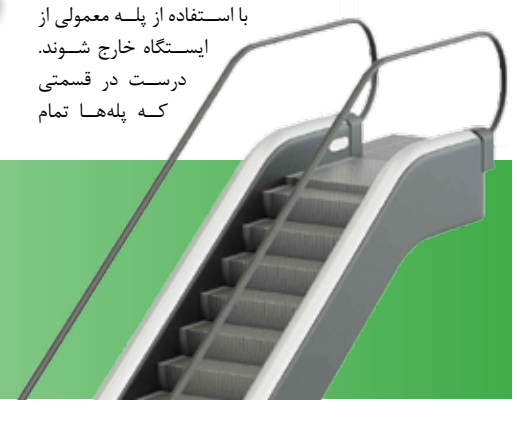

باز جای امید است

ایستگاه امام خمینی(ره) به سمت پایین؛ باز هم پله‌برقی خراب است.

لازم است اینجا از آقای شهردار تشکر کنیم که در پله‌برقی مسیر ورود نقص ایجاد شده است. جمعیت بسیار زیاد است و باید برای پایین رفتن از پله‌ها مدتی را در پله‌ها توقف کرد. اینجا دیگر کمتر صدای غرزدن‌های شهروندان به گوش می‌رسد. اصلا فکر می‌کنم اگر پله‌برقی‌های ورودی به ایستگاه خراب باشد گله‌گذاری نیز کمتر است.

آقای زاکانی قبل از برگزاری تور متروگردی خبرنگاران حواس‌تان به جهت پله‌برقی‌های خراب باشد.

سخن پایانی

مسئولان گرامی! نقص فنی پله‌برقی‌های مترو چیز پنهان‌شدنی نیست که به‌راحتی آن را تکذیب می‌کنید. حادثه‌ای که اخیرا رخ داد نیز مهری بر وجود این نقص بود. حال که شهردار محترم تهران پیشنهاد برگزاری تور متروگردی را به خبرنگاران می‌دهد، لازم دانستم قبل از برگزاری این تور بگویم من یک خبرنگارم که از قضا هر روز با مترو رفت‌وآمد دارم و هر آنچه در مترو بی‌نقصی که از آن صحبت می‌کنید وجود دارد، درست برعکس آن در مترو ما شهروندان موجود است.

پس از بیان تمام این موارد که تنها مشتی نمونه خروار بود، برویم سراغ اصل مطلب؛ آقای زاکانی تور متروگردی با خبرنگاران را چه زمانی شروع کنیم که شما هم سری به مترو ما بزنید؟

شاید این تور بهانه‌ای شود تا ما هم برای مدتی طعم مترویی با پله‌برقی‌های سالم را بچشیم.

گزارش خبری

تاکید فعالان صنعت غذا در گفت‌وگو با صمت:

می‌توانیم بزرگ‌ترین صادرکننده محصولات غذایی باشیم

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

گردش مالی صنعت غذایی در کنار اشتغالزایی این حوزه، نشان از اهمیت این صنعت برای کشور دارد. تنوع محصولات زراعی و نیروی کار جوان، تنوع اقلیمی، یکی از مهم‌ترین مزیت‌های رقابتی صنعت غذایی در کشور است، وجود بازارهای بزرگ منطقه، همانند کشور عراق که از بزرگ‌ترین واردکنندگان غذا در دنیا است؛ نیز بر جذابیت سرمایه‌گذاری در این صنعت، افزوده است. با این‌همه وضعیت ایران در حوزه صنایع غذایی به‌گونه‌ای است که در بازار بزرگ این صنعت و تجارت بین‌المللی آن جایگاه خوبی ندارد، در حالی که بیشترین مزیت نسبی کشور برای وارد شدن به عرصه تجارت بین‌المللی مربوط به صنایع‌غذایی است.

یکی از مهم‌ترین ابزارهای بازارسازی و بازاریابی در این صنعت برگزاری و حضور در نمایشگاه‌ها است. نمایشگاه بین‌المللی تخصصی صنایع کشاورزی، مواد غذایی، ماشین‌آلات و صنایع وابسته یا اگروفود نیز با همین اهداف برگزار می‌شود که یک فرصت فوق‌العاده برای ارائه جدیدترین دستاوردها در حوزه‌های مرتبط با صنایع‌غذایی و کشاورزی به‌شمار می‌رود. صمت در این گزارش به بهانه برگزاری سی‌امین دوره این نمایشگاه به نقاط قوت و ضعف این نمایشگاه پرداخته است تا با رفع مشکلات و تقویت مزایا بتوان سهم بیشتری برای صنایع‌غذایی در بازارهای بین‌المللی به‌دست آورد.

عکس: صمت

تاکید بر حفظ و ارتقای کیفیت محصولات غذایی و الزام به شناسه‌گذاری کلیه اقلام غذایی برای افزایش شفافیت در زنجیره تامین صنعت غذا در دستور کار است

الزامات رشد صادرات

براساس برخی آمارها در ایران سالانه بیش از ۱۰۰ میلیون تن مواد غذایی تولید شده و بیش از ۷۰ کشور دنیا مقصد صادراتی تولیدات صنایع غذایی کشور بوده‌اند و سهم صنایع غذایی از کل صنعت ایران نزدیک به ۱۶ درصد است. از سوی دیگر، باتوجه به تعداد واحدهای فعال در این حوزه بسیاری بر لزوم تشکیل شرکت‌های مدیریت زنجیره با هدف حداکثرسازی زنجیره ارزش توسط شرکت‌های پیشران صنایع غذایی که از مرحله کشت و مواد اولیه تا رسیدن به‌دست مشتری کار را انجام دهند، تاکید دارند.

از سوی دیگر، سرمایه‌گذاری خارجی در صنعت غذایی متناسب با مزیت‌های رقابتی آن رشد نکرده است که یکی از عوامل آن را می‌توان نبود امنیت سرمایه‌گذاری در ایران دانست. برخی کارشناسان و فعالان صنعت غذایی کشور معتقد هستند که این صنعت، متولی ندارد و سازمان استاندارد و غذا و دارو تنها وظیفه نظارتی در این صنعت را برعهده دارند.

طبق آمار، صادرات صنعت غذا در سال ۱۴۰۱ به ۱.۷ میلیارد دلار رسیده که در مقایسه با ۱.۵ میلیارد دلار سال ۱۴۰۰ رشد ۱۳ درصدی داشته است. این در حالی است که به‌گفته مسئولان صادرات، این صنعت در سال ۱۴۰۲ حدود ۲ میلیارد دلار هدف‌گذاری شده است.

بر این اساس، تاکید بر حفظ و ارتقای کیفیت محصولات غذایی و الزام به شناسه‌گذاری کلیه اقلام غذایی برای افزایش شفافیت در زنجیره تامین صنعت غذا در دستور کار مسئولان این حوزه است.

«شناسه کالا» زنجیره تامین صنعت غذا را شفاف می‌کند

صنایع‌غذایی و کشاورزی از مهم‌ترین و تاثیرگذارترین صنعت‌ها در سراسر دنیا و ایران هستند؛ به‌همین‌دلیل هر سال نمایشگاه‌های متفاوتی برای معرفی ظرفیت‌های رشد و توسعه این بخش‌های مهم در کشورهای مختلف از جمله کشور ایران برگزار می‌شود. سی‌امین نمایشگاه بین‌المللی تخصصی صنایع کشاورزی، مواد غذایی، ماشین‌آلات و صنایع وابسته با حضور شرکت‌های فعال صنعت غذا و کشاورزی هفته آخر خرداد برگزار شد.

معاون صنایع عمومی وزارت صمت در بازدید از نمایشگاه صنعت غذا و محصولات کشاورزی از صدور ۶۰ هزار شناسه کالا در مقایسه با هزار و ۸۵۰ شناسه کالا تا پایان سال ۹۹ خبر داده بود که صمت برای پیگیری موضوع به گفت‌وگو با وی پرداخت.

محمدمهدی برادران در این‌باره به صمت گفت: کد نقش یا شناسه ملی به هر محصول صنایع‌غذایی که در کشور تولید می‌شود، تعلق می‌گیرد. برای مثال، ما قبلا یک شناسه عمومی برای روغن داشتیم که هر روغنی که به کشور وارد می‌شد یا هر نوع روغنی که در کشور تولید می‌شد، تحت‌عنوان یک کد شناسه و با عنوان کد شناسه روغن ثبت می‌شد که برای مثال آمار تولید روغن‌نباتی یا آمار تولید روغن خام را مشخص می‌کرد، اما در زمان وزارت دکتر فاطمی‌امین در وزارت صمت الزامی به‌وجود آمد که برای هر نوع محصول روغن؛ برای مثال، روغن ۱۸۰ گرمی سرخ‌کردنی یا روغن ۱۸۰ گرمی پخت و پز ساده یک کد شناسه اختصاص یابد. معاون وزیر صمت با تاکید بر اینکه برای شناسایی دقیق میزان محصول غذایی تولیدشده، باید برای هر محصول یک کد شناسه بگیریم، ادامه داد: تا پایان سال ۹۹ به‌طورکلی هزار و ۸۵۰ کد شناسه محصول غذایی داشتیم که عمده آنها برای روغن و برای بعضی محصولات لبنی شناسه‌های عمومی و عادی ساخته شده بود. به‌همین‌منظور الزامی در سال ۱۴۰۰ برای شناسایی بیشتر محصولات غذایی قرار داده شده است.

برادران افزود: بر این اساس، چندین گروه اطلاع‌رسانی در فضای مجازی و جلسات مکرری برای هر گروه از تولیدکنندگان صنایع‌غذایی به‌صورت جداگانه راه‌اندازی و آموزش‌هایی به فعالان این گروه‌ها داده شد که آنها برای کارخانه‌های خود کد نقش اختصاصی گرفتند، یعنی دارای شناسه ملی شدند. با آن شناسه ملی اکنون برای هر نوع کالایی که تولید می‌شود، وزن، ویژگی‌ها و مشخصات کامل آن در شناسه کالا موجود است که به‌صورت آنلاین انجام می‌شود. برای مثال، برای ۱۰۰ نوع قلم کالای یک تولیدکننده، شناسه‌های کالای جداگانه ایجاد شده که نشان‌دهنده «آیسیک» یعنی ثبت تولید کالا در وزارت صمت و «اچ اس» که نشان‌دهنده واردات و صادرات و زبان بین‌الملل کالا است، می‌شود.

ثبت شناسه‌ها در سامانه جامع تجارت

معاون وزیر صمت در ادامه تصریح کرد: همه این موارد شامل وضعیت، نشان و چگونگی و شکل آن، شناسنامه کالا را ایجاد می‌کند که تبدیل به شناسه می‌شود. این شناسه در سامانه جامع تجارت ثبت می‌شود و بسیار راحت دسترسی به هر محصول غذایی تولیدشده را قابل‌شناسایی می‌کند. این موضوع باعث شد که شفافیت در زنجیره تامین و تولید کالا بالا برود، چون هم واردکنندگان در آن مشارکت دارند و هم تولیدکنندگان. آمار رشد این کد شناسه کالاها از ابتدای سال ۱۴۰۰ تاکنون فوق العاده بوده و در ۵ سال گذشته، به ۶۰ هزار شناسه کالا رسیده است.

الزام به گرفتن کد شناسه

برادران با تاکید بر اینکه همه محصولات صنایع غذایی الزام به گرفتن این شناسه دارند، خاطرنشان کرد: به‌دلیل اینکه کل ریز تولیدات کشور را نمی‌دانیم، هنوز این طرح کامل نشده است و دفتر غذا و داروی وزارت صمت به‌صراحت می‌تواند بگوید که هیچ تولیدکننده‌ای نیست که بگوید برای کالای من کد شناسه صادر نشده است، مگر اینکه کالای تولیدی امروز ثبت شده باشد.

کدی برای محصولات فرآوری‌شده

معاون وزیر صمت خاطرنشان کرد: این کد شناسه حتی برای برخی محصولات فرآوری‌شده وزارت جهاد کشاورزی صادر شده است؛ برای مثال، برای برخی محصولات لبنی که طبق قانون انتزاع، برخی به وزارت جهاد کشاورزی واگذار شده هم، شناسه ایجاد کرده‌ایم. اکنون شناسنامه‌های کالایی ما آماده هستند. فقط باید واحدهای تولیدی آنها را دریافت و آمار تولید خود را ثبت کنند که این کار در حال حاضر پیگیری می‌شود.

برادران افزود: حداقل شاید یک سال دیگر طول بکشد که علاوه بر شناسنامه‌دار شدن، ثبت اظهار تولید و اطلاعات کل صنعت غذای کشور کامل شود.

طبق آمار صادرات صنعت غذا در سال ۱۴۰۱ به ۱.۷ میلیارد دلار رسیده که در مقایسه با ۱.۵ میلیارد دلار سال ۱۴۰۰ رشد ۱۳ درصدی داشته است

ضرورت شناسه‌دار شدن محصولات

دبیر فدراسیون تشکل‌های صنایع غذایی کشاورزی ایران درباره ضرورت شناسایی محصولات غذایی کشور به صمت گفت: تنها صنعتی که تمام محصولاتش دارای شناسه است، صنعت غذایی است. این شناسه از سازمان غذا و دارو به نام پروانه ساخت ثبت می‌شود. اگر یک محصول غذایی از یک برند را داشته باشید، اگر زیر نشان سیب سلامت را نگاه کنید، شماره‌ای وجود دارد که شناسه یا پروانه ساخت محصول است و تمام مشخصات کارخانه را نشان می‌دهد که در سازمان غذا و دارو تمام مشخصات کارخانه تولیدکننده آن محصول غذایی به‌طورکامل ثبت شده است. خوشبختانه پیامکی هم سازمان استاندارد دارد که می‌توان از طریق پیامک متوجه شد که استاندارد آن کالا واقعی است یا نه؟

محسن نقاشی در ادامه اظهار امیدواری کرد که این موضوع در محصولات کشاورزی هم اجرایی شود و گفت: در بسیاری از محصولات کشاورزی از سموم بیش از حد یا کودهای غیرمتفرقه استفاده می‌شود و هیچ‌کس نمی‌تواند مبدأ آن را پیدا کند که این محصول کشاورزی در کجا کشت شده و آیا بهداشتی هست یا نه؟

رشد صادرات صنعت غذا

این فعال صنایع‌غذایی درباره افزایش صادرات محصولات غذایی در سال‌های اخیر خاطرنشان کرد: تردیدی نیست که براساس آمارهای گمرک، شاهد رشد صادرات صنایع‌غذایی در سال‌های گذشته بوده‌ایم. رشد صادرات صنایع‌غذایی باوجود تمام سنگ‌اندازی‌ها و مشکلاتی که برای این بخش ایجاد می‌کند، زنگ هشداری باید باشد، برای مسئولانی که در راه این صنعت اقدامات موثری ندارند. در این ۴ دهه ما در تولید صنایع‌غذایی پیشرفت‌های بسیار خوبی داشته‌ایم. در سال‌های گذشته در صنایع‌غذایی همچون ماکارونی، شکلات و ... واردکننده بوده‌ایم، اما اکنون همین محصولات را صادر می‌کنیم. برای مثال، اگر ۳۰ سال گذشته به پله نوروزخان بازار مراجعه می‌کردیم، تمام اجناس خارجی بود، اما اکنون بیشتر ایرانی هستند، چون میزان تولید بالا رفته است.

صنعت غذا زیر فشار تحریم‌ها

وی بااشاره به تاثیر تحریم‌ها در صنعت غذای کشور گفت: متاسفانه باوجود اینکه در دنیا می‌گویند که در بحث غذا و دارو ایران تحریم نشده است،اما ما در صنعت غذا هم تحریم بوده‌ایم. وقتی جنسی را به کشوری می‌فرستیم که نمی‌توانیم از آن کشور پول بگیریم و باید تحریم‌ها را دور بزنیم تا بتوانیم پول خود را بگیریم، هزینه‌ها برای ما گران‌تر تمام می‌شود که خود این مسئله تحریم محسوب می‌شود. اگر تحریم‌ها در آینده کمتر و مسائل سیاسی برطرف شود، ما می‌توانیم به یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان صنایع‌غذایی در دنیا تبدیل شویم.

نوآوری در عرصه محصولات غذایی

نقاشی بااشاره به نمایشگاه اگروفود ادامه داد: برگزاری این نمایشگاه در این شرایط اقتصادی کشور واقعا کار بزرگی است. نوآوری‌های زیادی در عرصه محصولات‌غذایی کشور انجام شده که جای خوشحالی دارد و این جشن فقط مخصوص بخش خصوصی است، چون با تمام مشکلات و چالش‌هایی که در این سال‌ها با آن مواجه بوده، صنایع‌غذایی هنوز پرچمش پایدار و بلندتر از همیشه است.

حضور چشمگیر در نمایشگاه آگروفود

دبیر فدراسیون تشکل‌های صنایع‌غذایی کشاورزی ایران با بیان اینکه در نمایشگاه اگروفود امسال حدود ۸۵۰ شرکت صنایع‌غذایی حضور داشتند، افزود: این یک فرصت طلایی برای صنایع‌غذایی است که همان‌طور که آقای برادران، معاون وزارت صمت هم به آن اشاره داشتند، این مطالبه را از ایشان داریم که به بخش صنایع‌غذایی بیشتر اهمیت داده شود. از محصولات کشاورزی ۵۸ درصد متعلق به صنایع‌غذایی و ۴۸ درصد متعلق به تازه‌خوری محصولات است. این یعنی اگر به صنایع تبدیلی و غذایی اولویت دهیم و چالش‌های آنها را برطرف کنیم، می‌توانیم به یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان صنعت غذای دنیا تبدیل شویم.

نقاشی در پایان گفت: در حال حاضر بین تمام صنایع کشور، ۱۹.۶ درصد اشتغال یعنی بالاترین درصد اشتغال متعلق به صنایع‌غذایی است. بنابراین، باید با برطرف کردن موانع خودساخته صنعت غذای کشور به رشد تولید، اشتغال و رونق صادرات این صنعت و به‌دنبال آن کاهش تورم در اقتصاد کشور دست یافت.

سخن پایانی

صنایع‌غذایی و کشاورزی از مهم‌ترین و تاثیرگذارترین صنعت‌ها در سراسر دنیا و ایران هستند؛ به‌همین دلیل هر سال نمایشگاه‌های متفاوتی برای معرفی ظرفیت‌های رشد و توسعه این بخش‌های مهم در کشورهای مختلف از جمله کشور ایران برگزار می‌شود. برگزاری این دست از نمایشگاه‌ها می‌تواند در بازاریابی و بازارسازی محصولات این صنعت نیز موثر باشد.

اکوسیستم استارت‌آپی صنعت غذا

همواره تامین غذا یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نیازهای همیشگی بشر بوده و انسان یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کننده‌هایی به‌شمار می‌رود که تاکنون در کره زمین زندگی کرده است و به حجم زیادی غذا نیاز دارد. تولید غذا برای چند میلیارد انسان، آسیب شدیدی به محیط‌زیست و موجودات زنده وارد می‌کند و حتی باعث انقراض بسیاری از گونه‌های زمینی و دریایی شده است. بسیاری از کارشناسان و فعالان محیط‌زیست، معتقدند که زنجیره تامین مواد غذایی انسان امروز، ایرادهای بسیاری دارد که اگر برطرف نشود، در آینده زمینی برای تولید غذا باقی نمی‌ماند و خود انسان‌ها هم دچار مشکل می‌شوند. به‌همین‌دلیل استارت‌آپ‌های مواد غذایی راه‌اندازی شده‌اند تا فرآیند تولید غذا را بهینه‌سازی کنند، پس توسعه ایده‌های تازه و تخصصی در این زمینه هم نیاز بشر است و هم نقش مهمی در حفظ بقای محیط‌زیست ایفا می‌کند.

استارت‌آپ‌های مواد غذایی، کسب‌وکارهای نوپا و خلاقانه‌ای هستند که در حوزه تولید، توزیع، بازاریابی یا سایر مدل‌های کسب‌وکار در صنایع غذایی فعالیت دارند و با قرار گرفتن در کنار یکدیگر، یک اکوسیستم را تشکیل می‌دهند. شاید این استارت‌آپ‌ها در آینده تعریف صنایع‌غذایی را برای بشر تغییر بدهند.

بسیاری از فعالان این حوزه از جمله محمد فوزی، مدیرعامل یکی از استارت‌آپ‌های فعال در حوزه صنایع‌غذایی معتقد است که استارت‌آپ‌های صنایع‌غذایی با رشد خوبی در این سال‌ها مواجه بوده‌اند. فوزی در گفت‌وگو با صمت تاکید دارد که اگر مجموعه‌ای فاقد رشد باشد، استارت‌آپ آن هم متوقف می‌شود. به‌گفته این عضو هیات‌مدیره فدراسیون صنایع‌غذایی، استارت‌آپ‌های صنایع‌غذایی می‌توانند تسهیل تبادلات محصولات، حجم بازدیدها و افزایش بهره‌وری برای مجموعه موردنظر را به همراه داشته باشند.

این فعال صنعت غذا در حوزه استارت‌آپ با تاکید بر اینکه، معمولا استارت‌آپ‌ها در هر مجموعه‌ای که فعالیت دارند، افزایش بهره‌وری برای آن مجموعه را به‌دنبال دارند،می‌گوید: یکی از محصولاتی که مزیت رقابتی در بازارهای صادراتی دارد، محصولات غذایی است و استارت‌آپ‌ها می‌توانند به رشد و افزایش بهره‌وری این صنعت مهم کشور کمک قابل‌توجهی برسانند.

این فعال صنعت غذای کشور درباره برگزاری نمایشگاه اگروفود امسال نیز خاطرنشان کرد: این نمایشگاه علاوه بر بالا بودن کیفیت برگزاری از حجم مراجعه‌کنندگان خوبی هم برخوردار بود که این خود بسیار جای امیدواری دارد که در شرایط تحریم‌ها و اوضاع نابسامان اقتصادی کشور این صنعت توانسته ظرفیت تولید و ارتقای کیفیت محصولات خود را حفظ کند. علاوه بر موارد یادشده، مصرف‌گرایی و رژیم غذایی ناسالم، ۲ مسئله دیگری هستند که می‌توان به کمک استارت‌آپ‌های مواد غذایی آنها را حل کرد. در حال حاضر، حجم غذایی که در جهان تولید می‌شود، بیشتر از نیاز بشر است، در حالی که گروهی از انسان‌ها در مناطق محروم، با سوءتغذیه و مشکلات ناشی از کمبود مواد غذایی دست‌وپنجه نرم می‌کنند! این عدم‌تعادل چالش مهمی است که باید راه چاره‌ای برای آن پیدا کرد. به‌طورکلی استارت‌آپ‌ها برای بهبود کیفیت زندگی بشر و استفاده از تکنولوژی در تمام ابعاد زندگی تلاش می‌کنند. استارت‌آپ صنایع غذایی هم برای ارائه خدمات نوآورانه در حوزه تغذیه و ورود تکنولوژی به زنجیره تامین برنامه‌ریزی می‌شوند. این دسته از کسب‌وکارها روی ایجاد تجربه‌های ساده و لذت‌بخش برای مشتریان متمرکز و در تلاش هستند تا مخاطبان‌شان بتوانند غذاهای باکیفیت را با مناسب‌ترین نرخ خریداری کنند و در کوتاه‌ترین زمان ممکن، تحویل بگیرند. دستیابی به این هدف، به یک اکوسیستم استارت‌آپی نیاز دارد تا هر بخش از خدمات موردنیاز را یک کسب‌وکار به مشتریان ارائه بدهد. بنابراین، می‌توان با تکیه بر توان دانش‌بنیان‌ها و استارت‌آپ‌ها، امید بیشتری به توسعه صنعت غذا و ارزآوری از این محل داشت.

آگهی احراز تصرفات موضوع ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سندرسمی و ماده ۱۳ آئین نامه اجرائی آن مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰
نظر به اینکه به استناد رأی شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۲۶۰۰۱۲۳۸ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۵ موضوع پرونده کلاسه شماره ۱۴۰۱۱۱۴۴۰۱۰۲۶۰۰۰۰۶۸ هیئت رسیدگی کننده قانون صدرالذکر مستقر در اداره ثبت اسناد و املاک قلهک تهران تصرفات بلامنازع حسین گشانی به‌شناسنامه ۳ کدملی ۳۹۷۹۶۴۸۵۳۲ صادره از تویسرکان فرزند ضرغام در ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۴۵/۸۶ متر مربع در قسمتی از پلاک شماره ۰ فرعی از ۱۸۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۱ تهران که برای تصرفات نامبرده پلاک فرعی ۳۵۳ فرعی از ۱۸۲۷ اصلی لحاظ گردید
لذابه‌استناد ماده ۳ قانون مذکور مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی تا چنانچه مشخص و یا اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی نسبت به موضوع صدور سند بنام متقاضی مذکور هرگونه اعتراضی دارند ظرف مهلت دو ماه از تاریخ انتشار اولین آگهی به این اداره مراجعه و ضمن اعلام اعتراض و اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به دادگاه عمومی محل وقوع ملک تقدیم نموده و گواهی مربوطه را از دادگاه اخذ و به این اداره تحویل نماید. در غیر اینصورت پس از سپری شدن مهلت مقرر سند مالکیت وفق مقررات صادر خواهد گردید (شناسه آگهی: ۱۵۰۷۱۸۱)
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۳/۱۶
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۳/۳۱
۱۱۱۵۲/م الف
علیرضا صالحی فشمی - رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک قلهک تهران

یادداشت

مولفه‌های ضروری در شهرسازی

محمدرضا کاویانی
کارشناس معماری

سیمای شهری یکی از مولفه‌های قابل‌توجه و حائزاهمیت در اصول مهندسی و شهرسازی به‌شمار می‌رود و به‌واقع شهری که با سیمایی مخدوش روبه‌رو است، طراوت و سرزندگی مطلوبی در آن وجود ندارد. تابلوهای شهری، پارک‌ها و فضای سبز، نمای بیرونی ساختمان‌ها، المان‌های شهری، خیابان‌ها و معابر از بخش‌هایی به‌شمار می‌روند که با معماری مناسب می‌توانند جلوه‌ای زیبا و خوشایند در اذهان عمومی مردم ایجاد کنند.

امروزه زیباسازی شهری فرآیند آفرینش هنری و ارتقای کیفیت زندگی در محیط شهری قلمداد می‌شود که فرهنگ، هنر، ارزش‌ها و باورهای حاکم در آن ظهور می‌کند. امروزه در کشورهای توسعه‌یافته، سیمای شهرها برپایه عقبه فرهنگی، تاریخی و ظرفیت‌های موجود در آن طراحی می‌شود، به‌عنوان نمونه، شهرهای تاریخی از معماری متفاوتی در مقایسه با شهرهای صنعتی برخوردار هستند.

یکی از مشکلات شهرها در کشورهای در حال توسعه، نبود تناسب و هماهنگی مناسب و منظم در سیمای شهری است و در واقع، ناهماهنگی و ناهمگونی در چهره شهر، در بسیاری از نواحی شهرها مشاهده می‌شود. در چنین مناطقی، محله‌ها و بافت‌های یک شهر از امکانات و عوامل رشد مساوی و متوازن در طول زمان برخوردار نبوده‌اند و این موضوع در طول سال‌های طولانی، از زیبایی‌های شهری کاسته است.

به‌واقع، همان‌طور که وضعیت ظاهری یک فرد در زندگی شخصی او حائزاهمیت است، سیمای شهری نیز در زندگی جمعی شهروندان از شاخصه‌های قابل‌توجهی به‌شمار می‌رود که معماران، هنرمندان و فعالان عرصه شهرسازی اهتمام بسیاری را در نحوه و سبک طراحی شهری به کار می‌بندند.

زیباسازی چهره شهر، یکی از مولفه‌های مهم محسوب می‌شود که در تعاملات اجتماعی شهروندان ساکن در شهرها تاثیر بسزایی ایفا می‌کند.

همواره در بین کارشناسان مسائل شهری، زیباسازی شهر از ۲ وجه کارکردی و بصری مورد مطالعه و توجه قرار می‌گیرد. ابعاد کارکردی سیمای شهری به جنبه‌های محیطی اعم از المان‌ها، مبلمان شهری می‌پردازد و عموما بر جسم شهروندان تاثیرگذار است.

بعد بصری نیز به مقوله رنگ، فرم و ترکیب فضا و محیط می‌پردازد و غالبا مولفه‌های روحی و روانی را مدنظر قرار می‌دهد. امروزه هنر نقاشی، معماری، گرافیک، تبلیغات محیطی، مبلمان شهری، کیفیت مصالح، نمای ساختمان‌های مسکونی، تجاری و اداری، نورپردازی‌ها، مجسمه‌ها، پاکیزگی شهر، تاسیسات زیربنایی و حتی میزان ترافیک موجود در شهر به مدد زیباسازی شهر می‌آیند و مجموعه این عوامل در صورت هماهنگی لازم باعث انبساط‌خاطر و آرامش شهروندان می‌شود.

قابل‌انکار نیست که سطح کمی و کیفی خدمات، در میزان احترام مدیریت شهری به شهروندان موثر است و به تعبیری می‌توان گفت که میزان زیبایی، پاکیزگی و امکانات شهری، نشان‌دهنده سطح توجه و احترام مدیران شهری به شهروندان است.

البته در پاره‌ای از مواقع، گسترش بی‌رویه و بی‌ضابطه شهرها، به‌تدریج تسلط مدیران ذی‌ربط شهری بر امور حوزه تحت استحفاظی خویش را به چالش می‌کشد، چرا که حجم انبوهی از نیازها و دغدغه‌های شهری، چالش‌های بسیاری را پدید آورده است.

با همه این اوصاف نباید از نظر دور داشت که محیط شهری، زیستگاه شهروندان ساکن در آن محسوب می‌شود که بخش بسیاری از ساعات روز را در آن می‌گذرانند و هر آنچه جلوه محیطی شهر زیباتر شود، مسئولیت‌پذیری شهروندان در قبال حفظ و رعایت ضوابط و قوانین شهری نیز تقویت خواهد شد و به‌تبع در چنین شرایطی، بستر و زمینه لازم برای پویایی، تحرک و میل به رشد و شکوفایی در این مناطق افزایش می‌یابد.

ثبت‌نام ۴میلیون نفر در طرح نهضت ملی مسکن

مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن از ثبت‌نام حدود ۴ میلیون نفر در طرح نهضت ملی مسکن تاکنون خبر داد. به‌گزارش تسنیم، ارسلان مالکی در نشست شورای مدیران سازمان ملی زمین و مسکن بااشاره به موضوع شهرک‌سازی‌ها گفت: شهرک‌سازی یکی از وظایفی است که به‌تازگی به سازمان سپرده شده است و به انجام رساندن آن نیاز به کار جهادی دارد. وی از مشارکت با بانک‌ها و بخش خصوصی، تاسیس صنعت‌شهرها و واگذاری زمین و مسکن براساس قانون جوانی جمعیت به‌عنوان موضوعات مهم دیگر این سازمان یاد کرد و افزود: اینها مواردی است که در دوره جدید کاری سازمان با تلاش مضاعف و کار شبانه‌روزی باید پیش برود. معاون وزیر راه و شهرسازی همچنین با اعلام اینکه حدود ۴ میلیون نفر در سراسر کشور در طرح نهضت ملی مسکن ثبت‌نام کرده‌اند، خاطرنشان کرد: این افراد نیازمند مسکن هستند؛ بنابراین برای رفع نیاز این افراد باید ماموریت‌های‌مان را خالصانه و جهادی و با نهایت جدیت، سرعت و توان به انجام برسانیم. مطالبه عمومی و انتظارات دولت و مجلس از سازمان ملی زمین و مسکن انتظارات بحقی است که باید اجرایی شود. همدلی در انجام وظایف، پرهیز از حاشیه‌ها، مسئولیت‌پذیری و همچنین مشارکت در حل مسائل و موانع در عین داشتن انعطاف از دیگر مواردی بود که معاون وزیر راه و شهرسازی بر آنها تاکید کرد. مالکی با توضیح اهمیت پیگیری امور تا حصول نتیجه مطلوب اظهارکرد: این امر صحیح است که وظیفه ما ستادی است، اما مدیران برای انجام درست کارها باید با ادارات کل راه و شهرسازی استان‌ها در ارتباط تنگاتنگ باشند. باید در نظر داشته باشید که ماموریت‌های استانی باید حتما به یک نتیجه ملموس برسد و مبتنی بر حل یک مسئله اساسی باشد.

صمت طرح جدید مجلس برای ساماندهی بازار اجاره مسکن را بررسی کرد

بازار اجاره زیر ذره‌بین بهارستان نشینان

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

مسکن، حساس‌ترین بازار مصرفی خانوار است و بسیاری از شهروندان برای تامین و پوشش هزینه خرید و اجاره مسکن، مجبور می‌شوند از سایر فاکتورهای هزینه‌ای ضروری از جمله خوراک، بهداشت، آموزش و تفریح بزنند. در اوضاع فعلی، بازار رهن و اجاره نیز وضعیت بسیار بغرنجی دارد و بسیاری از مستاجران را با دردسر روبه‌رو کرده است. بر همین اساس بحث کنترل و ساماندهی اجاره مسکن همواره در صدر مطالبات مردم از مسئولان قرارگرفته‌است. در همین راستا، به‌تازگی نمایندگان مجلس شورای اسلامی به بازار اجاره مسکن ورود کرده و با تصویب قانون ساماندهی اجاره‌بها، قوانینی را برای این بازار به تصویب رسانده‌اند. در این حال رئیس مجلس شورای اسلامی یادآور شده که مجلس یازدهم در مدت‌زمان فعالیت خود ۳ گام اساسی و مهم برای حل معضل مسکن برداشته است. حال سوالی که در اینجا پیش می‌آید، این است که آیا اقدامات صورت گرفته تاثیری در ساماندهی حال آشفته بازار مسکن داشته است یا خیر؟

دولت سیزدهم و مجلس یازدهم برخلاف دولت قبلی در طول فعالیت خود توجه ویژه‌ای به بازار مسکن نشان داده و طرح‌های حمایتی زیادی را نیز مطرح کرده‌اند، اما به‌نظر می‌رسد تمام این سیاست‌گذاری‌ها تنها به پاک کردن صورت‌مسئله منجر شده و چالش‌های بازار مسکن پا بر جا و است. مسئولان باید بپذیرند که بازار مسکن متاثر از وضعیت اقتصادی کشور است و تا وقتی شرایط اقتصادی مطلوب نشود، بازار ملکی در ایران در برزخ می‌ماند.

صمت در این گزارش طرح جدید مجلس برای ساماندهی بازار اجاره‌بهای مسکن را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

عکس: آیدا فریدی

تا زمانی که شاخص‌های کلان اقتصاد اصلاح نشود، نمی‌توانیم حسابی روی سیاست‌گذاری‌های فعلی بازار مسکن باز کنیم

چرخش محسوس در رفتار معامله‌گران

اکنون و به‌طوردقیق از اوایل خرداد، بازار معاملات مسکن شاهد چرخش محسوس در رفتار معامله‌گران و همچنین سطح قیمت‌های پیشنهادی فروشنده‌ها و قیمت‌های معاملاتی است؛ اتفاقی که می‌تواند پیش‌لرزه محسوب شود و چنانچه شرایط برای عبور از وضعیت قبل فراهم باشد، تکان اصلی به‌شکل بازگشت نرخ به سطح متعارف رخ می‌دهد. توقف روند رشد نرخ دلار در ماه اردیبهشت و کاهش آن در برخی روزهای خرداد امسال، مهم‌ترین فاکتور خط‌دهنده به مسیر رشد نرخ مسکن در هفته‌های پایانی بهار ۱۴۰۲ است. با این حال، برخی تحلیلگران طی روزهای اخیر، هر نوع کاهش نرخ مسکن را رد کرده‌اند و احتمالا بدون توجه به تغییراتی که در بازارهای موازی در همین هفته‌ها رخ داده است، معتقدند که نرخ مسکن همچنان با شیب هفته‌های پایانی سال گذشته و ابتدای امسال رو به افزایش است، اما برخی هم از افت شدید نرخ مسکن می‌گویند که با شرایط فعلی بعید به‌نظر می‌رسد که این اتفاق بیفتد و کاملا مشخص است در بازاری که چراغ‌های آماری و داده‌ای در آن خاموش شده است و هیچ گزارش رسمی از تغییرات ماهانه نرخ مسکن منتشر نمی‌شود، بی‌ثباتی جا خوش می‌کند؛ اما به‌نظر می‌رسد، در واقعیت بازار مسکن، قیمت‌ها در روزهای اخیر به تحولات ارزی و سیاسی واکنش درخور نشان داده‌اند.

چرا اجاره‌بها در تهران رشد کرد؟

عباس اکبرپور، کارشناس بازار مسکن در واکنش به طرح مجلس برای ساماندهی بازار اجاره به صمت گفت: تا زمانی که شاخص‌های اقتصاد کلان اصلاح نشود، نمی‌توانیم به‌طورقطع، حسابی روی سیاست‌گذاری‌های فعلی بازار مسکن باز کنیم، چرا که کنترل بازار مسکن موضوعی نیست که در کوتاه‌مدت تحقق یابد و نیاز به زمان و برنامه‌ریزی دارد.

دولت برای کنترل بازار مسکن باید وضعیت اقتصاد کلان را اصلاح کند. تا زمانی که این مسئله انجام نشود، راهکارهایی که برای مدیریت و تعادل در بازار به کار گرفته می‌شود، به‌هیچ‌عنوان جوابگو نخواهد بود.

وی خاطرنشان کرد: طی چند سال اخیر با افزایش افسارگسیخته نرخ مسکن، خرید خانه برای بسیاری از مردم تبدیل به یک آرزو شده و این موضوع سبب انفجار تقاضا در بخش اجاره‌بها است.

چنین چالشی به‌دلیل تراز نبودن تقاضا و عرضه در بازار مسکن، افزایش بیش از پیش اجاره‌بها را در بازار فراهم کرده که اصولا عوامل گوناگونی در اقتصاد کشورها تاثیرگذار است که یکی از این عوامل توسعه در ساخت‌وساز مسکن است؛ چرا که در کل دنیا ۷۰ درصد مشاغل و صنایع به‌نوعی به ساخت‌وساز مرتبط هستند و این موضوع در کشورهای جهان سوم پررنگ‌تر است.

چرا سیاست‌گذاری‌ها جواب نمی‌دهد؟

این کارشناس مسکن درباره وضعیت بازار اجاره‌بها در امسال تصریح کرد: مسلما هر آنچه اتفاق بیفتد، براساس نرخ تورم است؛ البته این ثبات قیمتی فعلی در بازار مسکن به عوامل مختلف دیگری نیز برمی‌گردد و نمی‌توان تاثیر شرایط اقتصادی و سیاسی را نیز نادیده گرفت. از طرفی، با شروع فصل جابه‌جایی ممکن است مقاومت بازار در برابر افزایش نرخ شکسته و مسیر صعودی قیمت‌ها ادامه‌دار شود.

این کارشناس بازار مسکن در پایان به صمت گفت: معمولا دارندگان مسکن سعی دارند خود را از اثرات بد تورمی حفظ کنند و قاعدتا با رشد تورم سعی دارند تا با تورم پیش روند. در نتیجه، اگر قرار است در راستای ساماندهی بازار مسکن سیاست‌گذاری انجام گیرد، باید باتوجه به شرایط اقتصادی باشد.

> کشور در موضوع مسکن با چالش‌های گوناگونی روبه‌رو است که به‌نظر می‌رسد کار سختی برای حل این مشکلات در پیش باشد

چالش‌های بی‌شمار بازار مسکن

کیاکسار محمدی، کارشناس بازار مسکن، به صمت گفت: در شرایط فعلی بازار مسکن باید نحوه سیاست‌گذاری‌ها تغییر کند و شیوه‌های نوین جایگزین شود. سیاست‌گذاری‌های دستوری جدا از بخش‌های قضایی آن، برای ساماندهی بازار مسکن امکان‌پذیر نیست و نمی‌تواند اوضاع بازار مسکن را التیام بخشد. البته باید گفت که اقدامات قضایی نیز مدت‌زمان محدودی قابل‌استفاده هستند و نمی‌توانیم از سیاست‌گذاری‌ها، انتظار تداوم داشته باشیم.

کشور در موضوع مسکن با چالش‌های گوناگونی روبه‌رو است که به‌نظر می‌رسد کار سختی برای حل این مشکلات در پیش داشته باشد. در حال حاضر، هیچ برنامه‌ریزی شفافی برای ساماندهی بازار مسکن وجود ندارد و تمام سیاست‌هایی که برای حل این معضل بزرگ به کار گرفته شده، در حد شعار است و در عمل ظرفیت‌های موجود، جوابگوی تقاضای بازار فعلی نیست. کشور در بیشتر بخش‌های اقتصادی با کمبودهایی روبه‌رو است که می‌تواند به بازار مسکن آسیب‌های زیادی برساند و این بازار را با رکود مواجه کند. همچنین،با افزایش تقاضا طبیعی است که شاهد افزایش روزافزون قیمت‌ها در این بازار مهم باشیم.

وی در ادامه افزود: از طرفی، ممکن است سیاست‌گذاری‌هایی که در رابطه با ساماندهی بازار اجاره‌بها صورت می‌گیرد؛ تاثیرگذار باشد، اما آن چیزی که باعث شده تا بازار اجاره از دست بسیاری از اقشار کم‌درآمد خارج شود، مشکلاتی است نظیر نوسانات نرخ ارز و به‌طورکلی مشکلات اقتصادی که از کنترل خارج شده است.

برنامه‌ریزی موثری وجود ندارد

این کارشناس اذعان کرد: برای اجرایی کردن طرح ساماندهی بازار اجاره مسکن، برنامه‌ریزی دقیق و موثری وجود ندارد تا بتواند به‌طرز کارسازی اجرایی شود. قراردادهای اجاره مسکن ممکن است به صورت‌های مختلفی منعقد شود و معیار خاصی برای تعیین مبلغ قراردادها وجود ندارد و تا وقتی که معیاری برای نظارت و سنجش این طرح به‌درستی مطرح نشود، تاثیری مثبتی بر بازار اجاره مسکن ندارد.

مستاجران در تلاطم بازار مسکن همچنان منتظر وعده‌های دولت برای ساماندهی این بازار پرطرفدار و حیاتی هستند.

تورم روزافزون قیمت‌ها، امید خانه‌دار شدن را از افراد جامعه گرفته و در سال‌های اخیر سیاست‌های دولت برای ساماندهی بازار مسکن نتوانسته است آن‌طور که باید به کمک مردم بیاید و گره کور بازار مسکن را باز کند. این سیاست‌ها دستاوردی جز گرانی و سردرگمی اقشار کم‌درآمد جامعه به‌دنبال نداشته است.

دستگاه‌های قضایی گوش به زنگ باشند

محمدی بیان کرد: طرح‌هایی که برای ساماندهی بازار مسکن مطرح می‌شوند، باید با مقررات و شرایط کشور هماهنگ باشد و به‌نحوی تنظیم شود که موجر و مستاجر را به قانون مقید کند. زمانی که از قانون تنها صحبت شود، تاثیری بر شرایط فعلی نمی‌گذارد. در ضمن، باید دستگاه‌های اجرایی در کنترل و نظارت این امر هدفمند عمل کنند و دستگاه‌های قضایی گوش به زنگ تخلف‌ها باشند تا به‌سرعت به کارشکنی‌ها پاسخ دهند.

وی افزود: متاسفانه بیشتر طرح‌های اقتصادی دولت آن‌طور که باید اجرا نمی‌شوند و هنوز هیچ طرحی که بتواند به‌صورت تمام و کمال عملی شود، وجود ندارد.

ساماندهی بازار مسکن به‌طورحتم بر بازار اجاره نیز تاثیر می‌گذارد و باید ببینیم در آینده گره کور بازار مسکن باز می‌شود یا شرایط فعلی به خودی خود باقی می‌ماند. امید است با برنامه‌ریزی و چاره‌اندیشی به‌موقع، بازار ملک برای اقشار کم‌درآمد در دسترس باشد و بیش از این، مردم با مشکل روبه‌رو نشوند.

سخن پایانی

مشکل تهیه مسکن مناسب، موضوعی است که ریشه انگیزه و امید به زندگی در شهروندان را می‌خشکاند و اوضاع را برای بقا و سعادت افراد سخت می‌کند؛ در شرایط تورمی موجود و تاثیر مستقیمی که بازار مسکن در حال تجربه کردن آن است، سیاست‌گذاری‌های مقطعی نه‌تنها باری از دوش مردم برنمی‌دارد، بلکه تیشه به ریشه مشکلات موجود در حوزه مسکن می‌زند.

وضعیت بازار مسکن به‌نحوی به بن‌بست خورده که حتی اجاره یک واحد نقلی برای بسیاری از اقشار کم‌درآمد از توان خارج شده است و اگر مالکان ملاحظه‌ای درباره افزایش مبلغ اجاره‌بها و پول پیش نداشته باشند، در عمل بسیاری از خانواده‌ها از گردونه زندگی در یک خانه ساده خارج می‌شوند.

چنین موضوعاتی دلایل کامل مشخصی دارد که مسئولان باید به آن توجه کنند و ادامه‌دار کردن سیاست‌های تکراری و دستوری و تنها بسنده کردن به وعده‌های انتخاباتی دردی از مردم دوا نمی‌کند.

بر همین اساس و به‌طورکلی مهم‌ترین عوامل موثر بر اجاره‌بهای مسکن شامل نقدینگی و تورم عمومی، قدرت خرید خانوار، کشش‌پذیری اجاره‌بها، تاثیر عوامل روانی و انتظارات بر بازار اجاره، ساختار جمعیتی، کاهش قدرت مالکیت خانوارهای جوان، کمبود واحدهای مسکونی اجاره‌ای متناسب با تمکن مالی دهک‌های متوسط و پایین جامعه، افزایش مهاجرت و در پی آن افزایش میزان تقاضا برای مسکن اجاره‌ای و نرخ سود سپرده‌های بانکی و تاثیرگذاری نرخ سود بر ترکیب میزان رهن و اجاره مسکن است.

بررسی آخرین وضعیت بازار مسکن حاکی از تشکیل صف طولانی تقاضا پشت درهای این بازار است. میزان تقاضا در بازار مسکن به‌مراتب بیشتر از عرضه برآورد شده؛ موضوعی که در نهایت به افزایش تورم در بخش مصرفی انجامیده است؛ از این‌رو باید مسئولان توجه داشته باشند که مشکلات بازار مسکن را به‌صورت ریشه‌ای و تلاش‌های خود را معطوف به حل مشکلات اقتصادی کنند تا اوضاع بازار ملک بدتر از این نشود.

کاهش محدودیت خرید نفت از بورس انرژی

براساس درخواست کارگروه سبدگردانی کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران و مصوبه هیات‌مدیره بورس انرژی ایران، محدودیت اندازه معاملاتی ابزار گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی کاهش یافت. به‌گزارش ایرنا، از سازمان بورس، ۲۰ خرداد کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران در نامه‌ای به بورس انرژی ایران خواستار کاهش حداقل اندازه معاملاتی گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی شد. نامه‌ای که در نهایت منجر به کاهش حداقل حجم خرید گواهی سپرده نفت خام سنگین و میعانات گازی از ۱۰۰۰ گواهی به ۱۰ گواهی (معادل ۱۰ بشکه) شد. حسب بررسی کارگروه سبدگردانی کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران و آسیب‌شناسی انجام‌گرفته درباره معاملات گواهی سپرده نفت خام و میعانات به‌عنوان یک ابزار جدید بازار سرمایه و تنها ابزار ارزی موجود در بازار از مواردی بوده که برای بهره از این ابزار باید از دیدگاه کارگروه سبدگردانی کانون استفاده کرد. همچنین، باتوجه به اینکه تخصیص ابزار گواهی سپرده نفت خام و میعانات به سبد اشخاص حقیقی با محدودیت قابل‌ملاحظه‌ای به‌لحاظ اندازه این قراردادها مواجه است و اندازه معاملاتی هزار بشکه، ارزشی معادل ۶۵ هزار دلار حدود ۲۵ میلیارد ریال بوده و از ارزش متوسط سبدهای اشخاص حقیقی بیشتر است؛ برای فراگیر شدن این ابزار و حضور آن در پرتفوی سرمایه‌گذاری سبدگردان‌ها پیشنهاد می‌شود اندازه معاملاتی این ابزار از ۱۰۰۰ گواهی به یک گواهی کاهش یابد. بورس انرژی ایران نیز در پاسخی به نامه مذکور طی مصوبه‌ای در هیات‌مدیره این شرکت محدودیت اندازه معاملاتی را از هزار بشکه به ۱۰ بشکه کاهش داد.

گواهی سپرده کالایی نفت ریسک سرمایه‌گذاری را پوشش می‌دهد

افزایش شفافیت معاملات نفتی در بستر بورس

گروه انرژی
editor@smtnews.ir

تابلو معاملات گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی در بورس انرژی ایران چند ماه پیش راه‌اندازی شد. معاملات این گواهی ابتدا با محدودیت‌هایی همراه بود که براساس آن اشخاص حقیقی و حقوقی دارای قرارداد با شرکت‌های سبدگردان (دارندگان کد PRX) ملزم به خرید دست‌کم هزار برگه بودند و اشخاص حقیقی اجازه خرید این گواهی‌ها را نداشتند.

اکنون پس از گذشت ۳ ماه از آغاز معاملات گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی شاهد تغییراتی در محدودیت‌ها هستیم. براساس درخواست کارگروه سبدگردانی کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران و مصوبه هیات مدیره بورس انرژی، از ۲۱ خرداد دارندگان کد PRX می‌توانند با رعایت حداقل خرید ۱۰ برگه در بازار این گواهی‌ها شرکت کنند، همچنین سایر اشخاص حقیقی مجاز شدند که با رعایت حداقل خرید هزار بشکه در این معاملات شرکت کنند. به این ترتیب در قالب ابزار گواهی سپرده کالایی نفتی هر شخص حقوقی بدون داشتن روابط خاصی می‌تواند به معاملات نفت خام و میعات گازی کشور ورود کند.

روند کار با گواهی سپرده کالایی

گواهی سپرده کالایی یک ورقه بهادار است که در بورس قابلیت پذیرش و معاملات دارد. این اوراق گواهی از یک کالای معینی که در بورس پذیرش شده، نشأت می‌گیرد. شرکتی که متقاضی است اول انباری را نزد سازمان بورس مشخص و آن را پذیرش می‌کند.

بعد که انبار پذیرفته شد، به‌ازای کالاهای موجود در انبار یک قبض انبار صادر می‌شود که این قبض توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی بنا بر واحدی که اعلام شده است، تبدیل به اوراق گواهی و به‌صورت الکترونیک در حساب ناشر وثیقه می‌شود و قابلیت معامله پیدا می‌کند.

مزایای معامله با گواهی سپرده کالایی

محمد خبری‌زاد، کارشناس بازار سرمایه بااشاره به ورود کالاها به بورس کالا در چند دهه اخیر تصریح کرد: در حال حاضر گواهی سپرده زعفران، شمش طلا و دیگر کالاها در بورس عرضه می‌شود. با تبدیل یک کالا به گواهی سپرده می‌توانیم دامنه مشتریان آن کالا را افزایش دهیم.

وی ضمن بیان این مطلب افزود: در حال حاضر، نفت مشتریان مخصوص خودش را دارد. افراد عادی نمی‌توانند در این زمینه سرمایه‌گذاری کنند. حتی افرادی که سرمایه خوبی دارند، به‌خاطر ماهیت نفت امکان سرمایه‌گذاری مستقیم در این محصول را ندارند. وقتی کالایی مثل نفت تبدیل به گواهی سپرده می‌شود، افراد می‌توانند گواهی سپرده بخرند و در سررسید موردنظر، گواهی را به فروش برسانند.

به این ترتیب، بستر برای ورود بخش خصوصی به معاملات آن کالا فراهم می‌شود.

این کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با ایسنا گفت: ورود بخش خصوصی به معاملات نفتی کشور در بستر بورس می‌تواند در مردمی‌سازی اقتصاد و افزایش شفافیت در خرید و فروش نفت کشورمان موثر باشد. کالاهای مختلف به‌ویژه محصولات کشاورزی به‌شدت در بورس کالا جا افتاده‌اند و طرح سپرده کالایی، کارآیی خود را نشان داده است. برای مثال، کشاورزان می‌توانند بدون هیچ واسطه‌ای کالای خود را در بورس کالا عرضه کنند و به این ترتیب، بستر مناسبی در بستر بورس در قالب طرح سپرده کالایی برای معاملات به‌وجود آمده است.

خبری‌زاد گفت: گواهی سپرده کالایی نفتی مزیت‌های زیادی دارد. اول اینکه، از قدرت نقدشوندگی بالایی برخوردار است، دوم، امکان انجام معامله روی آن وجود دارد. موضوع سوم این است که گواهی سپرده در سیستم بانکی کشور به‌عنوان یک دارایی کاملا پذیرفته شده است؛ به این معنا که با ارائه گواهی سپرده به بانک‌ها به سرمایه‌گذاران یک ضریب اعتباری داده می‌شود و می‌توانند تسهیلات دریافت کنند. باتوجه به این ویژگی‌ها می‌توانیم بگوییم که گواهی سپرده کالایی نفتی طرح خوبی است و می‌تواند برای اقتصاد کشور مفید باشد.

وی ادامه داد: در سپرده کالاهای مختلف، صندوق‌های سرمایه‌گذاری کالایی و دیگر صندوق‌های سرمایه‌گذاری امکان مشارکت دارند. به این معنا که تامین مالی خوبی برای صاحبان گواهی انجام می‌شود. اگر این موضوع را در گواهی سپرده کالایی نفتی هم داشته باشیم، فروش نفت در داخل کشور راحت می‌شود.

این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: تسویه ریالی با بهای روز ارز و نرخ روز هر بشکه نفت می‌تواند پوشش ریسک بیشتری برای سرمایه‌گذاران داشته باشد، زیرا حتی اگر نرخ نفت کاهش پیدا کند، صاحبان سپرده می‌توانند از محل نوسانات ارزی منتفع شوند، اما موضوع مهم این است که دولت به‌روشنی مشخص کند که کدام نرخ ارز مبنای تسویه‌ها خواهد بود.

> گواهی سپرده کالایی نفت، ارزش دارایی‌های سرمایه‌گذاران را به‌صورت ارزی حفظ می‌کند و سرمایه‌ها از آسیب‌های ناشی از کاهش ارزش ریال در برابر ارزهای خارجی در امان خواهند بود، همچنین ریالی بودن تسویه این گواهی باعث تسهیل نقدشوندگی آن می‌شود

با گواهی سپرده نفت، بورس حرفه‌ای‌تر می‌شود

در همین حال، یک کارشناس اقتصادی به کمک گواهی سپرده نفت خام در راستای حرفه‌ای‌تر شدن بازار سرمایه اشاره کرد و گفت: اجازه به اشخاص حقیقی برای وارد شدن به معاملات گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی می‌تواند نقطه آغاز خوبی برای تحقق نقش‌آفرینی بخش خصوصی در صادرات نفت باشد. هابیل خاوری در گفت‌وگو با ایرنا، اجازه به اشخاص حقیقی برای وارد شدن به معاملات گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی و همچنین کاهش حداقل خرید دارندگان کد PRX به ۱۰ گواهی را ۲ قدم مهم برای رونق معاملات این گواهی‌ها دانست و گفت: این اتفاق می‌تواند نقطه آغاز خوبی برای تحقق نقش‌آفرینی بخش خصوصی در صادرات نفت باشد.

وی در این‌باره عنوان کرد: تسهیل معاملات گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی ظرفیت‌های آن دسته از اشخاص حقیقی و حقوقی را که می‌توانند بازارهای جدیدی برای نفت ایجاد کنند، آزاد می‌کند.

خاوری بااشاره به اینکه ریالی بودن تسویه گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی در کنار ارزی بودن سفارش‌گیری مزیت‌های تازه‌ای را برای بازار سرمایه به‌همراه آورده است که پیش از آن وجود نداشت، اظهار کرد: این گواهی ارزش دارایی‌های سرمایه‌گذاران را به‌صورت ارزی حفظ می‌کند و سرمایه‌ها از آسیب‌های ناشی از کاهش ارزش ریال در برابر ارزهای خارجی در امان خواهند بود، همچنین ریالی بودن تسویه این گواهی باعث تسهیل نقدشوندگی آن می‌شود. این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی به‌عنوان ابزار جدید مالی نیز حائزاهمیت است، ادامه داد: بسیاری از افراد علاقه‌مند هستند که در بازارهای نفتی معاملات مستقیم انجام دهند، این افراد تا پیش از این مجبور بودند به خرید سهام شرکت‌های پالایشی بسنده کنند، اما اکنون به کمک گواهی‌های سپرده نفت خام و میعانات گازی می‌توانند به‌طورمستقیم و فقط با تحلیل نرخ جهانی نفت و حامل‌های انرژی از مسیر بورس انرژی ایران وارد این بازار شوند. به‌گفته وی، اگر هدف از ایجاد گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی توسعه ابزارها و بازارهای مبتنی بر نفت در بازار سرمایه و پاسخ به نیاز سرمایه‌گذاری در این حوزه باشد، می‌توان این گواهی را یک نقطه مثبت و قوی در حوزه نفت دانست که در صورت افزایش حجم انتشار آن، شاهد تحولات عظیمی در حوزه نفت خواهیم بود.

این فعال بازار سرمایه همچنین خاطرنشان کرد: نفت کالایی راهبردی در ایران است و اثرات بسیار زیادی روی بازار سرمایه می‌گذارد، در نتیجه گواهی سپرده نفت خام قابلیت اثرگذاری‌های مثبت قابل‌توجهی را در راستای حرفه‌ای‌تر شدن بازار سرمایه دارد. وی در پایان گفت: همخوانی این ابزار مالی با استانداردهای بازار سرمایه نیز از اهمیت زیادی برخوردار است و براساس چیزی که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط به ابزارهای مالی پذیرفته‌شده در بازار سرمایه مطرح شده است، گواهی سپرده نفت خام و میعانات گازی ابزاری استاندارد در بازار سرمایه است.

نواقص اوراق سلف نفتی رفع شد

یک استاد اقتصاد دانشگاه با بیان اینکه در طرح اوراق سلف نفتی، چیزی فروخته می‌شد که وجود نداشت و قرار بود در آینده استحصال شود، گفت: در گواهی سپرده کالایی نفت خام، نواقص اوراق سلف نفتی رفع شده و استقبال مردم افزایش یافته است؛ زیرا هم مردم سود می‌کنند و هم دولت. علی صوفی درباره مزیت‌های گواهی سپرده کالایی نفتی گفت: واقعیت این است که هر نوع کالایی اعم از نفت، خودرو و دیگر کالاها که وارد بورس شوند، روند خرید و فروش آنها شفاف می‌شود. با این اقدام دست دلال‌ها از معاملات کوتاه می‌شود، بستر رانت از بین می‌رود و قیمت‌ها هم شفاف می‌شوند. وی افزود: مهم‌ترین موضوع در اقتصاد هر کشوری نقطه تعادلی است که برای کالاها به‌دست می‌آید. نقطه‌ای که نه کمبود در آن هست و نه مازاد عرضه وجود دارد و بازار در تعادل قرار دارد. قیمت‌ها در بورس به تعادل می‌رسند و براساس عرضه و تقاضا تعیین می‌شوند؛ بنابراین، بورس می‌تواند بستر مناسبی برای معاملات کالاهای راهبردی مانند نفت باشد.

این کارشناس اقتصادی اظهار کرد: معمولا مافیاهای مختلف اعم از فعالان بخش دولتی یا صادرکنندگان و تولیدکنندگان یا دلالان در اقتصاد وجود دارند که مانع ورود کالاها به بورس می‌شوند.

به‌طورمثال، بارها تلاش شده است تا خودرو به بورس وارد شود، باوجود اینکه مردم استقبال می‌کنند، دولت رضایت دارد و بورس هم از این امر استقبال می‌کند، اما کسی نمی‌داند که چرا این امر تا حالا عملی نشده است. صوفی گفت: ما قبلا اوراق سلف نفتی را داشتیم که در عمل با شکست مواجه شد و نتوانست اهدافی را که برایش مشخص شده بود، محقق کند. در آن طرح، چیزی فروخته می‌شد که وجود نداشت و قرار بود در آینده استحصال شود اما در گواهی سپرده کالایی نفت خام، نواقص اوراق سلف نفتی رفع شده و استقبال مردم افزایش یافته است. در این طرح، هم مردم سود می‌کنند و هم دولت به‌لحاظ تامین بودجه نفع می‌برد. وی ادامه داد: مواردی مانند سررسید ۳۶ ماهه و اینکه هزینه انبارداری در ۱۸ ماهه اول رایگان است و در ۱۸ ماهه دوم صاحبان گواهی‌ها ملزم به پرداخت هزینه انبارداری ناچیزی هستند، یک نوع مشوق برای سرمایه‌گذاران است. این استاد دانشگاه تاکید کرد: در مراحل ابتدایی لازم است از این مشوق‌ها استفاده کنیم تا افراد به خرید این گواهی‌های سپرده تشویق شوند. احتمال دارد بعدا دولت این مشوق‌ها را حذف کند، اما الان که در ابتدای کار هستیم، وجود مشوق‌ها اتفاق خوبی است. اینکه تا چه اندازه از این طرح استقبال شود و مانند اوراق سلف نفتی به شکست نینجامد، به این موضوع بستگی دارد که ریسک‌ها کم، ثبات ارزی برقرار شود و نوسانات ارزی نداشته باشیم.

سخن پایانی

سرمایه‌گذاران معمولا به‌دنبال گزینه‌هایی برای سرمایه‌گذاری هستند که تاکنون در جامعه وجود نداشته است. گواهی سپرده نفت خام نیز طرح جدیدی است که برای جذب نقدینگی کشور مطرح شده و می‌تواند برای سرمایه‌گذاران به‌ویژه صندوق‌ها و شرکت‌های سرمایه‌گذاری که می‌توانند پوشش ریسک داشته باشند، جذاب باشد. بسیاری از کارشناسان معتقدند گواهی سپرده نفت خام که به‌عنوان بستری برای تنوع‌بخشی به روش‌های فروش نفت کشور مطرح شده است، مزیت‌های بی‌شماری دارد. این گروه معتقدند یکی از مزیت‌های طرح موردبحث این است که می‌تواند نقدینگی جامعه را مدیریت کند. از سوی دیگر، از آنجایی که در این طرح مابه‌ازای فیزیکی کالا در انبار موجود است، اطمینان‌خاطری به سپرده‌گذاران داده می‌شود؛ همچنین، در قالب این طرح خریداران داخلی نیز به معاملات نفتی کشور ورود می‌کنند و سهمی هم برای آنها دیده می‌شود؛ بنابراین، بستری برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی داخلی به‌وجود می‌آید و سرمایه‌گذاران می‌توانند از مزیت‌های آن بهره‌مند شوند. برخی نیز بر رفع انحصار فروش نفت از طریق وزارت نفت اشاره دارند و با این‌همه مخالفان این طرح نسبت به بروز رانت برای افراد خاص هشدار داده‌اند و معتقدند نظارت بر خریداران بخش خصوصی نفت باید با دقت بالا اعمال شود.

صادرات نفت رکورد شکست

اقدامات دولت سیزدهم برای افزایش صادرات نفت از ایجاد بازارهای سنتی گرفته تا جذب مشتریان جدید، باعث شد باوجود تحریم‌ها، صادرات نفت ایران در ۵ سال گذشته رکورد بزند.

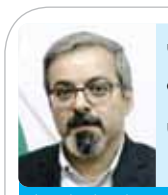
به‌گزارش مهر، صنعت نفت ایران چند دهه است که با انواع تحریم‌ها روبه‌رو است؛ تحریم‌هایی که بر میزان تولید و صادرات نفت کشور اثر مستقیم داشته و تنها هر زمان که مناسبات بین‌المللی تا حدی با گشایش همراه بوده، ایران توانسته است صادرات نفتی بیش از ۲ میلیون بشکه در روز داشته باشد. در آخرین مورد نیز که امریکا به‌صورت یک‌طرفه از برجام خارج شد و تحریم‌های جدید علیه نفت ایران اعمال کرد، صادرات نفت کشور به‌شدت پایین آمد. موضوعی که باعث شد تا در دولت قبل درآمدهای نفتی ایران در یک سال به‌گفته همان دولتمردان کمتر از ۱۰ میلیارد دلار در یک سال باشد.

این در شرایطی بود که همواره تلاش شد تا با رفع موانع تحریم از طریق مذاکره، راهی برای صادرات نفت باز شود، اما در عمل صادرات نفت به فروش غیررسمی محدود شد و حتی رسانه‌های غربی، نفتکش‌هایی را که نفت ایران را به خریداران می‌رساندند، شبح دریا خواندند، اگرچه در دولت گذشته تلاش می‌شد تا برجام دوباره احیا شود، اما استفاده از سایر فرصت‌ها برای افزایش صادرات نفت بدون وجود برجام کمابیش فراموش شده بود. با روی کار آمدن دولت سیزدهم اگرچه همچنان تلاش برای انجام مذاکرات ادامه داشت، اما همان‌گونه که سیدابراهیم رئیسی در جریان تبلیغات انتخاباتی نیز اعلام کرده بود، معیشت مردم به برجام گره نخورد. مذاکرات انجام می‌شد و در کنار آن، شرکت ملی نفت ایران علاوه بر مسیرهای گذشته برای افزایش صادرات نفت، فرصت‌های جدیدی ایجاد می‌کرد. فرصت‌هایی که از توسعه مناسبات با مشتریان قدیمی آغاز شد و تا جذب مشتریان جدید ادامه داشت. این رونق دیپلماسی در حوزه نفت تا آنجا پیش رفت که باوجود آنکه در ابتدای دولت سیزدهم بیش از ۸۰ میلیون بشکه میعانات گازی ایران روی آب ذخیره شده بود، حالا به‌گفته وزیر نفت و در آستانه دومین سال روی کار آمدن این دولت، ذخیره میعانات گازی روی آب به صفر رسیده است. آن‌گونه که محسن خجسته‌مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران پیش از این اعلام کرد، افزایش صادرات نفت، مربوط به مشتریان سنتی و مشتریان جدید است. در واقع، علاوه بر بازاریابی که ایرانی‌ها برای فروش نفت خود در دولت سیزدهم انجام دادند، استفاده از فرصت‌هایی مانند توسعه پالایشگاه‌های فراسرزمینی نیز انجام شد. ایران پالایشگاه‌های نفت کشورهای دیگر را با دانش فنی بومی‌سازی‌شده، نوسازی می‌کند تا نفت خود را در این پالایشگاه‌ها پالایش کند. با این اقدام، علاوه بر افزایش صادرات نفت، صادرات خدمات فنی و مهندسی نیز انجام خواهد شد. این اقدامات در کنار افزایش ظرفیت تولید نفت کشور که بیشتر بر برداشت از میادین مشترک مانند غرب کارون انجام شد، براساس داده‌های کشتیرانی، در شرایط محدودیت تولید برخی کشورها، تولید و صادرات نفت ایران در سال ۲۰۲۳ رکوردهای جدیدی را شکست. اطلاعات شرکت کپلر (یک شرکت ردیابی نفتکش‌ها) نشان می‌دهد که صادرات نفت خام ایران در ماه مه (اردیبهشت و خرداد) از یک و نیم میلیون بشکه در روز بیشتر شده که از سال ۲۰۱۸ تاکنون بی‌سابقه است. در حالی که صادرات نفت خام ایران در سال ۲۰۱۸ و پیش از خروج امریکا از برجام، ۲.۵ میلیون بشکه بود، اما با بازگشت تحریم‌ها، صادرات نفت در دولت قبل تا زیر ۲۰۰ هزار بشکه در روز نیز کاهش پیدا کرد.

ظرفیت تولید نفت به‌عنوان یکی از ابزارهای قدرت هر کشور نفتی در چانه‌زنی‌های سیاسی و اقتصادی به‌شمار می‌رود. اگرچه ظرفیت‌سازی برای تولید نفت به‌صورت بهینه انجام می‌شود، اما یکی از مواردی که باید موردتوجه باشد، ظرفیت‌سازی با نگاه به کمیت اقتصادی است. داشتن ظرفیت ۴ میلیون بشکه باتوجه به بازار نفت ایران در آینده و برنامه‌های نگهداشت توان تولید و چشم‌اندازی که از شرایط مربوط به محیط خارجی پیش‌روی ایران است، یک ظرفیت بهینه و مطمئن به‌شمار می‌رود. باوجود آنکه تولید نفت نیازمند سرمایه‌گذاری است، اما در دولت سیزدهم تلاش شد تا با امکانات موجود، ظرفیت تولید نفت به پیش از تحریم‌ها بازگردد. میزان تولید نفت خام ایران نیز هنوز بیش از ۳ میلیون بشکه در روز و به‌میزان تولید نفت خام اعلام‌شده در ماه مه است. براساس آمار سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، میزان نفت تولیدی ایران در ماه مه، ۳ درصد از نفت تولیدی در جهان است و تولید این مقدار نفت در روز، از سال ۲۰۱۸ تاکنون بی‌سابقه است. افزایش تولیدی که به افزایش صادرات منجر شد و آن‌گونه که جواد اوجی، وزیر نفت اعلام کرده است در سال ۱۴۰۱، ۱۹۰ میلیون بشکه نفت بیشتر از سال ۱۳۹۹ و ۸۳ میلیون بشکه بیشتر از سال ۱۴۰۰ نفت صادر شد. افزایش صادرات نفت ایران باوجود استمرار شرایط تحریم نشان‌دهنده بی‌اثر کردن تحریم‌ها با تکیه بر توان داخلی است. موضوعی که می‌تواند قدرت ایران در چانه‌زنی‌های منطقه‌ای و سیاسی را بالا ببرد. اکنون نیز که مذاکرات همچنان از سوی مقامات سیاسی کشور پیگیری می‌شود، افزایش توان تولید و صادرات نفت، دست بالا را برای ایران خواهد داشت و می‌تواند به توسعه بازار نفت کشور منجر شود.

یادداشت

بازتعریف الزامات توسعه اقتصادی

سید علیرضا سیاسی‌راد
کارشناس اقتصاد

سال ۶۹ درست ۱۰ سال بعد از قطع ارتباط ایران با صندوق بین‌المللی پول، جنگ پایان یافته بود و کارشناسان صندوق بین‌المللی به‌دعوت ریاست بانک مرکزی وقت به ایران آمدند؛ کشوری که بعد از سال‌های جنگ قصد بازسازی اقتصاد را داشت با دو توصیه کارشناسان صندوق بین‌المللی پول مبنی بر اصلاح نرخ ارز و اجرای خصوصی‌سازی مواجه شد؛ توصیه‌ای که سال‌ها بعد از زمانی که ایران از تحریم‌های دوم بین‌المللی بیرون آمده دوباره تکرار شده است. در این بین یک سوال اساسی مطرح می‌شود و آن اینکه چرا نسخه‌ای که صندوق بین‌المللی پول برای توسعه اقتصادی ایران می‌پیچد همان توصیه‌های قبل است؟

این در حالی است که در سال‌های اخیر مدل‌های توسعه در جهان تغییر کرده است. آیا ایران بستر تغییر را ندارد که هنوز همان توصیه‌ها دوباره برای ایران تکرار می‌شود؟ درحالی‌که ایران این سال‌ها با ایرانی که نمایندگان صندوق بین‌المللی پول در سال‌های بعد از جنگ وارد آن شدند بسیار متفاوت است. پیش از پاسخ به این سوال باید الزامات توسعه اقتصادی را دوباره مرور کنیم. آنچه مسلم است توسعه اقتصادی بدون یک برنامه منسجم و توانمند اقتصادی امکان‌پذیر نیست، اما علت ثبات توصیه‌های صندوق بین‌المللی پول به ایران چیست؟

چون مشکلات ایران مثل قبل یا حتی در مواردی بدتر از قبل است. واقعیت این است که سیاست‌گذاری‌های اقتصاد ایران در دوره‌ای (دولت اصلاحات) رو به بهبود بود.

باتوجه به آمار در آن دوران شاخص‌های کلان اقتصادی مثبت شد؛ چنانکه نرخ بیکاری کاهش یافت و رشد اقتصادی رو به بهبود گذاشت. تاسیس صندوق ذخیره ارزی و افزایش حجم صادرات غیرنفتی و کنترل تورم همگی اتفاقات مثبت اقتصاد ایران در سال‌های دولت اصلاحات بود. تا آنجا که اقتصاد ایران به مرحله‌ای رسید که می‌توانست به ثبات نسبی دست یابد و به سمت توسعه گام بردارد، اما دقیقا در همین دوران با روی کار آمدن دولت نهم و بعد دهم، تمام دستاوردهای سال‌های یادشده از بین رفت و نمی‌توان این عقبگرد را نادیده گرفت؛ یعنی در سال‌های دولت نهم و دهم به‌سادگی و سرعت تمام دستاوردهای اقتصادی را یکباره بر باد دادیم و به اوج بی‌ثباتی اقتصادی رسیدیم. تحریم هم مزید بر علت شد تا دولتی شدن اقتصاد ایران و نااطمینانی سیاسی و کاهش امنیت ناشی از جنگ اقتصادی پیش‌آمده، بخش خصوصی را از هر نوع سرمایه‌گذاری منصرف کند.

در سوی دیگر، تمام این اتفاقات در دوران رکود درآمدهای نفتی رخ داد. درنتیجه، اقتصاد ایران دولتی‌تر شد و با افزایش شکل‌گیری نهادهای خصولتی نه‌تنها بخش خصوصی در این سال‌ها رونق نیافت، بلکه براساس آمار نرخ رشد اقتصادی هم منفی شد و اقتصاد رو به نزول رفت؛ بنابراین، بحرانی که در این سال‌ها دامن‌گیر اقتصاد ایران شد با سال‌های بعد از جنگ تفاوتی نداشت و دولت یازدهم هم میراث‌دار این اقتصاد شد؛ بر این اساس چندان عجیب نیست که توصیه‌های سال‌های بعد از جنگ هنوز برای توسعه اقتصادی ایران تکرار می‌شود.

در حقیقت، درگیر کردن بخش خصوصی بدون ایجاد شرایط باثبات امکان‌پذیر نیست. برای پیش‌بینی‌پذیر شدن آینده برای سرمایه‌گذار باید شرایط باثبات برای اقتصاد ایجاد کرد. بازگرداندن امید به فضای اقتصادی ایران با رفع تحریم‌ها و کاهش ریسک سرمایه‌گذاری را نیز نمی‌توان نادیده گرفت؛ از این رو، با برداشته شدن تحریم‌ها و دستیابی به ثبات در اقتصاد حجم سرمایه‌گذاری افزایش می‌یابد که در نهایت می‌تواند ایران را در مسیر توسعه اقتصادی قرار دهد.

از سوی دیگر، برای تحقق توسعه اقتصادی فقط توسعه ارتباطی و ارتقای توان بخش خصوصی مهم نیست. مسئله این است که ماهیت نیروهایی که قبلا به‌عنوان اهرم‌های مخالف فعالیت می‌کردند، شرکت‌های وابسته به دولت بودند. در این سال‌ها این ماهیت تغییر کرده و رقیب شرکت‌های بخش خصوصی ایران دیگر شرکت‌های دولتی نیستند، بلکه شرکت‌های خصولتی ذی‌نفوذی که قادر به تاثیرگذاری قوی غیررسمی بر دولت و تمام تحولات مثبتی که می‌خواهد در بخش خصوصی اتفاق بیفتد، هستند. به همین دلیل است که گفته می‌شود امروز شرایط از شرایط جنگ و بعد از جنگ بحرانی‌تر است.

رشد اقتصادی سال ۱۴۰۱ به ۴ درصد رسید

بانک مرکزی اعلام کرد: تحقق رشد اقتصادی ۴ درصدی در سال ۱۴۰۱ در امتداد رشد اقتصادی ۴.۴ درصدی سال ۱۴۰۰، حکایت از تداوم رشد قابل قبول فعالیت‌های اقتصادی در کشور دارد؛ به‌طوری که رشد تولید ناخالص داخلی در تمام فصول سال ۱۴۰۱ از روندی صعودی برخوردار بوده است.به گزارش ایرنا، رشد تولید ناخالص داخلی در تمام فصول سال ۱۴۰۱ از روندی صعودی برخوردار بوده، به‌نحوی که از فصل اول تا پایان فصل چهارم سال مزبور، میزان رشد اقتصادی کشور به ترتیب ۱.۹ درصد، ۳.۹ درصد، ۴.۹ درصد و ۵.۳ درصد بوده است.

براساس محاسبات مقدماتی اداره حساب‌های اقتصادی این بانک، تولید ناخالص داخلی به نرخ پایه (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵) در سه ماهه چهارم سال ۱۴۰۱ به رقم ۳۵۹۶.۸ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سه ماهه چهارم سال ۱۴۰۰، رشد ۵.۳ درصدی را نشان می‌دهد. همچنین رشد اقتصادی بدون نفت طی دوره مذکور معادل ۴.۷ درصد بوده است.

در مجموع عملکرد تولید ناخالص داخلی کشور به نرخ پایه در سال ۱۴۰۱ «با احتساب نفت» و «بدون احتساب نفت» به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ به ترتیب به ۱۵۱۵۴.۰ و ۱۳۸۸۱.۸ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سال قبل از آن به ترتیب با افزایش ۴ و ۳.۵ درصدی همراه بوده است. تحقق رشد اقتصادی ۴ درصدی در سال ۱۴۰۱ در امتداد رشد اقتصادی ۴.۴ درصدی سال ۱۴۰۰، حکایت از تداوم رشد قابل‌قبول فعالیت‌های اقتصادی در کشور دارد.

گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس از میزان تحقق اهداف برنامه ششم منتشر شد

طولانی‌ترین برنامه؛ سنگین‌ترین شکست

امیر عباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

سند چشم‌انداز ۲۰ساله ایران، سندی برای تبیین افق توسعه ایران در زمینه‌های گوناگون فرهنگی، علمی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی است. این سند بالادستی از سال ۱۳۸۴ و در قالب ۴ برنامه توسعه پنج‌ساله تدوین و اجرایی شده و براین اساس تاکنون ۶ برنامه پنج‌ساله توسعه‌ای تدوین و اجرایی شده است. در پایان سال ۱۴۰۰ دوره برنامه ششم توسعه پایان یافت، اما باتاخیر در تدوین برنامه هفتم، برنامه ششم برای سال ۱۴۰۱ تمدید شد که با ادامه تعلل دولت در ارائه برنامه هفتم، برای امسال نیز تمدید برنامه ششم تکرار شد. حالا برنامه هفتم توسعه به مجلس رسیده و قرار است پس از تصویب از سال آینده اجرایی شود. فلسفه تدوین و اجرای برنامه‌های توسعه‌ای، تعیین نقشه و مسیر دستیابی به اهدافی است که در نهایت به اهداف سند چشم‌انداز ختم می‌شود، این در حالی است که به گواه آمار هیچ یک از برنامه‌های توسعه‌ای به اهداف تعیین‌شده نرسیدند و در آخرین آمار نیز مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی تحقق برنامه ششم توسعه را تنها ۹ درصد اعلام کرده است. در برنامه ششم توسعه رشد اقتصادی ۸ درصدی هدف‌گذاری شده بود، اما در عمل نرخ رشد اقتصادی در طول دوره برنامه ششم به زحمت به یک درصد رسید و روند نرخ تورم به‌جای کاهشی بودن، افزایشی بود. به این ترتیب به گواه آمار برنامه ششم توسعه را تنها ۹ درصد اعلام کرده است. در برنامه هدف‌گذاری‌های خود شکست سختی خورده است. کارشناسان معتقدند با عقب‌ماندگی از اهداف برنامه‌های پیشین فلسفه تدوین برنامه‌های میان و بلندمدت زیر سوال رفته و ناکامی این برنامه‌ها در دستیابی به اهداف تعیین‌شده، تحقق توسعه همه‌جانبه را با ابهامات جدی مواجه می‌سازد.

بررسی عملکرد دو برنامه اخیر پنجم و ششم نشان می‌دهد واقعیات اقتصادی کشور چیزی مجزا و مستقل از برنامه‌های توسعه هستند. البته در این شکی نیست که هم اقتصاد کشور و هم برنامه‌های توسعه در این دهه عملکرد ناموفق و ناامیدکننده‌ای داشته‌اند

برنامه‌های بی‌هدف

باوجود اینکه ایران در مقایسه با کشورهای آسیا، زودتر به برنامه‌ریزی توسعه‌ای اقدام کرده، به دستاوردهای بسیار ناچیزی در مقایسه با بسیاری از کشورها رسیده است. با تشکیل شورای برنامه‌ریزی در سال ۱۳۱۶، به‌تدریج ۵ برنامه عمرانی به اجرا در آمد و برنامه ششم عمرانی با وقوع انقلاب اسلامی و متعاقب آن ۸سال جنگ با عراق، کاملا متوقف شد. با پایان یافتن جنگ، بازسازی اقتصاد آسیب‌دیده از جنگ و دستیابی به راهکاری برای بهبود وضع زندگی مردم ضرورت یافت. در این زمینه، برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به‌صورت پنج‌ساله از سال ۱۳۶۸ در جریان اجرا قرار گرفتند. برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در ایران با اهداف گسترده و متنوعی تنظیم شده‌اند که بازسازی اقتصادی بعد از جنگ، رشد سریع و مستمر اقتصادی در سطح مطلوب، کنترل نقدینگی و مهار تورم (مقابله با بیماری هلندی و تورم رکودی)، کاهش اندازه دولت و تصدی‌گری دولت در اقتصاد، کاهش وابستگی اقتصاد به صادرات صنعت نفت و پرهیز از خام‌فروشی، گسترش نقش آفرینی بخش خصوصی و بهبود فضای کسب‌وکار و ایجاد اشتغال، آزادسازی و افزایش خصوصی‌سازی مطابق اصل ۴۴، هدفمندی یارانه‌ها و مدیریت نظام پرداخت یارانه‌های انرژی، ارتقای سطح آموزشی و تقویت سرمایه‌های انسانی، پیاده‌سازی توسعه پایدار از جمله حفظ محیط‌زیست، مدیریت بحران آب و مدیریت مصرف انرژی، تنها بخشی از مهم‌ترین اهداف اقتصادی طی ۳۰سال اخیر بوده‌اند.

برنامه اول توسعه با هدف بازسازی اقتصادی و خصوصی‌سازی پی‌ریزی شد، اما در عمل، دولت ابعاد بسیار بزرگ‌تری نسبت به قبل پیدا کرد. در برنامه دوم، رشد متوسط ۵.۱ درصدی مدنظر بود که ۳.۲ درصد آن محقق شد. در برنامه سوم، هدف‌گذاری رشد اقتصادی ۵.۸ درصد بود که ۵.۴ درصد آن محقق شد که فقط ۰.۴ درصد از میزان موردانتظار کمتر بود. ۲ برنامه توسعه پنج‌ساله پنج و ششم نیز با ناکامی کامل در رسیدن به اهداف خود مواجه شدند. در برنامه ششم و پنجم رشد اقتصادی سالانه ۸ درصدی هدف‌گذاری شد، اما در عمل نرخ رشد اقتصادی در طول دوره برنامه ششم به زحمت به یک درصد می‌رسد و در طول برنامه پنجم نیز به نرخ منفی ۰.۷۸ درصد رسید. همچنین روند تورم به‌جای کاهشی بودن، افزایشی بود و در طول اجرای هر دو برنامه نرخ میانگین آن بیش از ۲۲ درصد بود. به این ترتیب برنامه پنجم و ششم توسعه در تحقق اهداف خود شکست سختی خوردند. این روند هدف‌گذاری و تحقق اهداف در برنامه‌های بعدی نیز ادامه داشت و در برنامه ششم توسعه نیز تنها ۹ درصد اهداف محقق شده است.

> به‌گواه آمار هیچ یک از برنامه‌های توسعه‌ای به اهداف تعیین‌شده نرسیده‌اند و در آخرین آمار نیز مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی میزان تحقق اهداف برنامه ششم توسعه را تنها ۹ درصد اعلام کرده است

واقعیات اقتصادی مستقل از برنامه‌های توسعه

محمدتقی فیاضی، کارشناس و تحلیلگر اقتصادی به صمت گفت: وقتی برنامه‌های مختلف توسعه پنج‌ساله کشور را بررسی می‌کنیم و همزمان واقعیت‌های اقتصادی آن را موردتوجه قرار می‌دهیم، تا حدود زیادی استقلال میان این دو وجود دارد. با این حال، بررسی دو برنامه اخیر پنجم و ششم نشان می‌دهد واقعیات اقتصادی کشور چیزی مجزا و مستقل از برنامه‌های توسعه هستند. البته در این شکی نیست که هم اقتصاد کشور و هم برنامه‌های توسعه در این دهه عملکرد ناموفق و ناامیدکننده‌ای داشته‌اند.

این کارشناس اقتصاد ادامه داد: مشکل کشور ما در برنامه‌نویسی این است که هنگام نوشتن برنامه، برنامه‌ریزان واقعیات را کنار می‌گذارند و به بیان آمال و آرزوهای خود می‌پردازند. این امر سبب می‌شود برنامه‌های توسعه اجرا شده در ایران از نظر اولویت‌بندی واضح و شفاف نباشند، همچنین گاهی براساس اطلاعات مخدوش و غیرواقعی نوشته می‌شوند و به همین دلیل بسیاری از بخش‌های برنامه‌ها منطبق با نیاز کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت کشور نیست. از طرف دیگر، این نگرش آرزوخواهانه سبب می‌شود در هر برنامه توسعه پنج‌ساله نرخ رشد موردنظر ۸ درصد تعیین شود، اما منابعی که برای دستیابی به این نرخ رشد موردنیاز است را مشخص نمی‌کنند. یا اگر منابعی هم برای این میزان رشد که رشدی بالاست و در نتیجه منابع چشمگیری هم می‌طلبد، تعیین شود، قابل وصول نیست و به همین دلیل در مرحله سرمایه‌گذاری امکانات اولیه برای رشد اقتصادی موردنظر فراهم نمی‌شود.

▣ تاکید بر سرمایه‌گذاری خارجی

فیاضی تصریح کرد: چه در برنامه پنجم و چه در برنامه ششم توسعه بر جذب منابع از طریق سرمایه‌گذاری خارجی تاکید و براساس آن منابعی مفروض گرفته شده است. حال پرسش این است که سرمایه‌گذاری خارجی کجاست؟

منطقی است وقتی کشور با دیوار تحریم‌ها مواجه می‌شود، امکان جذب سرمایه‌گذاری خارجی هم به حداقل می‌رسد. البته حتی اگر تحریم‌ها هم نبودند باتوجه به مشکلات ساختاری اقتصاد کشور، موانع محیط کسب‌وکار و نرخ بالای تورم، سرمایه‌گذاران کمی تمایل به سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران پیدا می‌کنند.

او تاکید کرد: در بخش مالی یا بودجه هم وضعیت کشور چندان مناسب نیست. کسری بودجه دولت رو به افزایش است و حتی منابع کافی برای جبران این کسری بودجه وجود ندارد، به همین دلیل ممکن است تورم ناشی از افزایش کسری بودجه در کشور بیشتر شود که این مسئله به شتاب افزایشی قیمت‌ها خواهد افزود. به این ترتیب حتی شرایط اقتصاد ایران به‌شکل مجرد نیز امکان کافی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی یا حتی سرمایه‌گذاری داخلی در بخش‌های مولد را ندارد.

▣ سردرگمی در اجرای برنامه

این مدرس دانشگاه افزود: در برنامه‌های توسعه‌ای پنج‌ساله کشور به‌جای آنکه اولویت‌های واقعی باتوجه به منابع واقعی و ممکن سنجیده و ارزیابی شوند، همه مشکلات مطرح می‌شوند و همین بر سردرگمی هنگام اجرای برنامه می‌افزاید. نمی‌توان ۱۰۰ اولویت برای مشکلات کشور تعیین کرد و آنها را در برنامه توسعه نوشت و انتظار داشت پس از گذشت تنها ۵ سال این برنامه محقق و مشکلات هم برطرف شود. در بیشتر کشورهای جهان در برنامه‌های توسعه چند شاخص هدف‌گذاری می‌شوند و برای رسیدن به نتایج مثبت در آنها برنامه‌ریزی می‌شود و اولویت‌های یک برنامه هم براساس دستیابی به این اهداف تصویب می‌شوند. متاسفانه این روش در برنامه‌ریزی ایران همواره غایب است، اما در دو برنامه اخیری که در کشور اجرا شده این وضعیت اسفناک‌تر هم شده است؛ به این معنا که تعداد انبوهی از مشکلات مطرح شدند و برای رفع آنها بحث شده اما هیچ کدام در عمل پیگیری نداشته و رها شده‌اند.

به این ترتیب، به‌نظر می‌رسد برنامه‌های توسعه پنج‌ساله در کشور ما در دستیابی به حداقل اهداف خود ناکام مانده‌اند.

ضعف در تامین منابع و اراده مسئولان

علی قنبری، کارشناس اقتصاد و عضو هیات‌علمی دانشگاه تربیت مدرس، درباره بحران‌های فراگیر اقتصاد کشور در دهه ۹۰ و در طول اجرای برنامه‌های پنجم و ششم توسعه گفت: در دهه ۹۰ مشکلات بسیاری برای اقتصاد کشور به‌وجود آمد که کار را برای پیشروی اقتصادی ایران دشوارتر از هر زمان دیگری کرد؛ از جمله تحریم‌های شدیدی که در بیشتر سال‌های این دهه علیه اقتصاد کشور اعمال شده بود. همچنین مشکلات مقطعی چون شیوع کرونا در کنار عملکرد نادرست مسئولان دست به‌دست یکدیگر دادند تا برنامه‌های توسعه کشور مورد بی‌توجهی قرار بگیرند و اهداف محقق نشوند.

وی تصریح کرد: نبود منابع کافی و پایدار برای اجرای برنامه در کنار نبود اراده کافی در مسئولان برای تعریف حرکت‌های خود در قالب برنامه‌های توسعه و بودجه‌های سالانه، سبب شده همه برنامه‌های اجراشده در کشور به میزان زیادی ناموفق باشند و این رویه در دهه ۹۰ هم ادامه پیدا کرد، اما باتوجه به موانع جدی که در این برهه در مسیر اقتصاد کشور ایجاد شد، اثرات ناکارآمدی بیش از پیش خود را در شاخص‌ها نشان داد.

این کارشناس اقتصاد افزود: براساس آنچه بیان شد، من فکر می‌کنم دولت‌ها در پدیدآمدن این وضعیت نقش چشمگیری داشتند. البته در کنار قوه مجریه، نقش نهادهای دیگر از جمله مجلس نیز کم نبود.

▣ پیامدهای کنار گذاشتن برنامه‌ریزی در اقتصاد

معاون وزیر جهاد کشاورزی دولت یازدهم درباره پیامدهای کنار گذاشتن برنامه‌ریزی در اقتصاد کشور، خاطرنشان کرد: مسئولان وقتی مشاهده می‌کنند برنامه‌ها در دستیابی به اهداف خود با شکست روبه‌رو می‌شوند، دیگر اراده کافی برای حرکت در قالب یک برنامه توسعه‌ای را ندارند و به این نتیجه می‌رسند که بهتر و بی‌دردسرتر خواهد بود اگر برنامه پنج‌ساله دیگر نوشته نشود و مدیریت به این شکل کنار گذاشته شود.

▣ فاصله معنادار با توسعه و پیشرفت

او افزود: البته نبود یک برنامه توسعه در کشور سبب می‌شود رشد کشور به‌جای حالت پایدار به‌شکل زیگزاگی و سینوسی در بیاید؛ در نتیجه حتی اگر در مقاطعی رشد شکل بگیرد، توسعه رخ نخواهد داد. همچنین نمی‌توان به‌خوبی منابع را هدفمند کرد و به بخش‌های مختلف تخصیص داد. این امر سبب می‌شود کشور از مسیر توسعه دور و دورتر شود.

وی ادامه داد: باوجود اینکه ایران یکی از ثروتمندترین و غنی‌ترین کشورهای جهان است، با توسعه و پیشرفت فاصله معناداری دارد، این در حالی است که نرخ رشد نیروی انسانی در کشور در کنار منابع فراوان زیرزمینی بسترهای لازم برای صنعتی و مولد شدن هرچه بیشتر کشور را فراهم آورده و تنها کافی است با نگاهی درست و از مسیر اصولی به سمت توسعه و پیشرفت حرکت کرد. اگر برنامه‌ریزی اقتصادی در کشور کنار گذاشته شود، از مزیت‌های موجود استفاده نخواهد شد و کل کشور دچار زیان و ضرر می‌شود. به این ترتیب، باید از مسئولان خواست از چنین نگرشی هرچه بیشتر فاصله بگیرند.

این کارشناس اقتصاد گفت: همان‌طور که مشاهده می‌شود در سال‌های اخیر از میزان درآمدهای واقعی مردم کاسته و مشکلات معیشتی در کشور بیشتر شده است.

همچنین به‌جای آنکه در شاخص‌های اصلی اقتصاد مانند رشد، بیکاری و تورم با بهبود شرایط مواجه شویم، با روند ضعیف و ناامیدکننده روبه‌رو می‌شویم. علاوه بر این درآمد سرانه در کشور کاهش یافته و ضریب جینی و فاصله طبقاتی هم رو به افزایش است.

سخن پایانی

به‌گفته بسیاری از کارشناسان، در طول سال‌های دهه ۹۰ که دو برنامه پنجم و ششم توسعه در جریان بودند، از نظر شاخص‌های اقتصادی با موفقیت‌های چشمگیری روبه‌رو نبوده‌ایم. همچنین اقتصاد دچار مشکلات فراوان و وضعیت ناخوشایندی در برخی بخش‌ها ایجاد شده است. آمار نشان می‌دهد نه در کنترل تورم، نه در رشد اقتصادی، نه در میزان اشتغالزایی و نه دیگر شاخص‌ها اقتصاد کشور شرایط خوبی نداشته و حرکت رو به جلویی در پیش نبوده است. باوجود تمام موارد یادشده دولت تاکید دارد با تمرکز بر مسئله‌محوری برنامه هفتم توسعه، حاصل اجرای این برنامه موفقیت خواهد بود.

انعقاد ۱۸۰ تفاهمنامه در نمایشگاه آبادیران

دبیر نخستین نمایشگاه فناوری‌ها و محصولات محرومیت‌زدا از امضای بیش از ۱۳۰ تفاهمنامه و ۵۳ قرارداد همکاری بین شرکت‌های دانش‌بنیان و نهادهای محرومیت‌زدا طی ۳ روز برگزاری این نمایشگاه خبر داد. حمیدرضا شکری، در مراسم اختتامیه نخستین دوره نمایشگاه فناوری‌ها و محصولات محرومیت‌زدا (آبادیران) گزارشی از روند فعالیت‌ها و دستاوردهای نمایشگاه ارائه داد. به نقل از معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان، وی گفت: در این دوره بیش از ۸۰ نفر از مدیران دستگاه‌های اجرایی و نهادهای حکومتی از نمایشگاه بازدید کردند.

وی گفت: علاوه بر تفاهمنامه‌ها و قراردادهای اعلام‌شده از سوی شرکت‌ها که بیش از ۱۸۰ عنوان بوده، چند توافقنامه همکاری مشترک بین معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و سازمان نوسازی مدارس، صندوق کارآفرینی امید، مرکز جهاد آبرسانی وزارت نیرو، بنیاد علوی، کمیته امداد امام و معاونت اشتغال وزارت کار امضا شده است. شکری در ادامه بیان کرد: بیش از ۶۰ توافقنامه همکاری مشترک به ارزش هزار و ۸۰ میلیارد ریال بین بنیاد علوی و موسسه دانشمند با شرکت‌های دانش‌بنیان امضا شده است. دبیر نمایشگاه آبادیران افزود: کمیته امداد امام‌خمینی (ره) هم ۲ تفاهمنامه همکاری مشترک در زمینه صادرات محصولات دانش‌بنیان و ۴۰ مورد تفاهمنامه با کارفرمایان برای به‌کارگماری مددجویان در مشاغل دانش‌بنیان، فناور و خلاق امضا کرده و ۶۰ مورد تفاهم هم با راهبران شغلی در حوزه دانش‌بنیان، خلاق و فناور در این دوره از نمایشگاه انجام گرفته است. وی افزود: توافقنامه‌های همکاری مشترک بنیاد احسان نیز در ۲ بخش قرارگاه نوآوری (۸ تفاهمنامه و ۳ قرارداد) و قرارگاه عدالت‌آموزی (۱۰ تفاهمنامه) به ارزش ۳۰ میلیارد ریال منعقد شده است.

دستاوردهای دانش‌بنیانی برای مدیریت مصرف آب بررسی شد

حل بحران آب با توان دانش‌بنیان‌ها

کمبود منابع آب در ایران به‌لحاظ قرارگیری در نواحی خشک و نیمه‌خشک جهان بر کسی پوشیده نیست. رخداد جریانات سیلابی و آنی از ویژگی‌های اساسی این نواحی محسوب می‌شود. در حالی که میزان متوسط بارش و تبخیر کشور به ترتیب یک‌سوم و ۳ برابر متوسط جهانی است. از نظر پراکنش مکانی، ۷۰ درصد بارش‌ها بر ۲۵ درصد اراضی و ۳۰ درصد آن بر ۷۵ درصد اراضی می‌بارد. از نظر پراکنش زمانی نیز ۷۵ درصد بارش‌ها در فصول غیرزراعی و ۲۵ درصد بارش‌ها در فصول زراعی نازل می‌شود. با این وجود، به گفته بسیاری از کارشناسان، صرفه‌جویی در مصرف آب از مسیر فناوری می‌گذرد. به‌عبارت دیگر، باید بکارگیری فناوری، پایه اصلی برنامه‌ریزی‌های منابع آب باشد. صمت در این گزارش به اهمیت دانش‌بنیان شدن مدیریت منابع آبی پرداخته است.

فیلتر آنتی‌باکتریال نانویی دارای یک کارتریج کربن فعال حاوی نانو ذرات نقره و اکسیدروی و با خلل و فرج است و درصد بسیار زیادی از پاتوژن‌ها و باکتری‌های موجود در آب را نیز حذف می‌کند

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

مدیریت به سبک دانش‌بنیان

آب‌های زیرزمینی با تامین بیش از ۵۰ درصد از نیازهای آبی کشور، نقش موثری در مدیریت آب کشور دارند و مدیریت دانش‌بنیان این آب‌ها ضروری است. مدیریت آب در کشور به ۲ بخش کلان مدیریت آب سطحی و آب زیرزمینی تقسیم شده و مدیریت دانش‌بنیان آب زیرزمینی به دلایل مختلف از اهمیت زیادی برخوردار است. منابع آب زیرزمینی حدود ۵۷ درصد از نیاز آب شرب شهری، ۸۳ درصد از نیاز آب شرب روستایی و ۵۲ درصد از نیاز آب کشاورزی کشور و در مجموع ۵۵ درصد از کل نیاز بخش‌های مختلف کشور را تامین می‌کند. یافته‌های تحقیقاتی نشان می‌دهد که یکی از راهکارهای دانش‌بنیان برای مدیریت آب‌های زیرزمینی و جبران کاهش تراز سفره‌های آب زیرزمینی در کشور، آبخیزداری و آبخوانداری است که این موضوع در اسناد و قوانین بالادستی و نیز قوانین موضوعه کشور تاکید شده است.

تصفیه هوشمند آب در خانه

برای بررسی موضوع آب و نقش دانش‌بنیان‌ها، سراغ یکی دیگر از فعالان عرصه دانش‌بنیان در زمینه تصفیه آب شرب و مصارف خانگی رفتیم. ابراهیم اکبرزاده، رئیس یک شرکت دانش‌بنیان که موفق به تولید یک فیلتر آنتی‌باکتریال نانویی شده است، در گفت‌وگو با صمت گفت: این فیلتر به‌منظور تصفیه بهتر آب شرب خانگی و با همکاری یک شرکت داخلی تولید شده که حاوی نانوذرات و اکسیدروی است. این فیلتر دارای کارتریج شارژی بوده و این امر برتری قابل توجه آن در مقایسه با دیگر نمونه‌های موجود در بازار است. وی افزود: فیلتر تولیدشده، قابلیت نصب روی بیشتر دستگاه‌های تصفیه خانگی و نصب و کارکرد ساده‌ای هم دارد. گفتنی است، این دستگاه تصفیه آب دارای یک کارتریج کربن فعال حاوی نانو ذرات نقره و اکسیدروی است که دارای خلل و فرج است و درصد بسیار زیادی از پاتوژن‌ها و باکتری‌ها در آب را نیز حذف می‌کند.

اکبرزاده افزود: کارتریج قرار گرفته روی این دستگاه به گندزدایی، از بین بردن باکتری‌های آب و تقویت سیستم ایمنی بدن کمک می‌کند و در مناطقی هم که در گیر بار میکروبی در آب است نیز، این دستگاه مورداستفاده قرار می‌گیرد. به گفته وی، ذرات نقره منجر به گندزدایی و حذف میکروب‌هایی می‌شود که در تصفیه کلی از بین نمی‌روند. همچنین، اکسید روی از ورود مواد اضافی بسیار ریز موجود در آب جلوگیری می‌کند. اکبرزاده گفت: در اصل آن دسته ذراتی از آب حذف می‌شوند که برای بدن مضر هستند و علاوه بر آن، از حذف مواد ضروری در آب هم جلوگیری می‌کند و آسیبی به آب شرب به‌عنوان یک آب استاندارد وارد نمی‌شود.

در واقع، ماهیت آب شرب استاندارد حفظ می‌شود. باتوجه به آزمایش‌های انجام‌شده، مصرف آب حاصل از تصفیه با این دستگاه نه تنها در درازمدت برای انسان ضرر رسان نخواهد بود، بلکه اثرات موثری خواهد داشت. وی با اشاره به نصب ساده و تعویض ماده موثره این فیلتر آنتی‌باکتریال گفت: همان‌گونه که گفته شد، این دستگاه قابلیت نصب روی همه دستگاه‌های تصفیه خانگی را دارد، برهمین اساس غلافی تعبیه شده است که علاوه بر قابلیت عملکردی بالا، به آسانی نصب می‌شود که بعد از نصب بلافاصله کارآیی خود را نشان می‌دهد. عمر ماده موثره این دستگاه ۶ ماه تا یک سال است که باید بعد از این مدت، تعویض شود. به گفته اکبرزاده، فرآیند تعویض ماده موثره هم کار سختی نیست و بعد از طی شدن مدت زمان گفته‌شده، افراد می‌توانند خودشان ماده قبلی را تخلیه و ماده جدید را جایگزین کنند و نیازی به تعویض غلاف نیست. گفتنی است، زمان تعویض آن بیشتر از ۵ دقیقه نخواهد بود. این فعال دانش‌بنیان گفت: باتوجه به صلاحیت‌های درنظرگرفته شده، ترجیح دادیم مجوزهای سلامت‌محور بیشتری دریافت کند و بعد به بازار برسانیم. اکنون مراحل دریافت تاییدیه‌های ضروری از سوی وزارت بهداشت طی می‌شود که بعد از دریافت مجوزهای لازم، روند بازارسازی و تجاری‌سازی آن انجام خواهد شد. گفتنی است، نرخ فعلی آن به‌ازای هر غلاف ۲۵۰ هزار تومان است که بعد از تهیه غلاف، هزینه ماده موثره کمتر خواهد بود.

آب‌شیرین‌کن‌ها همه‌جا جواب نمی‌دهند

علی‌اکبر بابالو، یکی از صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان در زمینه تولید دستگاه‌های تصفیه آب و آب‌شیرین‌کن در گفت‌وگو با صمت گفت: آب‌شیرین‌کن‌ها برای اقلیم‌هایی به‌کار می‌روند که آب آنها شور است؛ نیاز کل کشور در زمینه دستگاه‌های تصفیه آب است. نکته اساسی این است که در بسیاری از مواقع آبی که مصرف می‌کنیم، شور نیست، اما دارای یک‌سری آلودگی‌ها و مواد مضری است که می‌توان با یک فرآیند تصفیه ساده آن را رفع کرد. در نهایت، در بیشتر مناطق مختلف کشور جز اهواز، قم و دیگر شهرهایی که آب شوری دارند، نیازی به تولید دستگاه‌های آب‌شیرین‌کن که نرخ بالایی هم دارد، نیست. بابالو بااشاره به تولید دستگاه تصفیه آب با غشای سرامیکی گفت: در دستگاه‌های معمولی، تصفیه آب به روش اسمز معکوس انجام می‌شود که اجازه ورود املاح مضر و غیرمضر به مخزن را نمی‌دهد و آنها را حذف می‌کند، بنابراین هیچ‌گونه املاح مفید و غیرمفیدی در آب حاصل از تصفیه این دستگاه‌ها وجود ندارد. حال اگر املاح مفیدی مانند کلسیم، منیزیم و آهن در آب وجود نداشته باشد، خوردن طولانی‌مدت آن که به تلخی هم می‌گراید و ساختار اسیدی دارد، باعث بروز انواع ناراحتی‌های قلبی و کلیوی می‌شود. این کارشناس گفت: دستگاهی که تولید کردیم، املاح مفید آب را نگه می‌دارد و با غشای سرامیکی، املاح و مواد معلق مضر را حذف می‌کند. به‌عبارت دیگر، کلسیم، منیزیم و آهن را حذف نمی‌کند، اما تمام ذرات معلق در ابعاد نانومتری را حذف می‌کند و اجازه عبور به این ذرات را نمی‌دهد. این دستگاه اندازه کوچکی دارد و می‌تواند به استفاده عموم مردم در خانه‌ها دربیاید. این سیستم بدون برق و فشار الکتریسیته و در واقع با فشار آب کار می‌کند و هدررفت آب بسیار پایینی دارد. بابالو در پاسخ به اینکه استفاده از آب خاکستری در داخل کشور چند درصد را به خود اختصاص داده است، توضیح داد: در مصارف خانگی تا جایی پیش رفته‌ایم که نصب دستگاه تصفیه آب خاکستری و بازچرخانی آن در منازل را حتی در فهرست‌بها هم وارد کرده‌ایم. معضل بزرگ در مصرف آبی که در منازل استفاده می‌کنیم، این است که هزینه‌های تصفیه آب بسیار بالا است و هزینه‌ای که شهروندان بابت مصرف آب‌آشامیدنی پرداخت می‌کنند، بسیار ناچیز است، همین باعث شده تا مردم قدر آب را ندانند، اما اگر این آب نرخ بالاتری داشت، با احتیاط بیشتری آن را مصرف می‌کردند. به‌گفته وی، در حال حاضر معمولا ساکنان ساختمان‌ها و مجتمع‌ها هیچ رغبتی به نصب این قبیل سیستم‌های تصفیه پساب از خود نشان نمی‌دهند. برای یک مجتمع مسکونی که بتوان حدود ۲۰ تا ۳۰ مترمکعب پساب خاکستری آن را تصفیه کرد، بسته به نوع ظرفیت دستگاه، هزینه‌ای بالغ بر ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان در پی دارد. بررسی‌ها نشان داده است تا زمانی که هزینه آب مصرفی منازل پایین باشد، هیچ فردی و خانواده‌ای تمایل به استفاده از این‌قبیل سیستم‌های تصفیه پساب از خود نشان نمی‌دهد، اما این فناوری هم از نظر مصرف آب و هم از نظر محدودیت‌های موجود، صنعت را مجاب کرده است که از این فناوری برای تصفیه پساب و استفاده دوباره از آب در مسیر پیشرفت و توسعه صنعت بهره ببرد.

> آب‌شیرین‌کن‌ها برای اقلیم‌هایی به‌کار می‌روند که آب آنها شور است؛ نیاز کل کشور در زمینه دستگاه‌های تصفیه آب است

از هوا آب می‌گیرند

چند سال است که کشور دچار بحران کم‌آبی است و ورودی آب سدها تا ۶۰ درصد کاهش پیدا کرده، همچنین آب موردنیاز بسیاری از روستاها با تانکر تامین می‌شود. در ایران دستگاه تولید آب از هوا با یک‌سوم هزینه به همت دانش‌بنیان‌ها بومی‌سازی شده است. به نقل از تسنیم، این دستگاه در رطوبت بالای ۳۰ درصد کار می‌کند. ظرفیت این دستگاه حدود ۱۲۰۰ لیتر در روز است و آب آشامیدنی موردنیاز ۵۰۰ نفر را تولید می‌کند. می‌توان از این دستگاه در مناطق شمالی، جنوبی و غربی کشور استفاده کرد. آب شرب تولید توسط این دستگاه برای مصارف کشاورزی مناسب است، اما باید برای آشامیدن به‌طورحتم تصفیه شود.

روش کار این دستگاه به این صورت است که در ابتدا رطوبت هوا از طریق فیلترها جذب و وارد کندانتور می‌شود. در کندانتور رطوبت هوا به بلورهای یخ تبدیل و سپس بلورهای یخ تبخیر و در مخزن ذخیره می‌شوند. در مرحله دوم این دستگاه، آب در ۷ مرحله به‌خوبی تصفیه می‌شود. آب تصفیه‌شده درون بطری ریخته می‌شود. نمونه‌های خانگی از این دستگاه نیز وجود دارد و نسبت به رطوبت هوا از ۳ الی ۳۰لیتر آب تولید می‌کند.

قیمت آب تولیدی توسط این دستگاه کمتر از بطری آب معدنی است. به‌گفته مسئولان این شرکت دانش‌بنیان در صورت تولید انبوه این دستگاه نرخ آن کاهش نیز پیدا می‌کند.

سخن پایانی

مجمع جهانی اقتصاد نیز در گزارش ۲۰۲۲، بحران منابع طبیعی را یکی از ۵خطر اصلی اقتصاد ایران می‌داند. به‌تازگی هم معاون محیط‌زیست طبیعی و تنوع زیستی سازمان محیط‌زیست کشور اظهار کرد: برآورد اولیه خسارت خشکسالی در ایران ۳ هزار میلیارد تومان است. اگرچه ایران از اواخر دهه ۷۰، وارد تنش آبی شده، اما مدیریت منابع آب چندان به نتایج خوبی نرسیده است که قطعی زنجیره‌ای آب در ایران می‌تواند نشانه روشنی از این موضوع باشد. سدسازی بی‌رویه از یک‌سو و انتقال آب و فعالیت‌های صنایع از سوی دیگر، مدیریت منابع آب در ایران را زیرسوال می‌برد. ناگفته پیدا است که آثار خشکسالی و نبود مدیریت مناسب در ایران تنها به قطعی آب محدود نمی‌شود. سلسله‌ای از بحران‌ها به‌دنبال بحران آب در کشور رخ می‌دهد. فرونشست زمین، گسترش بیابان‌ها، تشدید آتش‌سوزی‌ها، مهاجرت و... تنها بخشی از آثار این بحران هستند.

یادداشت

صرفه‌جویی آب شرب با فناوری

علی‌اصغر قانع، معاون برنامه‌ریزی و توسعه شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

همواره نیاز آب مصرفی کشور از آب قابل‌برنامه‌ریزی بیشتر بوده و کمبود آب به‌شکلی واضح در بخش‌های مختلف خود را نشان داده است. حدود ۸ تا ۸.۵ میلیارد مترمکعب آب در بخش شرب از آب قابل‌برنامه‌ریزی مصرف می‌شود که ۱۰ درصد آن را به خود اختصاص داده است، همچنین در بخش صنعت نزدیک به ۲.۵ تا ۳ میلیارد مترمکعب آب قابل‌برنامه‌ریزی مصرف می‌شود که ۳ درصد از کل حجم این آب را به خود اختصاص داده و حدود ۸۷ درصد از مابقی آب قابل‌برنامه‌ریزی در اختیار بخش کشاورزی است. در این ۳ بخش، همواره شاهد بکارگیری ابزار و فناوری‌های قدیمی در مصارف بودیم و در بخش‌های مختلف از فناوری‌های نوین کمتر استفاده کردیم. به‌عبارت دیگر، فرهنگ‌سازی درباره مصرف آب جوابگو بوده، اما بخش عمده‌ای از کاهش میزان مصرف آب متاثر از بکارگیری فناوری‌های نوین است که می‌تواند کمک شایانی به اصلاح مصرف کند و موجب کاهش آن شود. تاکنون شاهد اتفاقات موثری از بکارگیری ابزار و فناوری در بخش شرب از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوران مختلف بودیم، در واقع آنها با ابزارآلاتی که در اختیارشان بوده است، توانستند راه‌حل‌های موثری ارائه دهند و مصارف را تا حدی کم کنند. عمده این ابزارها مربوط به مصارف خانگی می‌شود. برای مثال، ابزارهایی هوشمند در خروجی شیر روشویی یا ظرفشویی قرار داده می‌شود تا میزان مصرف به‌صورت کنترل‌شده‌ای کاهش یابد، همچنین با نصب این نوع از ابزارهای فناورانه روی دوش حمام می‌توانیم آب بیشتری صرفه‌جویی کنیم. تا پیش از این در هر دقیقه ۱۸ لیتر آب از دوش‌های قدیمی یا ساده خارج می‌شد، اما با ابزارهای فناوری این میزان به ۷ لیتر در دقیقه رسیده است. در کل، مکانیزم‌هایی که می‌توان داخل ساختمان تعبیه کرد، تا حد قابل توجهی از مصرف آب می‌کاهد، در این راه هنوز راه‌های نرفته بسیاری داریم و جای کار زیاد است. شکاف موجود را می‌توان در ارتقای فناوری و سهولت در اختیار قرار دادن آن مشاهده کرد. ناگفته نماند، معضل اصلی در بخش شرب هدررفت آب پیش از ورود به خانه‌ها است، یعنی شبکه تاسیساتی آب و فاضلاب فرسوده شده است و نیاز به بهسازی و نوسازی دارد. به‌طورقطع فناوران در شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند راهکارهای مناسبی را درباره اصلاح و بهینه کردن مصرف، کاهش، جلوگیری از هدررفت و افزایش راندمان شبکه از نشت آب تا سیستم‌های انتقال و انرژی بدهند. در حقیقت، می‌توان با استفاده از فناوری و ابزارهای فناورانه میزان زیادی از آب مصرفی در بخش شرب را ذخیره کرد. به‌عبارت روشن‌تر، قابلیت دانش و فناوری برای صرفه‌جویی حداکثری در بخش شرب بالا است و توانایی ارائه امکانات بهتر را داریم، در واقع امروز دانش‌بنیان‌ها در کشورمان توانایی ساخت ابزارهایی را دارند که در مصرف آب شرب صرفه‌جویی زیادی کنیم. بهره‌گیری از دانش و فناوری بومی در بخش صنعت هم توجیه اقتصادی قابل‌قبولی دارد، چرا که هزینه‌ای که صاحبان صنایع برای مصرف آب پرداخت می‌کنند، از هزینه‌های بخش شرب بیشتر است. حال اگر مورداستفاده قرار گیرد، تغییر عمده‌ای در رقم و اعداد به‌وجود می‌آید. از آنجایی که آب ارزش زیادی در صنعت و به‌عبارتی در سبد یک واحد صنعتی دارد، روند بهسازی روش‌ها و ارتقای فناوری، می‌تواند به‌طورقطع توجیه منطقی‌تری به‌دنبال داشته باشد و می‌توانیم شاهد عملکرد بهتری هم باشیم. نه‌تنها در بحث مصرف بلکه در واحدهای مختلف می‌توانیم با فناوری‌های نوین اقدامات موثری را به‌سرانجام برسانیم. بازچرخانی آب مصرف‌شده و بازگشت آن به چرخه مصرف هم از آن دسته اقدامات اساسی است که شرکت‌های دانش‌بنیان ظرفیت بالایی دارند و موفق شدیم بخشی از این فناوری‌ها را در کشور بومی‌سازی کنیم. پساب برخی صنایع حاوی آلودگی شیمیایی زیادی است که امکان دارد معضلاتی را برای محیط‌زیست به‌وجود بیاورد؛ شرکت‌های دانش‌بنیان قادر هستند امکانات و فناوری‌هایی را به‌کار بگیرند که نه‌تنها پساب‌ها را تسویه کنند، بلکه می‌توانند با عملیات بازچرخانی آب رفته را دوباره به صنعت بازگردانند و از خطرات زیست‌محیطی آن بکاهند. در بخش کشاورزی هم می‌توان با کاشت گونه‌های گیاهی که مصرف آب کمتری می‌طلبند، نظیر گیاهانی که اصلاح ژنتیکی شده‌اند، از مصرف زیاد آب کاست، همچنین فناوری‌های نوینی در سیستم آبیاری تولید کرده‌اند که موجب کاهش مصرف آب در بخش آبیاری می‌شود. به‌طورقطع فناوری‌های جدید ضمن اینکه موجب صرفه‌جویی در بخش‌های مختلف صنعت، شرب و کشاورزی می‌شود، در کل هزینه‌های کل کشور را در تامین آب کاهش می‌دهد. برای مثال، دولت هزینه‌هایی را بابت بازچرخانی پساب‌ها صرف می‌کند، اما روی دیگر سکه این است که مانع از فراگیر شدن بیماری‌ها در پایین‌دست که محل ریزش پساب‌ها است، می‌شود، چرا که به‌طور معمول پساب‌ها منجر به آلوده شدن منابع آبی نزدیک به خود می‌شوند و بیماری‌ها را در حد وسیع به‌وجود می‌آورند.

تاکید فولاد خوزستان بر استفاده از توان داخلی

محمد نیکوکار قائم‌مقام مدیرعامل در حوزه بهره‌برداری و توسعه با سرهنگ جواد شمسی فرمانده جدید تیپ حضرت حجت(عج) اهواز دیدار کرد.

به گزارش خبرنگار روابط عمومیفولاد خوزستان، محمد نیکوکار قائم مقام مدیرعامل در حوزه بهره‌برداری و توسعه شرکت فولاد خوزستان گفت: شرکت‌های فولادی در کشور از اهمیت بالایی برخوردار هستند. شرکت فولاد خوزستان نخستین شرکت فولادی بازسازی و راه‌اندازی شده پس از انقلاب اسلامی می‌باشد. این شرکت از ظرفیت یک و نیم میلیون تن به ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تن رسیده است.

عباسعلی تقوی معاون منابع انسانی و امور اجتماعی با عرض تبریک و خیر مقدم به فرمانده تیپ زرهی حضرت حجت(عج) گفت: فولاد خوزستان در سال گذشته ۴ درصد درآمد ارزی کشور را برعهده داشته است. همچنین شرکت فولاد خوزستان به صورت ماهانه ۴ همت در استان خوزستان هزینه می‌کند. این شرکت در سال گذشته جایزه تعالی سازمانی را به خود اختصاص داده است.

تقوی با اشاره به فرمایش رهبر معظم انقلاب که فرمودند: به نیروی تولید باید به عنوان یک رزمنده نگریسته شود، گفت: این شرکت با تکیه بر توان داخلی، ۱۵۶۰ قطعه کاربردی را بومی‌سازی کرده است. فرمانده تیپ حضرت حجت(عج) گفت: شرکت فولاد خوزستان به‌عنوان یک شرکت تولیدی بزرگ سهم بسزایی در چرخه تولید و اقتصاد استان و کشور دارد. سرهنگ شمسی افزود: با وجود نابسامانی مسیر تردد یگان نیاز است که هرچه سریع‌تر زیرسازی و آسفالت آن انجام شود.

گزارش خبرنگار ما حاکی است، در جلسه یاد شده پیرامون توافق‌های میان شرکت فولاد خوزستان و تیپ زرهی حضرت حجت(عج) اهواز گفت‌وگو شد.

خبر

سرفصل‌های آموزشی واحدهای صنعتی یزد

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد در سومین کارگروه اقتصادی، اشتغال و سرمایه‌گذاری یزد گفت: مدیریت بازار، سرمایه‌گذاری و تامین مالی، مدیریت برند و مدیریت منابع انسانی مهم‌ترین سرفصل‌های نیازهای آموزشی واحدهای تولیدی است که می‌تواند در افزایش تولید آنها موثر باشد. به گزارش روابط‌عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد، محمد دهقان با اشاره به بهره‌برداری هزار و ۵۹۷ واحد صنعتی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان اظهار کرد: براساس پایش واحدهای راکد و نیمه‌فعال کمتر از ۱۸۰ واحد صنعتی تعطیل شناسایی شده و در بانک اطلاعاتی شرکت شهرک‌های صنعتی یزد به ثبت رسیده است. دهقان افزود: بیش از ۶۰درصد مسائل واحدهای راکد صنعتی مربوط به کمبود نقدینگی و مشکلات سهامداری و مالکیتی است و این واحدها کمتر با مسائلی چون مشکلات حقوقی، کمبود مواد اولیه، ضعف در تکنولوژی و مشکلات زیرساختی روبه‌رو هستند. این مسئول ادامه داد: اصلی‌ترین چالش‌ها و موانع واحدهای تولیدی زیر ظرفیت سرمایه در گردش، فرسودگی ماشین‌آلات و تکنولوژی و زیرساخت‌های عمرانی است. مدیریت بازار، سرمایه‌گذاری و تامین مالی، مدیریت برند و مدیریت منابع انسانی مهم‌ترین سرفصل‌های نیازهای آموزشی واحدهای تولیدی است که می‌تواند در افزایش تولید آنها موثر باشد. دهقان با اشاره به ایجاد شهرک‌ها و نواحی صنعتی در تمام شهرستان‌های دوازده‌گانه استان یزد تصریح کرد: از نظر فراوانی بیشترین واحدهای راکد در شهرک‌های صنعتی یزد، مهریز، تفت ومیبد قرار دارند و سهم سایر شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان کمتر از ۱۰ درصد است. وی افزود: با پایشی که در یک سال گذشته توسط کلینیک مشاوران کسب و کار یزد آغاز شد و امسال نیز ادامه دارد، تاکنون ۳۵۲ واحد صنعتی با ظرفیت کمتر از ۵۰درصد و هزار و ۵۶ واحد صنعتی نیز با ظرفیت ۵۰ درصد و بیشتر شناسایی شده‌اند.

در بررسی شرایط احیای تالاب انزلی عنوان شد

خواهرخواندگی از گیلان تا ژاپن

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

«تالاب انزلی» یکی از ظرفیت‌های ملی و فراملی گیلان است که البته روزهای ناخوشی را سپری نمی‌کند. دست درازی، سوداگری، طمع، مدیریت ناصواب، ورود آلاینده‌های فراوان، آتش‌سوزی‌های عمدی و سهوی، همچنین تصرف غیر قانونی تالاب انزلی سبب شده تا این اکوسیستم زنده و حیات بخش، حال خودش نیاز به حیات دوباره پیدا کند و از مسیر حفظ به گردنه «احیا» برسد. تالاب انزلی یکی از نخستین تالاب‌های بین‌المللی ثبت شده در ایران بوده و در سال ۱۳۵۴ در فهرست تالاب‌های بین‌المللی کنوانسیون رامسر به ثبت رسیده است. تالاب انزلی خواهرخوانده تالاب «کوشیرو» در پارک ملی «کوشیرو شیتسوگن» ژاپن است. تالاب آب شیرین انزلی همچنین توسط سازمان بین‌المللی حیات پرندگان به‌عنوان زیستگاه مهمی برای پرندگان معرفی می‌شود. این تالاب متاسفانه از سال ۱۹۹۳ به‌دلیل مخاطراتی مانند تغییر سطح آب دریای خزر، افزایش رسوبات، آلودگی آب و... در فهرست مونترآل یا مونترو قرار گرفته است؛ یعنی تالاب انزلی برای جلوگیری از خشک شدن، به مراقبت بیشتری نیاز دارد که به معنایی دیگر به آن سیستم «احیا» می‌گویند.

اسدالله عباسی، استاندار گیلان و رئیس ستاد و قرارگاه جهادی احیای تالاب انزلی اظهار کرد: ساماندهی و احیای تالاب از دغدغه‌های اصلی دولت سیزدهم و مجموعه استان گیلان است. وی با تاکید بر لزوم ارزیابی عملکردها در حوزه احیای تالاب انزلی افزود: ارائه گزارشی درست، منسجم و مستمر از عملکردها در حوزه تالاب مورد توجه دستگاه‌ها قرار گیرد.

استاندار گیلان با اشاره به ورودی‌های آلاینده و آلودگی‌های تالاب و با بیان اینکه جلوی ورودی‌های آلوده به تالاب انزلی یکی پس از دیگری گرفته می‌شود، تأکید کرد: شناسایی منشأ آلودگی‌ها در حوزه تالاب در اولویت است و با متخلفان و عوامل نابودگر تالاب انزلی به صورت جدی برخورد شود. وی با اشاره به کاهش جدی آب دریای خزر، افزود: کاهش آب خزر تبعات منفی به تالاب بین‌المللی انزلی گذاشته است. استاندار گیلان با تاکید بر رسوب برداری از ورودی‌های تالاب انزلی اضافه کرد: ساماندهی آبراهه‌های سنتی حاشیه تالاب انزلی در دستور کار است. عباسی با اشاره به اهمیت همپوشانی و همگرایی در حوزه احیا و ساماندهی تالاب انزلی بیان کرد: انسجام فکری و عملی بین دستگاهی روند احیای تالاب را شتاب می‌دهد. وی با تاکید بر ارائه گزارشی طبقه بندی شده از روند احیای تالاب انزلی افزود: کارهای انجام شده از سوی دستگاه‌ها در راستای احیای تالاب انزلی به صورت دسته‌بندی شده و منسجم ارائه شود. استاندار گیلان با تاکید بر اینکه جلوی سودجویی و دست درازی به تالاب انزلی گرفته می‌شود، گفت: تالاب انزلی سرمایه عظیم ملی و بین‌المللی است و در احیا و حفظ آن همه باید بسیج شوند.

> ورود فاضلاب و پسماند و مباحث آبخیزداری از مواردی است که در کارگروه احیای تالاب‌ها در کشور پیرامون تالاب انزلی احصا شده است

▣ احیای تالاب انزلی عزم ملی می‌خواهد

آرزو اشرفی‌زاده، مدیرکل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌ها در سازمان حفاظت محیط‌زیست با اشاره به بخش‌های اهمیت دار تالاب انزلی اظهار کرد: تالاب انزلی در کنار ابعاد اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی، یکی از تالاب‌های مهم و ارزشمند کشور تلقی می‌شود. وی با اشاره به اینکه احیای تالاب انزلی دارای پیچیدگی‌های خاص است، افزود: برخی کلاف‌های پیچ در پیچ، مسیر احیای تالاب را پر هزینه و زمانبر کرده است. مدیرکل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌ها در سازمان حفاظت محیط‌زیست با بیان اینکه احیای تالاب انزلی به صورت جدی برخورد شود، تأکید کرد: برخی از منافع آنی به منافع ملی و بلندمدت محقق می‌شود، گفت: ورود فاضلاب، پسماند و مباحث آبخیزداری مواردی که در کارگروه احیای تالاب‌ها در کشور پیرامون تالاب انزلی احصاء شده است. اشرفی‌زاده با انتقاد از سرعت کُند احیای تالاب انزلی در گیلان اضافه کرد: در کنار لایروبی تالاب باید جلوی رسوبات و آلاینده‌ها به داخل تالاب گرفته شود. وی گفت: نگاه ملی به تخصیص اعتبارات کلان در راستای احیای تالاب انزلی بسیار اهمیت دارد. اشرفی زاده با تاکید بر بروز رسانی و دانش پایه کردن احیای تالاب انزلی اضافه کرد: احیای تالاب انزلی بدون پیوست و پشتوانه علمی به بن‌بست می‌خورد. وی با تاکید بر لزوم بروزرسانی و علمی کردن برنامه‌ها در راستای احیای تالاب انزلی افزود: احیای تالاب انزلی با روش سنتی و برنامه‌ریزی گذشته تحقق نمی‌پذیرد.

▣ لزوم کاربری علمی احیای تالاب انزلی

عباس عاشوری، رئیس اداره حفاظت و احیای تالاب‌های محیط‌زیست گیلان با اشاره به بهبود وضعیت تالاب بین‌المللی انزلی نسبت به سال گذشته، بر لزوم کاربری علمی احیای تالاب انزلی تاکید کرد و افزود: بهره‌گیری از دانش روز برای احیای تالاب انزلی در اولویت قرار دارد. وی با اشاره به خطر جدی سنبل آبی به بزرگ‌ترین زیستگاه زنده جانوران و گیاهان در استان بیان کرد: روند حذف سنبل آبی از بستر تالاب‌های گیلان به‌تدریج در حال انجام است. عاشوری، اقدامات حوزه احیای تالاب را مثبت ارزیابی کرد و گفت: احیای تالاب بین‌المللی انزلی با سرعت و برنامه‌ریزی درست در حال انجام است. وی با اشاره به آلودگی‌های ۲ رودخانه گوهررود و زرجوب رشت، این رودخانه‌ها را منشأ اصلی آلودگی تالاب انزلی دانست و افزود: قصور و کوتاهی در خصوص رودخانه‌های آلوده رشت صورت گرفته است.

▣ کفِ تالاب لایروبی شود

وحید خرمی، مدیرعامل آب منطقه‌ای گیلان با اشاره به اهمیت احیای تالاب‌ها اظهار کرد: ساماندهی و لایروبی کف و بستر تالاب‌ها باید در اولویت قرار گیرد. وی با بیان اینکه سطح آب تالاب انزلی به دریا ارتباط دارد، افزود: به جای تمرکز روی سطح تالاب، ابتدا باید کف تالاب را احیا کرد تا نتیجه مثبت داده شود.

کوروش خلیلی مدیرکل شیلات گیلان با اشاره به نقش آبزی‌پروری در احیای تالاب اظهار کرد: نقش آبزیان در حفظ و احیای تالاب انزلی مغفول مانده است. وی از پرورش ماهیان تالابی در تالاب انزلی خبر داد و افزود: پرورش ماهیان تالابی منجر به احیای زودهنگام تالاب انزلی می‌شود. خرمی تصریح کرد: همپوشانی و همگرایی بین دستگاهی برای احیای تالاب ضروری است.

▣ ساماندهی عرصه‌های شالیزاری

صالح محمدی، رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان با اشاره به بلاتکلیفی اراضی شالیزاری در اطراف تالاب انزلی اظهار کرد: بسیاری از ساکنان و شالیکاران اطراف تالاب انزلی دارای سند مزروعی بوده و سالیان سال به کشت و کار مشغول هستند.

وی با تاکید ساماندهی و رفع تداخلات اراضی کشاورزی و شالیکاری در اطراف تالاب انزلی افزود: رفع تداخلات سند مزروعی کشاورزان و نقشه‌های منابع طبیعی مورد تاکید است. رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان با اشاره به اینکه امنیت غذایی از مولفه‌های اقتدار آفرین است، اضافه کرد: کشاورزان و شالیکاران سربازان و افسران جبهه تولید و اشتغال هستند و باید در این بخش حمایت ویژه صورت گیرد. محمدی با تاکید بر اینکه عرصه‌های شالیزاری کنار تالاب ساماندهی شود، گفت: زیر کشت رفتن اراضی شالیزاری در انزلی ساماندهی و احیای آن بسیار اهمیت دارد. وی ادامه داد: فعالیت زراعی در اراضی شالیکاری تالاب انزلی هیچ منافاتی با احیای تالاب ندارد.

برگزاری جلسه کمیته عالی HSE شرکت فولاد خوزستان

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، با حضور علیرضا مخبر دزفولی قائم‌مقام مدیرعامل در امور ستادی و مسئولیت‌های اجتماعی، معاونان بهره‌برداری، منابع انسانی و امور اجتماعی، فناوری، طرح و توسعه و جمعی از مدیران بخش‌های مختلف شرکت، جلسه کمیته عالی HSE روز یکشنبه ۲۸ خردادماه ۱۴۰۲ در سالن کنفرانس ساختمان سردار شهید حاج‌قاسم سلیمانی برگزار شد.

علیرضا مخبر، دزفولی قائم‌مقام مدیرعامل در امور ستادی و مسئولیت‌های اجتماعی در این جلسه با تشکر از تمامی معاونین، مدیران، روسا، سرپرستان، کارشناسان HSE و همه کارکنان شاغل و پیمانکاران شرکت در رقم زدن سال بدون حادثه فوتی گفت: براساس مصوبه کمیته عالی منابع انسانی و تایید مدیرعامل شرکت در سال گذشته برای اولین بار، دستورالعملی با تمرکز بر نزدیکی به تولید برای انگیزه‌بخشی به کارکنان شرکت اجرا شد؛ که امیدواریم با تکرار رکورد سال بدون حادثه فوتی در سال‌جاری مجددا شاهد اجرای این دستورالعمل باشیم.

وی حمایت بی‌نظیر مدیرعامل از مباحث مرتبط با HSE را در اجرای این دستورالعمل هم ملموس دانست.

داریوش دانیالی، مدیر ایمنی فولاد خوزستان در این جلسه گفت: خوشبختانه شمارشگر روزهای سفید شرکت فولاد خوزستان تا پایان ۲۷ خردادماه ۱۴۰۲ کماکان ادامه دارد. در حقیقت تداوم رکورد روزهای سفید در معاونت‌های بهره‌برداری هزار و ۴۳۹ روز و در معاونت طرح و توسعه نیز ۷۳۱ روز بوده که قابل تقدیر است.

دانیالی افزود: حفظ سلامتی و ایمنی کارکنان فولاد خوزستان اولویت مجموعه به‌شمار می‌رود. امیدواریم با تلاش کارکنان و رعایت نکات ایمنی این موفقیت‌ها تداوم داشته باشد.

آگهی حراج شماره ۳۰۰۲۱۰۱۷۳۶۰۰۰۰۰۲

سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان در نظر دارد حراج کاربری ایسوزو و گارد محافظ بغل واقع در انبار سازمان را از طریق برگزاری حراج آنلاین با بهره‌گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (setadiran.ir) و به صورت الکترونیکی واگذار نماید.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۳/۳۱
تاریخ بازدید: ۱۴۰۲/۰۴/۰۱ لغایت ۱۴۰۲/۰۴/۱۲
زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۱۳ از ساعت ۰۹:۳۰ لغایت ۱۱:۰۰ صبح

ضمناً رعایت موارد ذیل الزامی است:

۱. برگزاری حراج صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می‌باشد.
۲. کلیه اطلاعات حراج شامل مشخصات مورد حراج در برد اعلان عمومی سامانه مزایده قابل مشاهده، بررسی و انتخاب می‌باشد.
۳. علاقمندان به شرکت در حراج می‌باید جهت ثبت‌نام با شماره‌های ذیل تماس حاصل نمایند:
مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه: ۱۴۵۶
۴. اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام سایر استان‌ها در سایت سامانه www.setadiran.ir بخش «ثبت‌نام/پروفایل مزایده‌گر» موجود است.

ابراهیم مطلبی، مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقدسند رسمی

نوبت دوم م الف ۱۵۷

برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۲۴۰۰۸۰۰۰۰۱۱۱ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی شبانکاره تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضی **خانم طلا فریدونی فرزند کریم کدملی ۶۱۰۹۶۸۷۷۴۱** در ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۶۵۶/۲۶ مترمربع پلاک ۲۴۵ فرعی از ۷۳۵۶ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۷۳۵۶/۳۴ اصلی واقع در بخش سه شبانکاره قریه خیارزار خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است.

لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس ازاخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد./

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۳/۱۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۳/۳۱ **الهمراد رزمجو، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک واحد شبانکاره**

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقدسند رسمی

نوبت دوم م الف ۱۵۵

برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۲۴۰۰۸۰۰۰۰۱۰۶ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی شبانکاره تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضی **عباسقلی نظری فرزند داراب کدملی ۳۵۲۰۴۲۲۱۷۱** در ششدانگ یک قطعه نخلستان به مساحت ۳۸۲۲ مترمربع پلاک ۵۲۶ فرعی از ۷۳۴۲ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۷۳۴۲/۹۳ اصلی واقع در بخش سه شبانکاره قریه بنار آزادگان خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است.

لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس ازاخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد./

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۳/۱۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۳/۳۱ **الهمراد رزمجو، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک واحد شبانکاره**

شهروند و حقوقی که نادیده گرفته می‌شود

آیدا فریدی: کافی است در مترو پایتخت، روی سکو یک گوشه بایستید و آدم‌هایی را مشاهده کنید که با چه شتابی خودشان را به درهای باز قطاری کـه تازه توقف کرده، می‌رسـانند. اگر مسـافر هر روزه مترو تهران باشـید اتفاقـات و رفتارهای عجیبی را می‌بینید که از عهده تحلیل آن برنمی‌آیید؛ رفتارهایی که تنها با آموزه‌های جامعه‌شناسـی و رفتارشناسی قابل‌تحلیل هسـتند. قطار پیش از رسـیدن به سـکو با بوقی ممتد اعلام ورود می‌کند و شـتاب عده‌ای که هنوز روی پله‌های برقی هسـتند بیشـتر می‌شود. این آدم‌های عجول روی پله برقی شـروع به دویدن می‌کنند و سـر راه خود دو سـه نفری را بی‌توجه به سن‌وسال‌شـان هول می‌دهند تا اولین نفری باشند که وارد قطار می‌شـوند. بدون‌شـک در این مسیر اخلاق در مراتب نازل‌تری قرار می‌گیرد. آنچه مسافران هر روزه مترو از آن به‌عنوان آداب متروسواری یاد می‌کنند چیزی اسـت که جامعه‌شـناس شهری آن را به‌عنوان اخلاق در مترو مطالعه می‌کند. آنچه در میانه شـتاب حمل‌ونقل و عبور و مرور شهری رنگ می‌بازد اخلاق است. شتاب و سرعت بخشی از زندگی روزمره ساکنان شـهرهای بزرگ اسـت. در این شـتاب هر وسیله نقلیه که شـما را زودتر به مقصد برسـاند انتخاب می‌شود. قطارهای زیرزمینی معمولا به‌دلیل سرعت جابه‌جایی و هزینه کمتر اولویت نخسـت مسافران هر روزه شهرهای بزرگ هستند. سوالی که از خودمان می‌پرسیم مربوط به همین از بین رفتن اخلاق شـهروندی در ترافیک شـهری و در میان جمعیت‌های میلیونی است که هر روز در قطارهای زیرزمینی جابه‌جا می‌شـوند؛ ویژگی‌ای که نمی‌دانیم خاص کشور ما است یا ویژگی تمام مسافران کلانشهرهای جهان.

این روند در صف‌های خطوط تاکسیرانی و اتوبوسرانی هم دیده می‌شود؛ انواعـی از حمل‌ونقـل کـه باید ایسـتادن در صف و رعایت نوبت بخشـی از فرهنگ مسـافران آن باشـد. جنجال معمولا از جایی شـروع می‌شـود که فردی با این حکم شـخصی که نسـبت به بقیه عجله بیشـتری دارد، بدون رعایت حقوق شـهروندی وارد وسـیله نقلیه می‌شـود. به تمام این اتفاقات که بخشـی از انرژی مسـافر هرروزه وسـایل حمل‌ونقل عمومی را می‌گیرد، خرابی و فرسـودگی ناوگان حمل‌ونقل شـهری را هم اضافه کنید. پله‌برقی خراب، تصفیه هوای ناکارآمد، خرابی سیسـتم سرمایشـی و گرمایشـی در فصول گرم و سـرد سـال و ازدحام جمعیت. همه اینها برای بروز رفتاری که گاهی مشـاهده می‌کنیم و همه‌مان را شوکه می‌کند، کافی است. حمل‌ونقل عمومی و جامعه هدف هر روزه این سیسـتم بخش مهمی اسـت که نادیده گرفته می‌شـود. از این رو گزارش تصویری این شـماره صمت را با موضوع حمل‌ونقل شهری تنظیم کرده‌ایم.

عکس‌ها: صمت

چهارشنبه
۳۱ خرداد ۱۴۰۲- ۲ ذی‌الحجه۱۴۴۴ - ۲۱ ژوئن ۲۰۲۳- شماره ۲۳۴۲-پیاپی۳۶۶۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: امید نشر و چاپ ایرانیان

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بررسی وضعیت حمل‌ونقل عمومی در گفت‌وگو با رئیس کمیسیون حمل‌ونقل شورای شهر تهران

۷۵ درصد اتوبوس‌های تندرو غیرفعال شدند

امیرمحمد درویش: شواهد حاکی از آن است که در بسیاری از شهرهای کشور از جمله تهران حمل‌ونقل عمومی وضعیت مطلوبی ندارد و هر روز شاهد مشکلاتی در اتوبوسرانی و مترو هستیم که گاهی منجر به بروز حادثه نیز می‌شود. نگهداری غیراصولی از اتوبوس‌ها در بخش «بی‌آرتی» تعداد بالایی اتوبوس را از چرخه فعالیت خارج کرده و این ناوگان با تعداد کمی ادامه حیات می‌دهد. همین اتفاق فاصله زمانی ورود اتوبوس به ایستگاه‌ها را زیاد کرده و شهروندان زمان بالایی را در انتظار رسیدن اتوبوس از دست می‌دهند. در این میان، صحبت‌های بسیاری درباره ورود اتوبوس‌های دست دوم خارجی مطرح شد تا شاید بخشی از مشکلات در این حوزه برطرف شود؛ طرحی که با مخالفهایی نیز همراه بود. مجموع این اتفاقات در حمل‌ونقل عمومی باعث شده اینجا دیگر زمان «طلا» نباشد.

عکس: آیدا فریدی

جعفر تشکری هاشمی، رئیس کمیسیون حمل‌ونقل شورای شهر تهران در بازدید از موسسه فرهنگی- مطبوعاتی صمت درباره مشکلات خط ویژه اتوبوس و ساماندهی خطوط ویژه اظهار کرد: در طول سال‌های ۸۶ تا ۹۶، مجموعا ۱۹۸ کیلومتر خط اتوبوس تندرو در تهران راه‌اندازی شد. این سیستم به‌عنوان نوعی از حمل‌ونقل انبوه‌بر، دارای جذابیت بود و از این وسیله حمل‌ونقل عمومی خیلی خوب استقبال می‌شد.

تشکری هاشمی ادامه داد: متاسفانه در طول سال‌های ۹۶ تا ۱۴۰۲، این ناوگان در اثر کارکرد بالا مستهلک شد و نیاز به تعمیرات پیدا کرد، اما اقدام موثری در راستای تعمیرات این اتوبوس‌ها نشد. در نتیجه از مجموع ۱۱۵۰ دستگاه اتوبوس دوکابین تندرو، امروز حدود ۳۳۰ دستگاه در این ناوگان وجود دارد و حدود ۷۵ درصد اتوبوس‌های ناوگان غیرفعال شده‌اند.

وی افزود: طبیعی است که به‌دلیل کاهش تعداد اتوبوس، سرفاصله‌ها حرکت زیاد شود که عملا باعث از بین رفتن جذابیت این ناوگان حمل‌ونقل عمومی شد. اقدامی که ما در سال گذشته آن را دنبال و به شهرداری تاکید کردیم، در مرحله اول تعمیرات این اتوبوس‌ها بود. در این اتوبوس‌ها از محصولات بهترین برندها در موتور، گیربکس و حتی طراحی اتاق استفاده شده، اما در نگهداری از این اتوبوس‌ها درست عمل نکردیم.

عضو شورای شهر تهران در ادامه این گفت‌وگو عنوان کرد: در شورای شهر مصوب شد اولویت نخست تعمیر این اتوبوس‌ها باشد و ما بتوانیم با تعمیرات اصولی، این ناوگان را مجدد به خدمت برگردانیم.

وی گفت: دومین اقدام، خرید اتوبوس‌های جدید برای تهران بود. حدود ۷۶۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای خریداری اتوبوس‌های تک‌کابین و دوکابین و سه‌کابین در نظر گرفته شد تا با خرید این اتوبوس‌ها، ناوگان اتوبوسرانی تهران نفسی بکشد. پیش‌بینی می‌شود با این تمهیدات یعنی تعمیرات و ورود اتوبوس‌های جدید به ناوگان، بتوان به همان شرایط ایده‌آل گذشته رسید و اتوبوسرانی بتواند سهم خود در حمل‌ونقل عمومی محقق کند.

■ عقد قرارداد با شرکت‌های داخلی

تشکری هاشمی درپاسخ به این سوال که اتوبوس‌های جدید وارداتی هستند یا ساخت داخل اظهار کرد: تاکید بر این بود تا جایی که شرکت‌های خودروساز داخلی ظرفیت و توان تولید دارند، اولویت تامین با شرکت‌های داخلی است. برهمین اساس، قراردادی با شرکت عقاب افشان برای تولید ۱۰۰۰ دستگاه و همچنین شرکت اسنا برای ۵۰۰ دستگاه اتوبوس منعقد شد. با شرکت‌های دیگر مانند ایران خودرو دیزل نیز صحبت‌هایی شده، اما هنوز به مرحله انعقاد قرارداد نرسیده‌ایم.

وی افزود: مبنای ما این است که در گام نخست از حداکثر ظرفیت تولید داخل استفاده شود و محصول تولیدکننده داخلی روی زمین نماند، اما مازاد بر ظرفیت تولید داخلی، باید اقداماتی در راستای واردات صورت گیرد. برای تامین نیاز فوری نیز می‌توان اقدام به واردات کرد، اما اتوبوس‌های دست دوم، جایگزین مناسبی برای تامین نیاز داخل نیستند و تاکید ما بر خرید اتوبوس‌های جدید از برندهای معتبر است.

■ فلسفه واردات خودروهای کارکرده

تشکری هاشمی، درباره تاکسی‌های فرسوده و واردات خودروهای کارکرده و استفاده در ناوگان تاکسیرانی گفت: من نمی‌دانم فلسفه واردات خودروهای کارکرده چیست و چه کسانی به این نتیجه رسیده‌اند که مردم ما باید از خودروهای مستعمل دیگران استفاده کنند. خودرویی که سال‌ها در کشور دیگری استفاده شده و دیگر برای‌شان قابل استفاده نبوده چرا باید در کشور ما به‌کار گرفته شود.

عضو شورای شهر تهران ادامه داد: واردات خودروهای کارکرده از لحاظ اقتصادی نیز به‌صرفه نخواهد بود. ممکن است این خودروهای کارکرده ظاهر خوبی داشته باشند، اما دوام و عمر کافی نخواهند داشت و بدتر از اینها، خودروهای وارداتی از برندهای متفاوتی خواهند بود که بحث تعمیرات، نگهداری و قطعات یدکی آنها مشکل‌ساز خواهد شد. کافی است مسیر به روی خریداران داخلی باز شود و متقاضیان خرید خودروهای خارجی بتوانند خودرو موردنظر را از تامین‌کنندگان معتبر دنیا خریداری کنند. برای کاهش نرخ تمام‌شده نیز دولت می‌تواند با کاهش سود بازرگانی و معافیت این خودروها از مالیات بر ارزش افزوده اقدام کند. در این صورت محصولات با کیفیت بیشتر و ارزان‌تر از محصولات داخلی، قابل‌خریداری خواهند بود.

تشکری هاشمی گفت: من هیچ دلیل قانع‌کننده‌ای برای واردات خودرو دست‌دوم خارجی ندیدم.

■ مشکلات موتورسیکلت‌ها

عضو شورای شهر تهران درباره استفاده از موتورسیکلت‌ها و موتورهای برقی در سطح شهر گفت: بخشی از مشکلات ناوگان موتورسیکلت مربوط به تخلفات و بی‌نظمی راکبان آن و بخش دیگر مربوط به آلودگی صدا، ایمنی پایین و نبود استانداردهای لازم است. تصور بر این است که در بخش دوم، موضوع به‌صورت جدی پیگیری نشده و کسی هم به این بخش ورود نکرده است. تلاش‌های بسیاری در سال‌های گذشته صورت گرفته تا بتوانیم موتورسیکلت برقی را وارد چرخه حمل‌ونقل کنیم، اما این برنامه در یک دوره متوقف شد. در بودجه امسال اعتبار ۶۲۰ میلیارد تومانی به‌عنوان کمک‌هزینه خرید موتورسیکلت در نظر گرفته شد که در صورت استقبال شهروندان، استفاده از این وسیله می‌تواند تاثیر بالایی در کاهش آلودگی هوا و مخاطرات رانندگی داشته باشد. به‌علاوه اینکه اصولا استانداردهای موتورسیکلت برقی به‌گونه‌ای نیست که بتوان تخلفاتی را انجام داد.

■ قوانینی که بازدارنده نیستند

تشکری هاشمی با اشاره به اینکه استفاده از سیستم‌های حمل‌ونقل هوشمند می‌تواند کمک بزرگی برای کاهش ناهنجاری‌های رفتاری باشد، گفت: در بسیاری از موارد قوانین ما نقش بازدارندگی ندارند و اختیارات عوامل پلیس در برخورد با این نوع تخلفات محدود است. عادت به وضعیت موجود باید از ذهن‌ها پاک شود. باید بپذیریم که وضعیت مطلوب نیست و این رفتار زیبنده یک مردم با تمدن بالا نیست. قوه قضاییه و نیروهای انتظامی با تغییر استانداردها، می‌توانند وضعیت حمل‌ونقل را ساماندهی کنند.

سخن پایانی

روزانه تعداد بسیاری از شهروندان از وسایل حمل‌ونقل عمومی استفاده می‌کنند و آن‌طور که به‌نظر می‌رسد و از شواهد پیداست، مشکلات فراوانی در این ناوگان وجود دارد. امید است وعده‌هایی که در این زمینه به مردم داده می‌شود، اجرایی شود و با تلاش‌های مسئولان شهری و حمایت دولت از بخش حمل‌ونقل، مشکلات این ناوگان برطرف شود تا شهروندان بتوانند از بهترین امکانات شهری در زمینه حمل‌ونقل استفاده کنند.

دریچه

آنچه البته به جایی نرسد فریاد است

امیر محمد درویش- خبرنگار: خیابان‌های تهران، همواره با شلوغی‌های فراوانی همراه بوده است و روزانه افراد بسیاری در ترافیک صبحگاهی پایتخت وقت خود را می‌گذرانند. ماندن در ترافیک سبب می‌شود وقت بسیاری از ما گرفته شود، به همین دلیل بسیاری شهروندان از وسایل حمل‌ونقل عمومی مانند مترو و اتوبوس استفاده می‌کنند.

اما استفاده از وسایل حمل‌ونقل عمومی، همیشه با مشکلات فراوانی رو به رو است. بسیاری از شهروندان گلایه دارند که برای آمدن اتوبوس به ایستگاه بی‌آرتی، مدت زمان بسیاری را منتظر می‌مانند و می‌گویند زمانی که اتوبوس وارد ایستگاه بی‌آر تی می‌شود، جمعیت داخل اتوبوس در حال انفجار است و امکان سوار شدن وجود ندارد. به همین دلیل باید تا آمدن اتوبوس بعدی، مدت زمان بسیاری را معطل بمانیم.

یکی از دلایلی که سبب می‌شود میل و علاقه مردم به وسایل حمل‌ونقل عمومی کمتر شود، معطل ماندن و دیر رسیدن اتوبوس و مترو به ایستگاه است. نابسامانی در تاخیر ورود اتوبوس و قطار به ایستگاه، از اشتیاق شهروندان به استفاده از وسایل حمل‌ونقل عمومی کاسته است. مترو، یکی از پر استفاده‌ترین وسایل حمل‌ونقل عمومی است که روزانه شهروندان بسیاری را جابه‌جا می‌کند، اما همین مترو، مشکلات فراوان دارد. مشکلاتی که تمام مسافران را معترض کرده است و گویا گوش کسی هم بدهکار نیست.

یکی از مشکلات متروسواران خرابی دستگاه‌های شارژ بلیت است که به ایجاد صف‌های طولانی در مقابل باجه‌های فروش بلیت مترو منجر می‌شود. این تصویر برای متروسواران بسیار آشناست. مشاهده این صف، بیانگر این است که دستگاه‌های شارژ بلیت اعتباری مترو، دچار نقص فنی شده و مسافران مجبور هستند تنها از یک باجه برای شارژ بلیت استفاده کنند. با گذشتن از باجه‌های مترو، به مشکل اساسی‌تری برخورد خواهیم کرد و آن خرابی پله برقی‌های موجود در ایستگاه‌ها است. در بسیاری از ایستگاه‌ها، پله برقی به سمت بالا دچار مشکل شده است و مسافران مجبور هستند از پله تردد کنند. جوان‌ترها برای تردد از پله عادی مشکل چندانی ندارند، اما سالمندان، قطعا با سختی‌های بسیار مجبور به بالا رفتن از پله تا رسیدن به روی زمین هستند. مسئولان مترو نیز معمولا علت خرابی پله‌های برقی را نبود قطعه می‌دانند و می‌گویند به دلیل تحریم‌ها، قطعه‌های مناسب برای راه‌اندازی پله برقی به دست‌مان نمی‌رسد. اما ظاهرا این ماجرا دلیل دیگری نیز دارد که به گفته تعدادی از کارکنان مترو، خاموشی گاه و بیگاه برخی از پله‌برقی‌ها برای صرفه‌جویی در مصرف برق صورت می‌گیرد.

مشکل بعدی در این شهر زیرزمینی، خرابی آسانسور است. ۸۰ درصد آسانسورها با کاغذی مزین شده‌اند که روی آن نوشته‌اند: «آسانسور خراب است. از پله برقی استفاده کنید» اما زمانی که به سراغ پله برقی می‌روید؛ پله برقی هم خراب است!

به نظر می‌رسد، وجود آسانسور در بسیاری از ایستگاه‌های مترو فقط دکوری است و اصلا کارآیی ندارد. در بسیاری از ایستگاه‌ها هم اصلا آسانسوری وجود ندارد. چنین ایرادی برای یک شهر زیر زمینی که تعداد بالایی مسافر را جابه جا می‌کند بسیار بزرگ است.

مشکل دیگر مسافران این شهر زیرزمینی، صرف زمان بالایی است که برای رسیدن قطار در ایستگاه صرف می‌شود. ازدحام جمعیت روی سکو هم در کنار ضعف فرهنگ استفاده نوبتی از امکانات، صحنه‌های سوار شدن سریع و به زور را به نمایش می‌گذارد. مشکلات در مترو بسیار است و تنها به این چند مطلب خلاصه نمی‌شود. یکی دیگر از این مشکلات، دستفروشانی هستند که گویا قصد رفتن از مترو را ندارند. چندی پیش، صحبت از ساماندهی دستفروشان مترو بود که تاکنون محقق نشده است.

راهکارهایی اساسی برای برطرف کردن مشکلات ناوگان حمل‌ونقل عمومی وجود دارد. برای مثال، افزایش تعداد اتوبوس به ناوگان اتوبوسرانی، می‌تواند کمک بزرگی هم به رونق حمل‌ونقل عمومی کند و هم در کاهش ترافیک نقش بسزایی داشته باشد. اگر قرار است برای مثال ۲۰۰ اتوبوس خریداری شود، این تعداد را به ۵۰۰ یا ۷۰۰ عدد افزایش دهید. چنین امری کمک بزرگی خواهد بود. پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که شهرداری تا سال ۱۴۲۰ به ۳۰۰ هزار میلیارد تومان اعتبار برای تکمیل مترو نیاز دارد و قرار است با راهکارهای خلاقانه و ابداعی تا پایان سال ۱۴۰۸ یعنی ۱۲ سال زودتر از افق چشم‌انداز با جذب سرمایه‌گذار، مترو را تکمیل کند. اما پیش از سال ۱۴۰۸ باید فکری به حال این وضعیت وخیم کرد. فاصله حرکت قطارها و وضعیت پله برقی و مترو نیز از مشکلاتی است که باید در اسرع‌وقت رفع شوند.

معرفی کتاب

کتابی درباره اراضی ملی، روش‌های اعتراض و مراجع رسیدگی

کتاب «نحوه تشخیص اراضی ملی از مستثنیات، روش‌های اعتراض و مراجع رسیدگی به آن»، با توجه به دغدغه‌های موجود در حوزه منابع طبیعی کشور، به قلم آرش بینشیان، حقوقدان گردآوری و تالیف شده است. بینشیان در خانواده‌ای مذهبی و متدین از ایل عشایر چشم به جهان گشود. اجداد و اسلاف وی دامدار و کشاورز بودند. وی مجری طرح‌های مرتعداری و تلفیقی در کشور بوده و تحصیلات عالیه حقوقی دارد. بینشیان معتقد است تخریب، تغییر کاربری، تصرف منابع طبیعی از چالش‌های مهم زیست‌محیطی کشور است و ایجاد این چالش‌ها را نتیجه عواملی چون نواقص قانون‌گذاری، فقر فرهنگی، مشکلات معیشتی، عدم رعایت قانون و ضوابط فنی و عدم اجرای کامل پروتکل‌ها و کنوانسیون‌های مربوطه می‌داند.

وی با تالیف کتاب «نحوه تشخیص اراضی ملی از مستثنیات، روش‌های اعتراض و مراجع رسیدگی به آن» به چالش‌ها و راهکارهای حقوق منابع طبیعی کشور پرداخته است.

دیگر اثر این نویسنده تالیف کتاب «حدود مسئولیت و تکالیف قانونی و حرفه‌ای مدیران شرکت‌ها» مربوط به مسئولیت کیفری و مدنی مدیران شرکت‌های تجاری است. مطالعه و بهره‌برداری از کتاب‌های یادشده به اساتید حقوق، قضات، وکلای دادگستری، کارشناسان دادگستری، مسئولان وزارت جهادکشاورزی، فعالان محیط‌زیست و مدیران شرکت‌ها توصیه می‌شود.

نوبت دوم

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران شرکت مدیریت منطقه ویژه اقتصادی گرمسار

تجدیدفراخوان‌مناقصه

شرکت مدیریت منطقه ویـــژه اقتصادی گرمسار

این‌شرکت در نظر دارد با رعایت قانون برگزاري مناقصات، عملیات موضوع ذیل را با مشخصات و شرایط مورد نظر از طریق مناقصه عمومي به متقاضی واجد شرایط واگذار نماید:

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	مدت انجام کار (ماه)	مبلغ برآورد (براساس فهارس بها سال۱۴۰۲ سازمان برنامه) ریال	مبلغ تضمین‌شرکت در فرایند (ریال)	روش تامین منابع مالی	حداقل‌شرایط اختصاصی
۱	انجام کارهای پراکنده ابنیه، تاسیساتی، حفظ و نگهداری‌شبکه توزیع و خط انتقال آب در منطقه ویژه اقتصادي گرمسار	یک مرحله ای	۱۲	۲۲،۴۹۹،۹۴۲،۱۱۱	۱،۱۳۰،۰۰۰،۰۰۰	منابع داخلی	ـ داشتن صلاحیت پایه حداقل پنج در رشته ابنیه از سازمان برنامه ـ داشتن صلاحیت ایمنی معتبر از وزارت کار

الف) محل کار: استان سمنان، کیلومتر حدود ۹۰ بزرگراه تهران به گرمسار، منطقه ویژه اقتصادي گرمسار
ب) شرایط عمومي متقاضیان : داشتن‌شخصیت حقوقی، کد اقتصادی و شناسه ملی و... مطابق اسناد
ج) محل توزیع و تحویل اسناد: سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir
متقاضیان می بایست جهت تحویل اصل ضمانتنامه شرکت در مناقصه به آدرس تهران، خیابان سردار جنگل، نبش کوچه سعیدی نیا پلاک ۲ طبقه پنجم (تلفن: ۴۶۰۴۵۳۱۳ و ۴۶۰۴۵۳۳۴ - ۰۲۱) مراجعه فرمایند.
د) مهلت دریافت اسناد مناقصه در سامانه : از تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ تا ۱۴۰۲/۰۴/۰۵
ه) زمان تحویل مدارک مناقصه در سامانه: مطابق تاریخ های مندرج درسامانه ستاد وشرایط درج شده در اسناد و مدارک
و) تاریخ گشایش پاکات : مطابق تاریخ های مندرج درسامانه ستاد وشرایط درج شده در اسناد و مدارک
ز) مدت اعتبار پیشنهادات : سه ماه از تاریخ تحویل پاکات می باشد.
لازم به توضیح است کارفرما در رد یا قبول پیشنهادات مطابق مقررات مختار می باشد.
همچنین اطلاعات تکمیلی مناقصه فوق از طریق وب سایت "سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir و www.garmsar-sez.ir قابل دسترسی می باشد.
کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و گشایش پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت ستاد انجام خواهد شد و الزام است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه : مرکز تماس : ۱۴۵۶-۰۲۱

شناسه آگهی : ۱۵۱۵۱۱۱

م الف / ۱۱۳۹